Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

+ *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.

+ *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.

+ *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.

+ *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via `http://books.google.com`

C. J. WITS

Stichtelijcke Bedenckinge, Onledige Ledigheyt, Stichtelijcke Tijt-kortinge.

Bestaende in

Aendachtige GESANGEN,
Leerlijcke Histórry-Sangs-Gedichten, En
Sedige BRUYLOFTS-LIEDEREN.

Den Negenden Druck/ op Nieuws Verbeetert/ Vermeerdert/
En Verrijckt met Nieuwe Musijck-Verssen.

Tot AMSTELREDAM,

Gedruckt by Casparus Loots-Man, en de Weduw' van Jacobus Konynenbergh, Boeck-Verkoopers op 't Water/ In de Loots-man. Anno 1694.

Met Privilegie voor 15 Jaren.

PRIVILEGIE.

DE Staten van Hollant ende West-Vrieslant, Doen te weten, Also Ons vertoont is by CASPARUS LOOTS-MAN, Boeck-verkooper, ende de Weduwe van JACOBUS KONYNENBERGH, Boeckverkoopster, beyde woonende tot Amsterdam, dat sy Supplianten by koopinge, aengegaen met J. van GIESEN, Boeck-Drucker tot Enckhuysen, Eygenaers geworden zijnde, van Seecker Boeck genaemt Stichtelijcke Bedenckinge / Onledige Ledigheyt / ende Stichtelijcke Tijdt-kortinge / van C. J. WITS, in Octavo, bevonden dat het Octroy by Ons op den Sesden September, 1678. Over het voorschreven Boeck verleent, in korten tijd soude komen te expireren, ende genegen wesende het voorgemelte Boeck op nieuws met den Druck gemeen te maecken, beducht waren, dat lichtelijck yemandt anders 't selve Boeck soude willen nadrucken; keerden sy Supplianten haer in alle onderdanigheyt tot Ons, versoekende dat Wy haar Supplianten geliefden te begunstigen met een Speciael Octroy, ofte Privilegie, omme alleenlijck binnen desen Onsen Landen geduurende den tijdt van Vijfthien eerst-koomende Jaren het boven-gemelde Boeck te mogen Drucken, doen Drucken, uytgeven en Verkopen in soodanigen Formaet, en op soodanigen manier, als sy Supplianten souden goed vinden, met verbod aen allen ende een yegelijck om het selve Boeck in 't geheel ofte ten deel hier te Lande na te Drucken, ofte elders nagedruckt zijnde, binnen desen Onsen Lande te brengen, uyt te geven, te verkoopen, ofte verruylen, op sekere groote pœne by de Overtreders te verbeuren. SOO IST, Dat Wy de saecke ende het versoeck voorschreven over-gemerckt hebbende; ende genegen wesende ter bede van de Supplianten, uyt Onse rechte wetenschap, Souveraine macht ende Authoriteyt, de selve Supplianten geconsenteert, geaccordeert, ende geoctroyeert hebben, consenteren, accorderen, ende Octroyeren mits desen, dat sy geduurende den tijdt van Vijfthien eerst-achter-een-volgende Jaren het voorschreven Boeck, genaemt Stichtelijcke Bedenckinge / Onledige Ledigheyt / ende Stichtelijcke Tijdt-kortinge / van C. J. WITS, in Octavo, binnen den voorschreven Onsen Lande alleen sullen mogen Drucken, doen Drucken, uytgeven ende verkopen, verbiedende daerom allen ende een yegelijken het selve Boeck in 't geheel ofte deel naer te Drucken, ofte elders naer-gedruckt binnen den selven Onsen Lande te brengen, uyt te geven ofte te verkoopen, op verbeurte van alle de naer-gedruckte, in-gebrachte, ofte verkofte Exemplaren, ende een boete van drie hondert guldens daer en boven te verbeuren, te appliceren een derde part voor den Officier die de Calangie doen sal, een derde part voor den Armen der plaetse daer het Casus voorvallen sal, ende het resterende derde part voor de Supplianten, alles in dien verstande, dat wy de Supplianten met desen Onsen Octroye alleen willende gratificeren, tot verhoedinge van hare schade, door het nadrucken van het voorschreve Boeck, daer door in geenigen deele verstaen den inhoude van dien te authoriseren, ofte te advoueren, ende veel min het selve onder Onse protexie ende bescherminge eenigh meerder credit, aensien ofte reputatie te geven, Nemaer de Supplianten in cas daer inne yets onbehoorlijcks soude influeren, alle het selve tot haren laste sullen gehouden wesen te verantwoorden, tot dien eynde wel expresselijck begerende, dat by aldien Sy desen Onsen Octroye voor het selve Boeck sullen willen stellen, daer van geen geabbrevieerde, ofte gecontraheerde

Mentie

Digitized by Google

Mentie sullen mogen maken, Nemaer gehouden sullen wesen, het selve Octroy in 't geheel, ende sonder eenige Omissie daer voor te drucken, ofte te doen drucken, ende dat sy gehouden sullen zijn een Exemplaer van het voorschreve Boeck gebonden ende wel geconditioneert te brengen inde Bibliotheecq van Onse Universiteyt tot Leyden, ende daer van behoorlijck te doen blijken, alles op pœne van het effect van dien te verliesen; Ende ten eynde de Supplianten desen Onsen consenten, ende Octroye mogen genieten als naer behooren, lasten Wy allen ende een yegelijcken dien het aengaen mag, dat Sy de Supplianten van den inhoude van desen doen laten ende gedogen rustelijck, vredelijck ende volkomentlijck genieten ende gebruyken, Cesserende alle beleth ter contrarie. Gedaen in den Hage onder Onsen grooten Segele hier aengehangen op den Negentienden December in 't Jaar Onses Heeren ende Salighmakers duysentses hondert drie-en-tnegentigh.

A. HEINSIUS, vt.

Ter Ordonnantie van de Staten

SIMON van BEAUMONT.

Digitized by Google

De Boeck - Verkooper

Tot de stichtelijcke Rijm - liefhebbende

L E E S E R.

ICk herstelle U E. door desen nieuwen Druk wederom in grooten Formaet, dese *Gesanghs - Gedichten van wijlen den* E. HEER CLAES WITS, zijnde nu by die geene die sijn E. in de voorgaende Druck ons hadde ter handt gestelt, noch by-gebracht eenige Gedichten, dewelcke ick nu op nieuws zedert het overlijden van den Autheur hebbe bekomen, en gestelt onder de Stichtelijcke Bedenckinge, &c.

Welcke nu als te vooren zijn verciert, met nieuwe Musijck-Versen, en op nieuws gecorrigeert en verbetert, door den geestigen welervaren Musiçijn *Mr. PIETER van NECK.* Organist.

Vertrouwe datse U E. niet minder sullen gevallen als de andere, ontfangtse gunstelijck, gebruycktse stichtelijck, en vaert wel.

TOE-

Digitized by Google

TOE-EYGENINGE

Aen den Godtſaligen, ende in Gods Woordt
Wel - geoeffenden

CORNELIS PIETERSZ BIENS,

Ouderling der Gemeente Jeſu Chriſti
tot ENCHHYSEN.

Eerwaerde Broeder /

Seer wel ſeyt den Oudt - Vader Bernardus:

DEs menſchen herte is gelijck een Molen / het draeyt geſtadelijchen ommme / ende maelt al wat daer in werdt gebracht: maer indien men het ledigh laet / ſoo verteert het ſiet ſelven.

DEſe ſeer deftige ſpreucke heeft my eenighſins doen gedencken aen de herts-tochten der dertele Jonckheyt, met haer ydele malligheden, diens lichtveerdige genegentheden door den windt van ydelen waen gedreven zijnde, anders niet als een onſuyver Meel komen te malen / uyt welke een bitteren Bnerderſſem ende verdervinge der Chriſtelijke Deughden groeyt. Dit ſeer ſchadelijk fenijn, heb ick voor my ſelven geſocht in de Lente mijnder Jeught (na vermogen) te ontwortelen; Verkieſende tot dien eynde voor mijn woelende ofte malende herte/de eerwaerde, ſtigtelijke Digt-konſt, ſtellende my ſelven als een Leerlingh, ende Dienaer van haer uytnementheyt: diens Honing-ſoete vruchten my ſoo ſmaekelijk, en aenlockende zijn geweeſt, dat ick veel van mijn buyten-tijden, als oock eenige Winterſe lange Avonden in haren loffelijcken Dienſt beſtede: ende als mijn malende herte met meer ſtichtelijke bedenckingen overladen was, en heb ick die niet ledig laten op haer ſelven verteeren/ maer heb die door mijn leer-ſuchtige Muſa / te weten, de Dicht-konſt/ tot mijn ſelfs beſtraffinge, leerende trooſt laten uyt quelen. Maer alſoo mijn onvernuftig breyn (ten aenſien van mijn groote luſten) veel onderrichtinge van nooden hadde, ende my die heeft ontbroocken: ſoo heeft mijn groote luſt, door mijn kleyn

Digitized by Google

verstandt, dit tegenwoordige, met noch yet anders geteelt. Dient deshalven dese mijn kleyne gave, ende eenvuldigh schrijven, insonderheyt voor my selven, ende slechte verstanden die my gelijcken.

Soo koom ick dan, Eerwaerde Biens/dit UE: op te offeren: niet om u te leeren, ofte te stichten (want ick sulcks van UE: wel behoefde) maer om hier door een kleyn ken-teken te geven van mijn groote danckbaerheyt/ die ick u schuldigh ben.

Eerstelijck/ voor de groote nuttigheyt die ick (door Gods genade) voor desen in mijn Jeught heb genooten, door het lesen van u aerdigh, ende seer stichtelijck Hand-boeckjen, zijnde verciert met veel uytnemende Gedichten, die mijn herte soo hebben geroert, ende de Waerheyt van de H. Gereformeerde Religie soo klaer vertoont, dat my, door Gods Zegen, alle twijffel verliet. Oock hebt ghy, op mijn versoek, met u Christelijcke beleeftheyt (die gy den kleynen, als den grooten gestadigh bewijst) my vorder gedient; ende als metter handt in de schoot der H. Kercke geleyt, tot seer groote vreughde, ende troost van mijn conscientie.

Ten tweeden/ komter nog by de onderlinge vrientschap die UE: Schoon-Vader Jacob Dirchsz Brouwer zalr. met mijn Schoon-Vader D. Hermannus Gerardi zalr. de meeste tijt van drie-en-dertigh Jaren, dat hy alhier Gods Kercke gedient heeft, broederlijcken hebben onderhouden, dese in haer Kinderen nagelaten, my door den Trouw mede gedeelt, versoekende ootmoedelijcken aen UE. en den uwen, hier oock onder gesien ende geteelt te wesen.

Neemt dan dit, Eerwaerde Broeder/ als een Teken van mijn oprechte liefde, ende tot een Nieuw-Jaers-gift in danck van

UE. Dienst-Verplichte Vriendt,

C. J. WITS.

In Enchuysen den 28. van Winter-Maendt 1639.

Digitized by Google

Op

Op het Stichtelijck
Negen-mael gedruckte Rijm-Werck
Van de E. HEER.
WITS.

BEvindingh leert ons, hoe de geur'ge speceryen
Te meer geperst te meer verspreyden haren reuk,
Hoe meer gewreven, hoese meer tot nut bedyen,
Een nieuwe geur ontrijst uyt elcken nieuwen kreuk.

En is 't niet even soo met WITS en geur'ge verssen:
De voorg'e blad'ren zijn al in de kreuk geraakt,
Den druk heeft meeren-mael veel nuts daer uyt doen perssen,
En daarom moet haer druk als noch niet zijn gestaakt:

't Moet negen-maal zijn geperst, op dat de versche vrugten
Sich mogten negen-vout haer verspreyden over-al:
Wilt g'u vermuste geest nu stichtelijk verlugten,
Bewandel eens op nieuw dit versche Roosendal,

Vol roosen, die oock self den Winter over-duyren;
Geen wonder, wantse zijn uyt Sarons Hof gepluckt;
Ge kont'er soete geur van zielen-troost uyt puyren,
Als 't hart met innigh quael en bangheyt leyt gedrukt:

Sy mogen u somwijl wat prikkelen en steeken,
Maar 't is een prikkel tot onroub're ziele-boet:
Pluk evenwel, ge sult noch eynd'lijck moeten spreeken,
Dit 's 't rechte kruyt dat deught aen mijne ziele doet.

Wegh met Sirene-Sangh, met geyle minne-beekjes,
't Zijn beeken die voor-wind af-voeren na de Hel,
Een lecker tover-gift en rechte Duyvels-treekjes,
Eerst suykker soet, daar na een bitter ziel-gequel.

Gy vint hier beter kruydt, kom kreuk vry dese blad'ren,
En druk'er voor u uyt een heylsaam ziele-sap,
Ge voelt haest nieuwe lust en kraght in uwe ad'ren
Om te beklauteren de hooge Hemel-trap.

Digitized by Google

Nu gy ô waerde WITS, hoe sal men u best noemen?
Een geestigh zielen Arts, gy schaft hier soet en serp,
Gy heelt hier Zions wond, ja, zijt'er voor te roemen.
Gy temt de rasery door 't speelen van u Herp.

Men seg' vry verder, wat is WITS een trou ONTFANGER,
Die sijn talent heeft elck ten woekker aan-geboon!
Kort-om, segg' vry, (en raak in 't Wit) WITS is een Sanger,
Die soet navolght de toon van d'Harp van Jesse Soon.

T. B.

OP DE
Stichtelijcke Bedenckingen
Van
CLAES JACOBSZ WITS.

IS oyt een Christen Ziel door 't pack van sijne sonden
Belast, bedroeft, en sucht, en wensicht te zijn ontbonden,
Stort tranen van berou met volle stroomen uyt,
Waer door hy metter daedt sijns herten leet beduyt.
Of is een vrolijck hert tot danckbaerheyt genegen,
Vereenight met sijn Godt, ten Hemel op-gestegen,
En soeckt een vroolijck Liedt uyt stoffe na den Geest:
Ick bidd' u, met aendacht dees' bladen eens door leest.
Ghy vindt hier dat u dient, den troost van Godes Zegen,
In soete rijm gedicht, om 't herte te bewegen.
Hier is een Confortijf die swacke Zielen sterckt,
En vrolijck maeckt, wanneer Gods Geest in 't herte werckt.
Ghy, ô getrouwe Vriendt, die ons dit geeft te lesen,
Ghy toont der Liefden aerdt, u deughtsaemheyt in desen,
U WIT; Seer waerde Man, waer op u ooge siet:
Verleen u Godt geheel, op dat hem eer geschiedt,

H. I. Craech.

Den

Digitized by Google

Den Autheur

Tot de Christelijcke Jonckheyt, Liefhebbers van de stichtelijcke Dicht-konst.

't Kan gesongen werden op de stem van Helena.

2. En uwe Ziele laeft met heyligh Brooot en Wijn/
Te Edel zijt van aerdt om 's werelts Slaef te zijn /
Die door des Heeren Geest gestadich werdt gedreven /
Met lust en ijver tracht om geestelijck te leven.

3. Die door Gods hant geraekt dus wacker zijt gemaekt
Daer door u hogen Geest na meerder krachten haeckt:
En stadelijck die soeckt op Gode door geboeden /
Om 't heyligh Enge-padt met ijver te betreden.

4. Die's werelts vreugt versoept / na't Hemels zijt gesint
Een geestelijck Gesangh / een zedich Rijm bemint /
Dit werdt u Ed'le Jeught / uyt reyne gunst gegeven
't Geen ik eerst voor my selfs tot stigting had' geschreven /

Digitized by Google

5. En langh by my bewaert/ als voor my maer alleen/
Wordt door den milden druck u allen nu gemeen.
Hier komt u we'er wat nieus van 't eerste Deel te voren
't Geen door den laesten druck is wederom herboren:
6. Het tweed' en 't derde Deel dat isser by geraeckt/
So dat dees' druk nu drie/ en oock een Boekjen maeckt:
Van nieus nu we'er herstelt/ vermeerdert door gedigten/
Om u tot reyn vermaeck/ ter eeren Gods te stichten.

7. 't IS voor u seed'ge Jeught/ eenvoudigh van gemoet/
Beminders van de deugt/ en Lievers van het goet.
Hier is geen hoogen stijl voor Wijsen en Geleerden/
Nog geyl/ of schamper Dicht voor yd'len en verkeerden.
8. Hier vindt geen Venus Wicht sijn Minne-deunery:
Maer wel 't God lievend'-hert een Geestelijck gevry.
Gy laet den Slaeffen aert haer vuyl bejagh op-soecken/
Ghy liest des Heeren Woort/ en stichtelycke Boecken.
9. Ghy vindt tot stichtingh meer in 't openbare licht
Nu meenigh aerdigh Boeck/ seer konstelijck gedicht:
Dit kan u gragen lust ten vollen niet vernoegen/
Gy neemt ook dankbaer aen't geen ik'er by kom' voegen:
10. Mijn slecht eenvoudigh Dicht u mede soo behaegt/
Dat ghy dien stadich soeckt/ na meer gedurigh vraeght.
Hyver waerde Jeught/ die gingh my meer op-wecken/
En't kond' mijn digtens lust gelijk een spoor verstrecken/
11. Om meer ter eeren Gods/ te brengen aen den dach
't Geen meest my selven sticht/ u dienstigh wesen mach.
Hoedanigh dat het is/ dat kondt ghy vorder lesen/
Wel letten op den sin/ die daer werdt aen-gewesen:
12. En soo ghy dit met my kondt stichtelijck verstaen/
Ick weet/ dat mijn Gedicht niet vrucht'loos is gedaen.
Nu/ eynd'lijck tot besluyt/ ik wensch u 's Heeren Zegen/
Op dat ghy/ t' sijner eer/ meught wand'len in sijn wegen.

Stichte-

Digitized by Google

Stichtelijcke bedenkinge des Dichters,

Op 't veranderen van den Tijdt.

Voor-gevallen en gedicht / in de Lente sijner Bloeyende Jeugdt.

Stemme: In Gods geplanten Hof, &c.

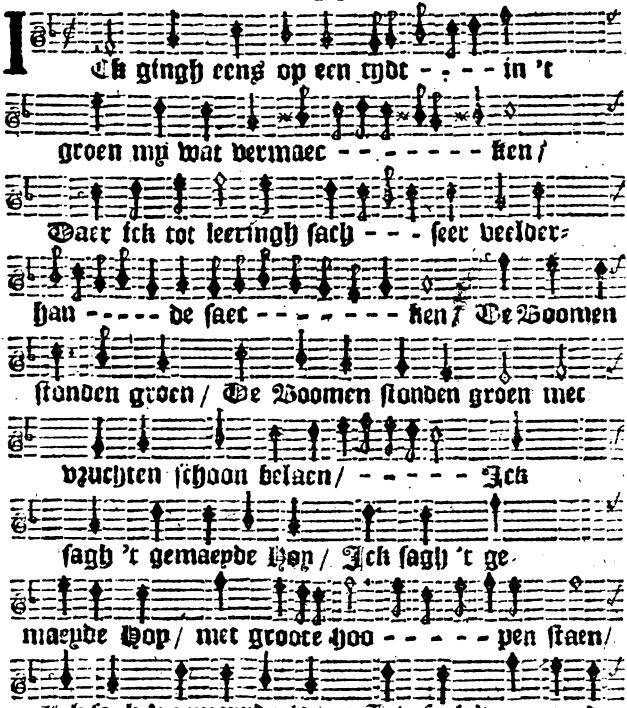

Digitized by Google

2. Ik sag de Roosjens aen/met veelderhande Bloemen/
Ick sach veel Kruyden staen / my onbekent te noemen:
Dit gaf een soeten reuck/dies werdt mijn hert verheucht/
Ick dacht den soeten Tijt maekt yeder een vol vreught.
3. De Beesten hadden tier in groen begraesde weyden/
De Vog'len met gesang haer Scheppers lof verbreyden
En maeckten groote vreucht/ elck songh na sijnen aert/
Ick docht dit is het soet / dat ons den Somer baert.
4. Ick dacht den Winter na/die als doen was verleden/
Hoe ongelijck dien was als by den dagh van heden,
Doen dacht ick / alle dingh verandert met den Tijdt /
Den Tijt die brengt het voort/ den Tijt het we'er verslijt:
5. 't Komt alles op zyn tijdt/toe-nemen en vermeeren/
't Gaet alles met den Tijdt vermind'ren en verkeeren:
Dus die wel neerstigh acht op al Gods wercken slaet /
Die siet in alle dingh oock me'e sijn eygen staet.
6. My quamen doen in sin mijn jong en Kintse Jaren,
Hoe kleyn en ongeacht/hoe simpel dat die waren:
Ick hield' my als ick was / te weten als een kindt /
Dat kindtse leuren soeckt / en kindtse dingen mint:
7. Ik droeg my als een kint/en had' ook Kints gedagten/
Ick minde als een Kint/ na kindsheyt gink ick tragten /
Ick had' een Kinds verstant / kinds wesen en gelaet/
Vermakelijck en bly door kinderlijcke praet.
8. Dien Tijdt is nu voor-by / 't is nu een ander wesen,
't Verstandt is met den Tijdt nu hooger op-geresen/
Ick kies nu ander stof / ick soeck nu ander goedt /
En 't is een hoogen Geest / die my dit schryven doet.
9. Wat dienter nu gedaen? Wat paster nu gelaten?
Geeft reden / mijn Gedicht / wat sal ick nu aenvaten?
Sal aen mijn daeg'lijcks werck/ daer ick ben mee belast/
Mijn hert / gemoedt en sin / nu stadich blijven vast?
10. En wesen vorder nu belast met geene saken /
Als van het ruyge Hout een Schip of Schuyt te maken?
En voort soo buytens tijds mijn Jeught en vryen sin
Te slijten met gevry / en wroeten in de Min?
11. O neen: het e'el vernuft dient hooger op-getogen/
En boven sijn beroep wat verder te be-oogen.

Hier

Digitized by Google

Hier dient dan op-gelet / op 't geen den Tijdt ons leert /
Nadien al onse doen is met den Tijdt verkeert.

* * * * * *

12. DE kintsheit mag met regt by Winter zijn geleken /
Als doz en sonder vzucht / behoefstig vol gebzeken /
Maer als een rijpen Tijdt den Winter doet vergaen /
Soo neemt een teder Kindt oock meerder krachten aen.

13. 't Vernuft vyst met de Son nu hoger uit sijn kimmen:
En pozt so 't Aers-gewas schoon upt het slijk te klimmen
Dan werd het groen Geboomt geplant / gesnoeyt / ge-ent /
Dus zijn wy met den Tijdt gekomen in de Lent.

14. Een Tijt / een soete Tijt / daer't alles komt te bloepen /
't Is Tijt / O Christen Jeugt / qua ranken af te snoepen.
Houwt af het rugge tuygh dat 't weel'ge Was verbzant /
En Spzuytjes goedt gewas we'er in haer plaetse plant:

15. Op dat de soete vzucht mach heerelijck oplupcken /
En dan tot sijner tijdt op 't liefselijckste rupcken /
En groepen voozt en voozt / altijdt tot hooger staet /
Soo spzupt dan Vreugt uyt Deugt, die 't al te boven gaet.

16. O supv're witte Deught! wie kan te recht aen wijsen
Al 't aengename soet / dat upt u vzucht komt rysen?
't Welck ziel en lijf verquickt / en vooz den val behoedt /
O Ed'le gave Gods! O ruste vooz 't gemoedt!

17. O over-groote schat! O Heere / geeft den Zegen /
Bevocht mijn doz gemoedt met u gaef-rijcke regen!
Och roept in mijn het quaedt / en duple rancken upt /
Vermeerdert mijn Geloof, en zegent doch u Spzupt!

18. Dat u begonnen werck dan altijdt mach vermeren /
En bzengen vzuchten voozt / die uwen Naem vereeren.

DUs moet een Christen Ziel in alles wat hy doet /
Gedenken op Gods eer / en tonen recht ootmoet:

19. Op dat sijn Heer bequaem mag's Heeren tempel wesen
Dat Godt daer in gedient / 't gevzeest werdt en gepzesen.
Hy die de Heren kent / in alle nieren siet /
Die wil geveynsde gunst / noch bloote schijnen niet.

20. d'Opregte Liefd' die moet altijd sijn Leydster wesen
Godt moet in al sijn doen gedient zijn en gepzesen.
Wel hem die hier na soeckt / geloovigh hier na tracht /

En

En schijnt gelijck een Licht in dit verkeert geslacht:
21. In Gode vindt hy rust/ die troost hem in sijn lijden/
Als Werelt/ Duyvel/ door/ en't vleesch hem komt bestrijden
Gods Geest maekt hem gerust/ door Godt hy overwint/
Van Godt werdt hy bewaert/ gelieft gelijck sijn Kindt.
22. Hierom bedroefde hert wilt tot den Heere naken/
Besteedt wel uwen Tydt met vasten/ bidden/ waken:
Want soo ghy sechts oprecht nu naecket tot den Heer/
Daer is geen twijffel aen/ Godt naecket tot u weer.
23. Hy noodt u als een Vrient/ en heeft na u verlangen/
Dus soekt, klopt, waekt en bidt, hy sal u wel ontfangen.
Weest vroolijck dan/ mijn Ziel/ en houdt nu goede moet
Neemt dit tot uwen troost in al u tegenspoedt.
24 't Gout wert door 't vyer beproeft/ een Christen door
het lijden/
Cta moedich als een Heldt, wilt om de Kroone strijden/
Voet sullicx maer oprecht/ de Heer komt u te baet/
Want die op hem vertrouwt/ hy nimmermeer verlaet.

Deught ,, Verheught.

Stem als vooren.

1. O Deught, O suyv're Deugt! ten vollen nopt geprezen/
Hoe heerlijck is u staet/ hoe lieff'lijck is u wesen/
O! alder-schoonste pronck! O Christelijck cieraet!
Die al des Werelts schat al verr' te boven gaet/
2. En uwe woon-plaets neemt in Edele gemoeden/
Die soecken Godes gunst/ verr' boven aerdsche goeden/
Die door de Deught verciert/ hier schijnen als een Licht/
Diens heerelijken glans voor damp noch donker swigt.
3. O Edel-moedigh hert! wiens Vorstelijcke sinnen
Zijn door de Deught, verheught, en niet zijn in te winnen
Van 's Vlepsch lief-kosery/ noch wereltlijck gewelt/
En blijven onvervaert gelijck een moedigh Helt.
4. En gaen in al haer doen haer Ed'len aert betoonen/
Tot teecken dat de Deught haer hertte gaet bewoonen.
In 't kort/ alsoo gestelt/ gelijck gesoutert Goudt,
Dat midden in de vlam sijn suyverheydt behoudt,

(Schijn

Digitized by Google

(Schijn Bedrieght.)

5. MAer lact! hoe gantsch veel de schijn van deught aennemen /
Hoewel sy met der daedt heel van de Deught bervremen.
Om dat ghy zijt / O Deught / van Goddelijcken aert/
Soo neemt de Mensch u schijn/als of gy 't selben waert.
6. En voertst u zeden na met woorden/ kleed'ren/ wesen/
En soeckt soo in u schijn altijdt te zijn gepresen:
Maer als men haer beproeft/ soo vindt men in der daet
Een lust na pd'le eer / staet-sucht of eygen baet.
7. Dit is haer eenigh Wit daer sy met list na schieten /
't Welk sy door schijn van deugt ook menigmael genieten.
Maer lact! Schijn bedrieght! De mont-deugt niet bedupt.
De Geck is in de mou, die springht ten lesten uyt.

(Een gaven huyt,, Wel 't vuyl besluyt,, Mãer 't moeter uyt.)

8. O Woeste/ pd'le Eeuw! waer sullen wy ons keeren?
Wy gaen het Deugden-kleet eerbiedelijken eeren
Daer dickmael onder schuylt een Leeuw of vuyle Swijn/
Of mee een loosen Vos / of Slange vol fenijn:
9. Die haer gelijck een Schaep in schijn van deught vertoonen /
En die haer dus betrouwt bedriegelijcken loonen:
Want door haer schoonen schijn dan niemandt quaedt vermoedt /
Dies steelen sy aldus des naesten eer of goedt.
10. O snoden huychel-schijn! Foey Pharizesche wesen/
Foey oy-gepronckt fenijn/ Vol boosheyt uyt-gelesen!
Als graven wit verciert / en binnen vol van stanck;
Als Judas valschen kus / en Circes toover-dranck.
11. Of sy wel voor een wijl haer vuylen aert verschuylen
Haer dracht berst eynd'lijck uyt in vuyler etter-vuylen.
,, Offschoon het gave vel een vuyle sucht besluyt,
,, 't Macckt hier of daer een gat, en dringhter leelijck uyt.

Deught-

Digitized by Google

Deught-Lievers Vryagie-Liet.

Stemme: Doen Daphne d'overschoone Maegt, &c.

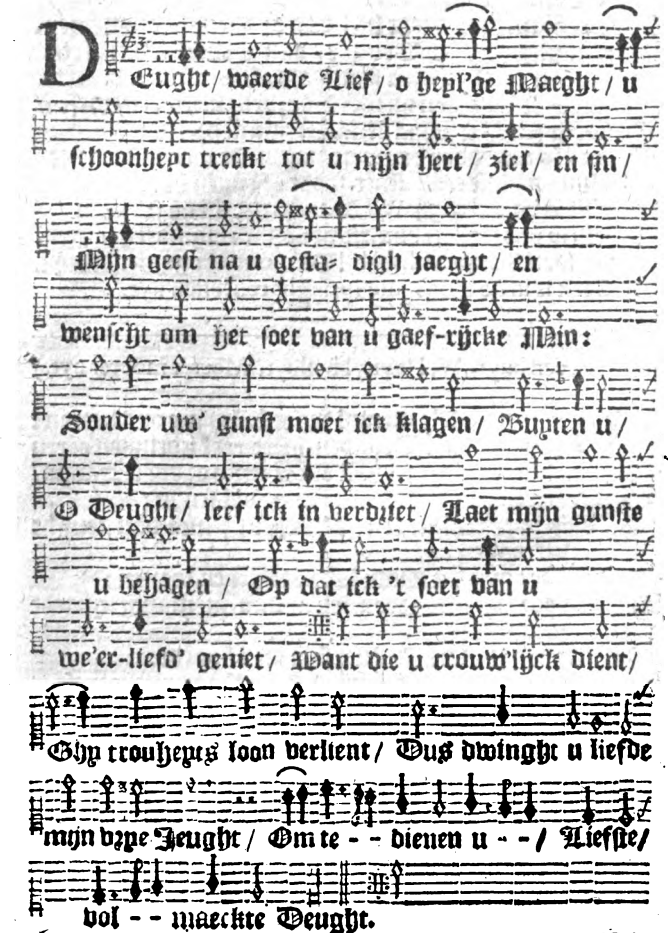

2. Die

Digitized by Google

2. Die u ontbreeckt / of niet en mint /
En is niet rijck / al had' hy een Koninghs goedt /
In u / ô Deught, men rijckdom vindt /
Een goedt genoegen oock buyten overvloedt:
Die geloovigh heeft bekomen
U heyl'ge Dochter van 't suyvere Licht /
Die is rijck / hoeft niet te schromen.
Want hy voor Duyvel / Doodt / noch menschen swight.
Strijdtbare Krijgerin /
Vertroost u Minnaers sin /
Die na u vryd / en hoopt nacht en dagh /
Dat hy u / Deught, syn hooghste vreught / krijgen mach.

3. d'Onwaerd' mijns aerds verdurventheyt
Belet my met u mijn heel volkomen Trouw /
Hierom mijn geest uyt liefde schreyt /
Leydt onder het pack van 't yd'le Vleesch in rouw /
't Weynigh dat g'hem hier doet smaken /
Is hem (ach Lief!) soo uytter-maten soet /
't Kan hem dickmael moedich maken /
Als hy met 't dert'le Vleys hier strijden moet /
En wenscht vast na dien dach
Dat hy verhuysen mach.
Om met u / Deught, van Godlijcken aert /
Te zijn in Echt // Eeuwich oprecht // Vast gepaert.

4. Mijn Ziels vermaeck, ghy zijt wel waert /
Dat u Minnaer om u verdraget en strijdt /
Door u gunst ben ick onvervaert
Voor alle die u / en my om u benijdt /
Ghy / ô Deught, kon 't al verwinnen /
Al komt ons veel schelden de laster-mondt /
Spouwen snoo fenijn / als Spinnen /
Faem-rooven / liegen / want valsch is de grondt /
Haer droeven damp verdwijnt /
Als daer u glans op schijnt:
Lof u mijn Engel / mijns levens vreught /
Lof vroomheyts kroon / Lof liefste schoon / Ware deugt.

Digitized by Google

Twist-Reden, Tusschen Geest en Vleesch.

Stemme: Onse Vader in Hemelrijck.

Geest. Met recht klaegh ick / Vleesch over dy /
Gal. 5: 17. Mijn Erf-vyandt / mijn snoo Party
Dat zijt ghy Vlees / O Duyvels zaet!
Het quaet ghy mint / en 't goede haet /
Al u vermaeck is my fenijn:
Rom. 7: 24. Ick wensch van u ontlast te zijn.

Vleesch. 2. O Geest! wat zijt ghy my een plaegh /
Ghy komt my quellen even-staegh
Met oncust ghy u tijdt verslijt /
Mijn cust en vreughde ghy benijdt
Ick kon 't niet doen / en wil oock niet
Dat ghy met onrecht my gebiedt.

Geest. 3. O Vleesch! te recht ghy niet verstaet /
Rom. 8: 3. Hoe dat u lust en vruchten quaet
Gedyen tot een droevigh endt /
Gaen van den Heer na 't groost ellent
't Geen u toe-lacht met schoonen schijn
Is voor de Ziel het snoodst' fenijn.

Vleesch. 4. Dit is altijdt u ouden sangh /
Om my te stellen in bedwangh;
Ghy stelt my al te strengen Wet /
't Geen nu mijn lust en vreught belet:
Onnutte sorgh u dus verdooft /
Die u van al u vreught berooft.

Geest. 5. Hoe dickwils maeckt ghy my bes waert /
O stinckend' Vleesch! verdorven aert;
Ick weet: wie na u lusten leeft
Gal. 5: 21. Geen deel in 't Rijcke Gods en heeft /
Maer die u dwinght / uw' lusten derft /
Een groote vreught / ja d' Hemel erft.

Vleesch. 6. Ghy siet te verr' / tot mijn verdriet:
Mach ick my dan vermaken niet?
Sal ick altijdt gedwongen zijn?
Moet ick steeds duchten voor de pijn?
Segh my / en geef my kort bescheyt /
Betaemt ons dan geen vrolijckheyt;

7. O ja!

Digitized by Google

Geest. 7. O ja! ick soeck de grootste vreught /
Eccl. 8: 15. Vreught in den Heer / vreught in de deught;
In wel-doen is mijn vrolijckheyt /
Jes. 57: 21. Maer in de sond' geen vreughde leyt;
Jes. 48: 22. Geen Sondaer is te rechten bly /
Want 't hert is noyt van wroegen vry.
Vleesch. 8. Ick weet van wroegen of van niet /
Ick soeck vermaeck / vrees' geen verdriet;
Ick prijs een lustigh vrolijck hert /
Dat met geen sorghen is benert;
Maer leeft vol vreught / geen deught aensiet /
En volght het geen het Vleesch gebiedt.
Geest. 9. Ghy spreeckt na u verdorven aert /
Die niet als quade vruchten baert;
Als haet / twist / tweedracht / vuyle lust /
Gal. 5: 19. Hoereeren / dronckenschap / onrust.
Secten / oproer en quaden raedt;
Zijn een deel van u vruchten quaedt.
Vleesch. 10. 't Blijckt wel dat ghy mijn vyant zijt;
Want ghy my niet als quaet verwijt.
Ey toch! besiet u selven wel /
Ghy soeckt onvreed' / en zijt rebel;
U groots gemoedt soeckt twist / party /
Ghy tracht te heerschen over my.
Geest. 11. 't Is waer ick heb een groots gemoet /
Dat niet graegh Slaefse wercken doet;
U doen is enckel slaverny.
O Satans Slaef / hoe raeckt ghy vry?
Dat ghy niet vol wanhoop en schandt
Hier na als Peck en Swavel brandt.
Vleesch. 12. Hoe seer beswaert ghy my / o Geest!
Waer toe alree de Hel gevreest?
Den soeten tijdt ick hebben moet /
Nu voor my lust en vruchten soet;
En voor den Heer den Ouden tijdt /
Als mijn jeught / kracht / en lust verslijt.
Geest. 13. Oft schoon ons al versekert waer
Te leven hier noch menigh Jaer /

Digitized by Google

Sal dan het best van onsen tijdt
Den boosen Geest zijn toe-gewijt?
Voor Werelt / Vleesch den besten Wijn /
En voor den Heer den grondt-sop zijn?

Vleesch. 14. 't Is al verloren wat ghy preecht /
Mijn lust en aerdt ghy niet verbreecht /
't Is tegens re'en / Naturens Wet /
Dat ghy mijn lust en vreught belet /
Mijn lusten moeten bersten uyt /
Terwijl mijn Jeught op 't schoonste spruyt.

Geest. 15. O neen / het bloeysel onser Jeught
Dient op-gequeecht in ware deught:
't Is kostelijck / en 't Godt behaeght /
Dat men sijn Jock van jonghs op draeght:

Klaeg-liedt. Jer. 3: 27. Dus moeten nu u lusten snoodt /
O Vleesch! beteent zijn en gedoodt.

Vleesch. 16. O wreeden Geest! ey! laet het zijn /
Dat ick Godt dien met schoonen schijn /
Dat maeckt den mensch lief / en geacht /
Op 't herte werdt niet eens gedacht:
't Schaet niet dat't vleesch in 't hert nog woont /
Alst uyterlijck sich niet vertoont.

Geest. 17. Dit is te snooden Duyvels raet /
Geveynsden schijn de Heere haet.

1 Reg. 8: 39. De Heer door hert en nieren siet /
Hy wil den Mensch geheel of niet:
Hy roept om 't hert / 't uytwendigh mee /
Geveynsden dreyght hy 't eeuwigh wee.

Vleesch. 18. Ick sie / mijn klagen baet my niet /
Ghy wilt my brengen in verdriet /
Want die nu leeft na uwen raet /
Die werdt veracht / beschimpt / gehaet /
Van binnen lidt hy groot verdriet /
En oock de Werelt acht hem niet.

Geest. 19. Swijgt / swijgt / o Vleesch / ghy Duyvels zaet /
't Acht niet een sier al 's Werels praet:
Al werd ick hier veracht / bespot /
Mijn vreught en lust heb ick in Godt /

Hy

Digitized by Google

Hy geeft my troost in mijn gemoedt /
Dat acht ick meer dan 's werelts goedt.

Jeuchts-opweckinge tot Godtſaligheyt.

Stemme: Ey ſiet hoe Phillis, Met Amarillis.

1. WIlt u opmaken / 't Is tijdt te waken /
Want u Vpanden H geſtaegh aenranden.
Wel op jonge Jeught / Wilt ſtrijden / Lijden /
Om de hooghſte vreught.

2. Is 't hert genegen / Om vreucht te plegen?
Wilt ſond' uptrooden / Die u vreuchde vooden /
Ende u oock mee. Behendich / Ellendich /
Vrengen 't eeuwich wee.

3. Leert overwinnen / Vleeſ'lijcke ſinnen /
Die u vaſt quellen / En ſeer droef ontſtellen
't Sal haeſt beter zijn. Na lijden / Verblijden /
Eeuw'ge vreucht voor pijn.

4. Leert over-wegen / Daer 's aen-gelegen /
Hoe groote hoopen / Nu al ruym-ſchoots loopen
Na de Helſche pijn / Och! mijdt die / Vliedt die /
Eg wilt wijſer zijn.

5. In Godes wegen / Is hepl en zegen /
Nu kloecke ſinnen / Seer graegh om te winnen /
Neemt waer winnens tijdt / Wat luchtich / Vluchtigh /
Sy u haeſt ontglijdt.

6. Met lange wachten Na Godt te trachten /
Komt quade wennis / En oock me'e geen kennis
Van u droeven ſtaet: Ellendich / Scheudigh
Ghy noch verder gaet.

7. EErt 't quaedt komt groepen / Soekt 't uyt te roepen
Door de Gebeden / Gaet geheel verreden /
Na Gods wil en raedt / 't Soet-ſchijnich Quijnich
Van al 's Duyvels zaet.

8. Valt dit u zwaer'lijck / Schijnt het gevaer'lijck?
Weeſt niet verlegen / Want door Godts Zegen
Ghy het quaedt verwint / Weeſt luſtigh / Ruſtigh /
Want die ſoeckt die vindt.

Digitized by Google

9. Ey! siet de Werelt / Hoe sy beperelt
U komt te prachgen / Gunstelijck toe-lachgen
Met seer schoonen schijn: Fraey toonen / Loonen
Met de helsche pijn.

10. Recht wilt aenmercken Des Vleesches wercken
Die u verleyden / En geheel af-scheyden;
Van het grootst' geluck / Schijn-gunstigh / Kunstigh;
Brengen in den druck.

11. Toont u oock moedich / Als Satan woedigh;
U komt bespringen / Of tot sonde dringen
In een Engels schijn / Schijn-heyligh / Veyligh;
Saeyen Helsch fenijn.

12. SOeckt na 't beste / Acht voor een Peste
ONkuysche reden / En oock quade zeden;
Maer toont u beleeft: De Heere / Eeren
Die goe gaven geeft.

Roepingh tot Bekeeringh.

Stem: Psalm 6. Wilt my niet straffen Heere.
Ofte / Schoon Lief wilt my troost geven.
En / Het Maentje scheen so helder.

1. KOmt trage Mensch te vooren /
En opent doch u ooren;
Ey! neemt Gods roepingh waer:
't Is Godt de Heer Almachtigh /
Die roept u / Sondaer / krachtigh;
Maeckt sijn gunst' openbaer.

2. Hy roept tot uwer baten /
Niet dat ghy soud't verlaten
't Geen dat heel kost'lijck is /
Of vreught en rust kan geven /
Of u maeckt hoogh verheven;
Of stelt uw' staet gewis.

3. Hy roept u uyt de sonden /
En uyt d' onreyne gronden
Van 's duyvels vuyligheyt /
Gequetst vol vuyle wonden /

Leght

Digitized by Google

Reght ghy daer dast gebonden;
Door Satans list verleydt.
4. Ghy die als duyle baten/
Selfs komt den Heer te haten;
Ontbloot van deught en eer/
Wat heeft den Heer bewogen/
Dat hy sijn gunst'ge oogen;
Op u laet dalen ne'er?
5. Geen pen/ noch wijse monden/
En konnen niet verkonden
De gunst van Godt den Heer/
Die u sijn stem laet hooren:
Komt uyt den dreck te vooren/
Ghy sondaers u bekeer.
6. Wilt u tot my begeven/
Het salligh blijde leven
Heb ick voor u berept:
Laet u bekeeringh blijcken/
Soo sal ick u verrijcken
Met eer en Majestept.
7. Wel/ sult ghy nu in desen
Godt niet gehoorsaem wesen
In 't geen ten goed' u streckt?
Och Mensch! en wilt niet schromen
Nu tot u Godt te komen/
Die door sijn Woordt u treckt.
8. Gedencke hoe veele ooren/
Die stem niet mogen hooren;
Die ghy dus vriend'lijck hoort:
Soo ghy dit komt verachten/
Versuymt/ niet gaet betrachten;
Schrick'lijck ghy Godt verstoort.
9. Met veel droevige slagen
Sal Godt den geenen plagen/
Die sijn Roepingh versma'en/
En oock sijn wil wel weten/
Moet-willens die vergeten;
En van sijn wegh af-gaen.

Bekeeringh Sonder Uytstel.

Uyt Amesius van de Conscientie.

Stem: Edel Artisten koen.

Ofte / Ick heb gesien den tijdt Waer is die nu gevaren.

1. GHy reuckeloose Jeughd
En onbedachte sinnen /
Kan dan d'oprechte Deughd
Uydel hert niet winnen?
Waer toe tijdt uyt te stellen /
Eer dat ghy u bekeert?
Sal 't quaedt u meerder knellen /
Eer dat ghy 't van u weert?

2. Let wel wat Godt begeert /
Hy roept met stijve reden:
'k Wil dat ghy u bekeert /
Toeft niet / ja selven heden.
Ghy waert het langh al schuldigh
't Moet nu / nu zijn betaelt.
Licht werdt Godt ongeduldigh.
Dus niet een uur en draelt.

3. Geen Onderdaen heeft macht
Buyten de wil sijns Heeren /
Bij dage noch bij nacht
Sijn Dpandt te logeeren.
Wilt ghy noch bij u houwen
De sonde Gods Dpandt?
Sijn wooningh vaster bouwen /
Tot uw's Heers schaed' en schandt?

4. Hoe ghy u meer gewent
De duyle sond' te dienen /
Hoe sy u meerder schent /
Ja kruypt door vleesch en bienen.
De sond' gelijckt de Bouten /
Die wy in Schepen slaen:
Hoe dieper in de Houten /
Hoe nooder sy uyt-gaen.

5. Den hoop ghy ooch vermeert
Gestadigh van u sonden /

Waer

Daer door ghy werdt verheert /
Ja als haer Slaef gebonden.
U plagen vast vermeeren /
Godts toorne doet soo mee.
't Is tijdt / wilt u bekeeren /
Of u naecht 't eeuwigh wee.
6. Vertoeft u boete niet;
De Doodt kan haestigh komen.
Dan naecht u groot verdriet;
Den tijdt werdt u benomen.
Dan is 't te laet / eylaci!
Ghy komt in 's Sathans macht /
Daer is door u nopt grati /
Dan baet geen naer gehlach.

Aenleydinge tot Bekeeringe.

Stemme: Ach treurt nu mijn bedroefde Schaepjens.

1. SY alle die in sonden leven /
Dan 't boose Vleesch heel overheert /
't Is noodigh dat sy haer begeven
Tot Godes Woordt / 't welck haer recht leert /
Hoe dat de sonde Geest Gods Majestept
Veel droeve wonde / O seer schrick'lijck sept!
Waerd' bitterlijck beschrept.
2. Wilt pd'le Mensch wel overwegen
Al die genaden van den Heer /
Die ghy hebt onverdient verkregen:
Waer blijft u danck / u dienst / u eer?
Dienst gaet betoonen / Eenen knecht sijn Heer;
Rechtaerd'ge Soonen Doen haer Vaders eer.
Godt verdient van ons meer.
3. Op / trage Mensch / wilt recht be-oogen
Al 't goedt dat ghy door sonde derft.
Och! wert door 't schrick'lijck quaedt bewogen
Dat u genaeckt / soo ghy soo sterft:
Ey! wilt bedencken / Dat ghy Godt onteert /
U selfs gaet krencken / En u naesten deert /
Och Mensch! dit alles weert.

Digitized by Google

4. Mint ghy u Naesten / Selfs / en Godt /
Soo dryft van u al 't sondigh quaet.
U grooste Vpandt wilt uytroode /
Ja doodt hem / eer hy u verslaet.
Bidt Godt Almachtigh Boetvaerdelijck aen /
Door sijn handt krachtigh Sult ghy wel bestaen:
Vanght maer geloovigh aen.

5. Godt siet barmhertigh aen den genen /
Die haer beheeren met ootmoedt /
Hy neemt acht op haer droevigh weenen /
En suyvert haer door Christi bloedt.
Weest / sondaer / moedigh / Neemt nu waer den tijdt /
Haed'lijck en spoedigh / En soeckt geen respijt /
Want 't leven haest ontglijdt.

Treur-Gesangh, Over Inwendige ende Uytwendige aenvechtinge.

Stemme: O Schoonste Personagie.

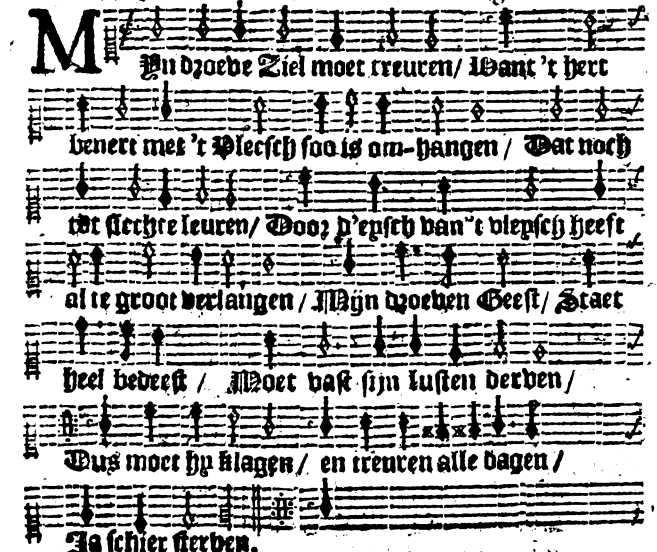

2. Och

Digitized by Google

2. Och hier is wepnigh vreden:
Al mijn Vyanden staen steeds in de wapen:
Veel met een schijn van reden
Die soecken mijn conscientie te doen slapen /
Om sorgeloos / De Werelt boos
In 't hert noch vast te stellen.
Dit mach wel wesen / Sy spreken / en wilt niet vresen /
Noch u quellen.

3. Waerom wilt ghy u plagen /
En u onthouden steeds al u begeeren;
Daer aend're met behagen
Dit doen in rust / en lieden zijn met eeren.
Waerom zijt ghy / U selfs party /
En vroedt soo u onlusten?
Ey! wilt die weeren / Dat mach wel gaen met eeren
Voet u lusten.

4. Dit / en noch meer sy spreecken /
En soecken soo mijn Ziele te verraden:
Dus moet ick dickwils smeecken /
Staet / Heer / my by / verlost my van den quaden:
U reyne Wet, Als een licht set
Voor my in desen tijden /
Om op te letten / Mijn oogen nopt af-setten
Daer bezijden.

5. Noch werdt mijn Ziel bestreden
Met aerdtsch-gewoel / en veel behommeringen
Beletten mijn Gebeden /
Om u die / Godt / met aendacht op te dringen:
Dies ick vaeck moet / Met tranen-vloet
Besprengen droef mijn leden.
Ick roep ellendigh / Soo langh dat ick inwendigh
Voel we'er vrede.

6. Mijn kinderlijck vertrouwen /
Daer me'e ick u / als Vader / aen kom spreecken /
Dat voel ick in 't benouwen /
Ja 't schijnt somtijdts of het geheel sal breecken.
Dan roep ick bangh / Ach Heer! hoe langh
Sal ick in druck versmooren?
Staet my by / Heere / Of ick val heel ter neere /
Als verlooren,

7. Seer sterck zijn mijn Vyanden /
Veel Dienaers hebben sy / die my bestrijden /
Gestaegh sy my aenranden /
Bespringen my met list aen allen zijden.
Waer ick my wend' / Ick sie geen end'.
Hoe sal ick hier door komen?
In 't strijden bloedigh / Werd' ick schier heel mismoedig /
Door 't bangh schromen.
8. Gy wilt my / Heer / beproeven /
Als 't Goudt in 't vyer / in alle mijn aenvechten.
Doch in 't eynd' van 't bedroeven
Voel ick u gunst / in my we'er op te rechten.
Gy slaet my gaed' / Door u genaed':
Ey! geeft my meerder krachten /
Ick sal niet vreesen: Ach Heer! wilt my by wesen /
Stilt mijn klachten.

Blijde uytkomst, uyt een doodelijcke Wanhoops Worstelingh.

Stem / Psal. 103. Ofte / Wilhelmus van Nassouwen.

1. ONtlast u hert van tranen Eer gy daer in versmelt /
en effent ruim de banen / voor sugten groot gewelt:
Laet lijd' / o tongh / vry hooren / U droef en naer gelupt /
U klacht kondt ghy niet smooren / Sy wil / en moeter upt.
2. Altijt soo moet ick kampen / Want ik ben nimmer vry /
Men hoopt vast ramp op rampen / En stort'se over my /
Ick schijn somtijdts te vallen Door grooten overlast /
Sie vaek geen troost met allen / ben als een ouwaerd' gast.
3. Hoe lang dus bang / o Heere! Sal ick een strijder zijn /
Ick ben als uyt de weere / Ja in doodts droeven schijn:
Aenhoort myn nare klachten: Och! och! 't is over tijdt /
Wilt gy / mijn God / lang wagten / Ag! ik verlies den strijt.
4. Zijn dan mijn droeve sonden So groot / so swaer / so veel?
Ben ick te licht gevonden? Heb ick by u geen deel?
U voortijdts gunst' ge ooren Zijn dte voor my nu doof?
Laet ghy my nu verlooren / En zijn myns vyandts roof?

5. Och!

Digitized by Google

5. Och! sal ick nu bes'wijcken / Die eer'smael plag te staen?
Och! laet u gunst / heer / blijcken / Of ick moet t'onder-gaen.
Ick han my niet verweeren: Och! ick ben in den strick.
Ick bal als doodt ter neere / En voel den laesten snick.
6. MAer Godt / die nopt verlooren Sijn dier-gekochte laet /
Quam noch mijn stem te hooren / En toonde sijn genaed'
Ick was als ne'er gesoncken In wanhoops modder-plas /
God deed' 't Geloof ontfoncke / Dat doot in my schier was.
7. 't Geloof begon te wercken / De Hoop die quam daer by /
De Liefd' ging deegs ver'stercken / Mijn droeve Ziel wert blij:
Ick voelde andere krachten / 'k Wierd' moedig als een helt /
Gods Geest dit in my wzachte / God lof / ick hield' het velt.
8. Nu wil ick triumpheeren / En singen blijder sanck:
God Vader / Heer der heeren! U zy lof / eer en danck:
Ick ben als we'er verresen Uyt wanhoops nare graf /
Mijn wond' is heel genesen / Die my de sonde gaf.
9. Nu wil ick meer betrouwen / Bes'wijcken nimmermeer /
Gods gaben hem niet rouwen / Volvoert die t'syner eer.
Tot spijt van mijn vyanden / Als Sonde / Doodt / en hel /
Ben ick vzy: sy in schanden / Als dooz Emmanuel.

KLAEGH-LIEDT, Over de natuerlijcke Verdorventheyt, uyt Romeynen 7.

Steinme: Komt Venus uyt den hoogen Troon.

2. Waer ick my keer / waer ick my wend /
Ick voel altydt mijn groot ellend' /
Mijn vyandt is van binnen; 't Is

't Is mijn verdorven aerdt /
Die mijn bedroefde Geest bes waert.

3. Als ick sommijdts met blijden moedt
Begeer te trachten na het goedt /
Och! 't is veeltijdts verloren / Het quade doen ik meest /
Het boose Vleesch verwint den Geest.

4. Ick doen het goed' niet na Gods raet /
Maer wel het quade dat ick haet:
't Heb lust in 't Woordt des Heeren;
Maer och! der sondens Wet
Die in my woont / en 't goed' belet.

5. Och! hoe bedroefd dit mijn gemoedt /
Dat dus mijn wil / en lust tot goedt /
Dus van de Wet der sonden In slaverny moet zijn /
Gevangen in een droeven schijn.

6. Den goeden wil geeft Godt my wel /
Maer och! mijn vleesch valt mij rebel /
Ick kan het niet volbrengen / Dat my dus treuren doet:
Och! in mijn vleesch en woont geen goet.

7. Ontbindt my Heere van dit vleys /
Dat is het geene dat ick eys /
O! God wil my verlossen Van dit mijn sondens pach /
't Welck dus mijn ziel baert ongemack.

8. Weest ghy o! God / mijn toe-verlaet
In desen mijn bedroefden staet /
Laet my u troost genieten;
Sterck my / mijn God / mijn Heer /
Op dat ick niet en val ter ne'er.

9. Want sonder u vermach ick niet /
Och! ick ben brancker als een riet /
Bezwaert met veel gebreken:
't Is u Heer / wel bekent /
U Geest my tot een Troester sent.

10. Indien / o Heer / u stercke handt
My stadtch niet deed' onderstandt /
Ick was genoegh verlooren /
Maer ghy o! Heere goedt /
Uw's Dienaers droeven val behoedt.

11. Dus

Digitized by Google

11. Dus sy u Godt / lof prijs en eer /
Door Jesum Christum onsen Heer:
Mijn Ziele wilt niet vreesen /
Vertrouwt op Godt voortaen /
Want Christus heeft u schuldt voldaen.
12. Och! schrijft u Wet Heer / in mijn hert /
En maeckt dat die daer vruchtbaer werdt /
Taet die mijn Leydt-ster wesen
Op 't saligh Enge-padt /
Den rechten wegh na Vredens Stadt.
13. Dat is dat nieuw Jerusalem /
Daer men noyt hoort des klagers stem /
Maer altijdt nieuwe vreughde.
Och! wanneer komt dien dagh /
Dat ich die / Heer / genieten mach.

Boetveerdige Tranen, over 't Innerlijck Aenschouwen des bitt'ren Lijdens Christi: Dienstigh in de Voor-bereydinge des H. Nchtmaels.

Stem: Blijtschap van my vliet.

1. WEl op / mijn gemoedt / Wilt nu speculeren /
Wat u sonde doet / A'en den Heer der Heeren /
Och! den grootsten Helt Uyt Juda gesproote /
Heeft hy met gewelt / In 't Hof ne'er gestooten /
Daer leyt hy bes waert / Wort vast in de Aerdt:
En sweet angstigh bloedigh sweet /
Hy roept als verbaert / Lugd' ten hemel waert:
Klaeght ellendigh daer sijn leet.
Och! mijn duyle sonden / Zijn soo swaer bevonden /
Dat den Heldt daer onder leydt;
Is daer als gebonden / Gesleept langhs de gronden /
Och! 't is d' Heer der Heerlijckheyt.
2. Jesu lieve Heer / Och moet ghy dus klagen?
Leggen dus ter ne'er / Om mijn last te dragen?
Ick geb 't quaet gedaen / Ghy ontfangt de slagen /
Ick heb u verra'en / Toe-gebracht u plagen.
Stort u klachten uyt / Schreyt met naer geluyt /
Mijn Ziel / 't is u eygen schult:

Digitized by Google

Door u snoode sond' / Hebt ghy dus gewondt
En met anghst en pijn verbult.
Most ghy Heer der Heeren / U soo seer verneeren?
Dat / och! dat om mijn hooghmoet?
Ick wou u niet eeren / Noch u Wetten leeren /
Daer ghy dus mijn straf voor boet.

3. OCh! hoe komt dit by? Ick had' u verlaten.
Ja 't was u partij. Ghy komt mij te baten.
Wat was 't / lieve Heer / Dat u ginghy bewegen /
Dat ghy aldus seer Tot mij waer 't genegen?
Och! 't was u genaed / Dat ghy al dit quaedt
Van u Vpandt hebt gewent.
Heere / u weldaet / Wijshept boven maet /
Maecht ghy ons hier in behent.
Wel op / al mijn sinnen / Ey! wilt meer beginnen /
Dat ghy d' Ouden menschie doodt.
't Zijn u liefste sonden / Die u Heylant wonden /
Brengen in den hooghsten noodt.

4. Sonde wreed' Tyran / U kracht wert gebroken:
'k Segh u Oorlogh aen / Met u lieff'lijck stoken:
Ghy en sult niet meer Mijnen Godt doen lijden:
Ghy sult selven ne'er Heel ter aerden glijden:
'k Laet u niet met vre'en: 'k Wil u heel vertre'en:
Selfs u aen het Krupce slaen /
Door al 't droef geween / Dat ghy Sond' alleen /
Mijnen Heylandt hebt gedaen.
Hy sal triumpheren / En ghy sterven leeren /
Lijden soo de grootsten pijn:
Ja de Heer der Heeren / Sal mij voort regeeren /
Dat ick sal u Meester zijn.

5. GHy en sult niet meer / Maer God in mij leven:
Ghy moet heel ter neer / Christus zijn verheven.
Och! dat ick dus langh U heb gunst gedragen.
Ick ben door u angh / 'k Sie u droeve slagen.
Siet! den grootsten Helt Vydt van nieuws gewelt:
Och! een booswicht hem verraet /
Daer werdt hy bekneit / Door 't Gerecht gestelt /
Valsch getuygenis op-staet /

Tegens

Digitized by Google

Tegens hem onschuldigh: Als een Lam geduldigh /
Lijdt hy slagen / werdt bespot /
Seer bespuwt; gebonden / Heen en we'er gesonden /
Toe-gemaeckt gelijck een Sot.

6. Och! ick sie hem stijf Geesselen vol wonden.
Och! dat heyligh lijf / Sonder schult bevonden /
Staet daer heel bebloet. Och! noch meer gehoonet /
Van krijghslien verwoet / Schempelijck gekroonet.
Och! een Dooznen-kroon / Draeght nu die Persoon
Daer het al vooz buygen moet.
Siet! dus komt ten toon Gods beminde Soon /
Vooz sijn Vpandt seer verwoet /
Die vol bitterheden / Zijn noch niet te vzeden /
Vooz sy hem aen 't kruyce slaen.
Daer hy meer geleden / En vooz schimse reden
Meerder spijt heeft uyt-gestaen.

7. Most gy heyligst lijf Mijn schult dus dier boeten?
Vzeedt gespijckert stijf / Soo mijn pijn versoeten?
Op-gerecht vol schant / Tusschen Moordenaren /
Als of ghy een quant Als die Fielten waren?
Hangen daer onwaerd' / Tusschen Hemel / Aerd'
Daer ghy beyde Heer van zijt?
Den dozst u bes waert. Eech en Gal gepaert
Geeft men u tot meer der spijt.
O! Godts Sone machtich / Roept ghy dzoef so klachtig /
Angstigh uyt: Mijn Godt! mijn Godt!
Hebt ghy mijn verlaten? Och! hoe uyttermaten
Swaer valt u dit bitter lot.

8. 'k Sie met dzoef geween / ('t hert schijnt my te vzeken /)
't Quaet der sond' alleen Wil God na regt wzeken /
't Recht moet zijn vervult / Hy wil 't niet af-schaffen.
Dus gingh hy ons' schult Aen sijn Sone straffen.
Godts Soon met geween / Trad' die pers alleen /
Ja heeft al ons schult voldaen /
Vooz sijn wzeeden doodt / Ben ick heel den noodt
Van de Helsche pijn ontgaen.
Nu / ick ben ontbonden Van de straf der sonden:
Ruymt dan sondens heerschappy.

Digitized by Google

Ick wilt u we'er seggen / Ghy moet onder-leggen /
Door Gods Geest vertre'en van my.
9. Christus uyt den noot / Sal in vreughden leven /
d'Oude Mensch moet doodt / In 't graf zijn gedreven.
O Heer! woont in my / Wilt staegh in my blijven /
Om mijn snoo party Van my te verdrijven.
Ruymt / o vleesschen-lust! Ghy werdt uyt geblust /
Wegh met al u soet fenijn /
Werelts soet bedroch / Gae voort / toesje noch?
Toonje noch u schoonen schijn?
Ghy sult my niet trecken / 'k Sie en weet u vlecken:
Lock-aes van den Satan / vliet:
'k Wil niet meer u hooren; 'k Heb u lust verswooren:
Die u dient komt in 't verdriet.
10. Ick wil als een Heldt Met mijn God nu strijden /
Sondens groot gewelt Als de Pest vermijden.
Ghy / mijn goede Godt / Die my hebt verkooren /
Mijn rust / vreught en lodt / Laet my niet verlooren.
Als ick u geniet / O! dan vrees' ick niet /
Werelt / Vleesch / noch Doodt / noch Hel /
Door u groot gewelt Sal ick houden 't velt /
O! mijn Vriendt Emmanuel.
U seer lieve Panden / Geeft ghy my in handen;
O! daer op betrouw ick vast.
Laet die tot versterckeu Mijn Geloof bewercken /
Dat haer vrucht te beter wast.

Beweegh - Redenen tot ware Gerechtigheydt en Heyligheydt des levens, over Matth. 5. vers 20.

Stem / Psal 79. De Heyd'nen zijn in u erfdeel gevallen.
Ofte / Antwerpen rijck, ghy, &c.

1. Ruymt uyt mijn hert / ghy aerdsch' bekommeringen /
Ick voel mijn geest tot hooger saken dringen.
Des Heeren Woordt speelt staegh in mijn gedachten /
Een saeck daer ick wel neerstigh op moet achten:
Want hy heeft klaer geseyt / Soo u Gerechtigheyt
Niet is van meerder waerden
Als van de Pharizeen / Soo naeckt u groot geween /

Sult

Digitized by Google

Sult noyt mijn Rijck aenbaerden. Matth. 5. 20.
2. Gedeuckt / mijn Ziel / met kinderlijcke vreesen /
Daer moet by u Gerechtigheydt steeds wesen.
Dit eyscht de Heer / en die oock overbloedigh /
Veel meer als van de Pharizeen hooghmoedigh.
Die was maer Burgerlijck / Geveynst / en uytterlijck /
Na menschelijcke Wetten;
Een halve / niet geheel / Want sy op 't minste deel
Meer als op 't meeste letten.
3. Haer engen keel een Vlieghjen moet uyt weeren /
Maer een Kameel die mach daer door passeeren:
Sy willen niet in 't Heydens Richt-huys treden /
Maer moorden wel Godts Soon den Vorst des Vreeden.
Och! haer gerechtigheydt Me'er in haer woorden leydt /
Als wel in vroome daden:
Sy voeren groot gebiedt / En doen selfs 't minste niet /
Maer and're swaer beladen.
4. Na hooge eer / en menschen gunst sy trachten /
En datmen haer voor Heyligen sal achten.
In 't openbaer doen sy seer lang' Gebeden /
En munten uyt in staet'ge lange Kleeden.
Gaven sy d' Armen yet / 't En bleef verhoolen niet /
Men bliesdat door Trompetten.
Sy maeckten tot dien endt Haer vasten me'e bekent /
Door 't aengesichts versetten.
5. In 't hoyt / al 't goedt dat in haer wierdt gebonden /
Was anders niet als op-geyzonchte sonden /
't Was haer / niet Godes eer / daer sy op dachten /
't Was haer / niet Godes wil / daer sy na trachten.
Och! 't was een yd'len waen / 't Mocht voor God niet bestaen.
Mijn Ziel wel lot op desen /
Dat u Gerechtigheyt Mach voor Godts Majesteyt /
Van meerder waerde wesen.
6. Mijn Ziel / dit dient ten hooghsten waer-genomen /
Of ghy sult noyt in 't Rijck der Heyl'en komen.
Tracht t' allen tijdt met tranen en Gebeden
Na heyligheyt en Godts Gerechtigheden
Dit is een klaer bescheydt / Dat sonder Heyligheydt
Niemandt Godt sal aenschouwen. Hebr. 12. 14.
Hier baet geen schoonen schijn / Die ongerechtigh zijn
Sal Godt sijn Rijck onthouwen. 1 Cor. 6. 9.
7. Gerechtigheyt is hoyt'lijck in Godts oogen /
Het is sijn wil dat wy daer steeds na poogen:

Digitized by Google

Want wy daer door hem eenichsins gelijcken /
En laten daer ons' eerste beeldt in blijcken:
Sy doet van deser aerd 't Gebedt ten Hemel-waert
Door Godes aenschijn stiegen:
En onsen laffen a'em / Door haer Godt aen-genaem /
Komt in den Hemel vliegen.

8. Sy doet in u de we'er-geboorte blijcken /
Om heylighlijck Gods Kind'ren te gelycken.
(O! schoon cieraet / o! pronck / ter eer des Heeren /
O! sinlijckheyt / om sondens vuyl te weeren.
Daer uyt u vreughde schept / Dat gy gemeenschap hebt
Met Christo onsen Heere /
En blinkt dan als een Ligt / Dat steeds u Naesten stigt /
Om Gods rijck te vermeeren.

9. Op dat als dan der tegen-sprekers tongen
Werden gesnoert / of binnens mondts gedwongen /
Laet u Geloof door heyl'ge daden blijcken /
Laet Dit / of Dat / u Vroomheyt noyt beswijcken.
Toont tot u Nijders spijt / Dat ghy geroepen zijt
Uyt sondens dood ten leven /
Maeckt u verkiesingh vast / En dat u deught aenwast /
Om Godt staegh lof te geven.

10. Al zijn wy Rijck / Edel / of hoogh van staten /
Wijs / Hoogh-geleert: Wat kan dit alles baten;
't Is al vergeefs / soo wy niet onse leden
Met aller vlijt tot Heyligheyt besteden.
Tot dese Heyligheydt Werden wy aen-geleydt /
Vermidts wy zijn herbooren /
En voor des Werelts grondt In 't salige Verbondt
In Christo uyt-verkooren. Eph. 1:4.

11. Gaef-rijcke Godt! o Vader aller Lichten /
Och! laet u Geest steeds leeren my mijn plichten.
Och! Jesu Heer / mijn naeckthey t wilt bekleeden
Met 't suyver Kleedt van u Gerechtigheden.
Dit is mijn hooghste goedt / De rust van mijn gemoedt /
't Belet mijn angstigh wroegen /
Och! geeft my dit / o Heer / Of ick kan nimmermeer
Ten vollen my vernoegen.

Ware

Digitized by Google

Ware Geloofs Proeven.

Stemmen / Psal. 140. Ende van de Tien Geboden.

Ofte / Nerea schoonst' van u gebueren.

1. KOmt droeve Ziel / wiens nare klachten
Tot in den hoogen Hemel gaen:
En die / vertwijffelt in gedachten /
Niet weet hoe u Geloof mach staen.

2. Ick sal u ware teeckens leeren /
En proeven / wel gegrondt daer van /
En mijn Gedicht sal van u weeren /
't Geen twijffelingh verwecken kan.

3. Is u Geloof niet al te krachtigh /
En in vertrouwen wonder kleyn?
't Laet daerom niet te zijn waerachtigh /
En 't kleyn Geloof kan wesen reyn.

4. Sal niet de groote Godt behagen
Het wieckjen dat soo slapjens roockt?
En sal hy niet met lust verdragen
Het brosse Kiedtjen soo gekroockt?

5. Soo ghy u Ziel bevindt te hijgen /
Als 't hert na 't versche water doet /
Om rust / en troost me te verkrijgen
Uyt Christi Ziel verquickend' bloet.

6. Soo ghy verlanght om eens te wesen
Met Christo uwen Bruydegom /
En 's werelts goedt / hoe hoogh geresen /
Veracht by 't Hemels Heylighdom.

7. Soo u Geloof door 't woordt gehooren /
Door 't woordt verquickt werdt en gevoet /
't Welck ingelaten door de ooren /
De Ziel en 't hert verbreughden doet.

8. Soo ghy alleen niet Gods beloven
Door seker en gewis erkent:
Maer soo ghy wilt met een gelooven
Sijn wil / gebodt / en dreygement.

9. Soo ghy in 't minst niet wilt gedoogen /
Dat sonde nestelt in u Ziel /

Digitized by Google

Ooch die u soetst' scheen in u oogen /
En die u eertijds meest beviel.
10. Dewijlje weet dat even desen
Hoe soet se schijnt / hoe klepn en slecht /
Gemaecht heeft dat uw' Heer verwesen /
En aen het krups is vast geherht.
11. Soo ghy u hert / u Ziel / en sinnen
Alleene richtet tot u Heer /
En alles stelt om hem te minnen /
Om hem te dienen t' sijner eer.
12. En soo aldus uw' liefdens-stralen
Als neder schieten van u Godt /
Datsʼ op u even-naesten dalen
Na d'inhoudt van sijn groot gebodt.
13. Soo gaeje vast / soo meughje weten
Dat u Geloof waerachtigh is /
En datje sult hier namaels eten
Der Heyl'gen kost aen 's Hemels dis.
14. Dit klepn beginsel van 't geloove
Sal dan in alles zijn volmaeckt ;
Wanneerje door 't Geloof hier boven
Tot Gods aenschouwen zijt geraeckt.

Tegen de Vreese des Doods.

Stem / Psal. 8. O onse Godt, en Heer seer hoogh, &c.

1. KOmt voort / mijn Ziel en treedt eens onder d'oogen
De bleecke Doodt / en let op sijn vermogen /
Siet hoe hy is / niet hoe hy lycht in schijn /
Op dat sijn vrees u t' eenemael verdwijn.
2. Al toont hy wreedt / al wil hy niemandt sparen ;
Wilt u voor hem in 't minste niet verbaren :
Want Godes Soon / den alder-grootsten Helt /
Ontrooft sijn roof / verbreecht sijn groot gewelt.
3. Hy die sijn kracht bequam eerst uyt de sonden /
Leyt in onmacht / door Christi doodt verslonden /
Sijn vrichtel quijt : De Sond' is overheert :
Soo dat de Doodt niet heeft daer me'e s' ons deert.

Digitized by Google

4. U Heylant stierf / om dat ghy niet soudt vreesen
De vrees' des Doods / maer vry daer van soud wesen.
Groot is Gods liefd' / die soo stantvastigh staet /
Dat selfs de Doodt u stelt in beter graet.
5. Want Christi doodt is van soo groot vermogen /
Dat Godt daerom in 't minst' niet sal gedogen /
Dat Christi le'en heel souden t'onder-gaen /
Maer wil dat sy triumphelijck opstaen.
6. Door Christi dood vrengt ons de Dood weldaden /
Hy maeckt ons vry van sond' / en sondens quaden:
Van 's Duyvels strijdt / aenvechting' / kommernis /
Van 's werelts-vleesch / en wat dies meer noch is.
7. Hoe menigh mensch / die door dit quaet gedreven /
Roept om de Doodt / en wenscht geen meer te leven.
Schoon 't leven is voor yeder schepsel soet /
Nochtans men werdt het wars door tegenspoet.
8. Hertzeer en pijn / en veel ontelb're qualen /
Ja alle noodt / de Doodt komt van ons halen:
Geest 't lichaem rust: De Ziele gaet na Godt
In 's Hemels vreught / geniet der Sael'gen lodt.
9. 't Is pdelheyt al 't geen wy hier verlaten.
't Is al volmaecht 't geen wy hier na aenvaten.
Komt goede Godt / en haelt my hier van daen /
'k Wil door den Doodt heel vrolijck tot u gaen.

Profijt der Godtsaligheydt.

Stem: Psalm 9. Heer, ick wil u uyt 's herten gront.

1. WEl op ghy mensch / die 't aller tijt
Vroet / arbeyt / draeft om aertsch profijt:
Gods Woort sal u een schat aenwijsen /
Diens waerd' men niet genoegh kan prijsen.
2. Soo ghy oprecht met al u kracht
Om Godt te dienen zijt bedacht /
Het sal u veel profijten geven /
Hier / in de dood / en na dit leven.
3. Alhter werdt ghy heel vry gestelt
Van 's Duyvels hard' en Slaefs gewelt /

Digitized by Google

Van Werelt / Vleesch / uw's Ziels vpanden /
En breeckt ontwee haer stercke banden.
4. Nu soo bevrijdt dient ghy u Godt /
En hebt u lust aen sijn Gebodt.
Al die Godt dienen die regeeren.
't Moet alles tot haer besten keeren.
5. Het zy of voor of tegenspoet /
't Zy vreught of droefheyt ; 't is al goedt.
Oock selfs de Doodt geeft haer het leven.
Wat sal een sulcken mensch doen beven ?
6. Een diep gerustheyt in 't gemoedt /
Een voorsmaeck van het hooghste goedt
Hebt ghy in Godt. Soo groot geen lijden /
Dat u ontrooft uw's herts verblijden.
7. Dees' troost u in den doodt by blijft /
En doodes vreese van u drijft.
Ghy weet dat ghy dan werdt verheven /
Om eeuwighlijck by Godt te leven.
8. Geen dingh op Aerd' soo lief geacht /
't Sy Wijf / of Kindt / geldt / staet of pracht /
Of al wat lief of waerd' mach schijnen :
't Moet al voor 's Hemels vreught verdwijnen.
9. En als ghy voor Gods Oordeel koomt /
Daer zijt ghy bly / gantsch onbeschroomt.
U deught / u recht Godtsaligh leven
Staet in Gods Oordeel-boeck geschreven.
10. Daer krijght ghy 't vonnis t'uwer baet /
Den Hemel voor u open staet /
Daer is de vreughd' soo uyttermaten /
Dat ons verstandt 't minst niet kan vaten.

Chrysost :
De Heyligen zijn , daerse noch niet zijn :
Ende zijn niet , daerse zijn.

Tucht baert Vrucht.

Vermaninge tot Lijdtsaemheydt.

Stemme: Ick gingh noch huyden morgen , &c.
Ofte / Van liefde komt groot lijden.

Als wy te recht aenmercken / Des

Heeren

Digitized by Google

2. Niet kan ons over-komen /
Of 't komt ons toe van Godt.
Dus moeten wy niet schromen
Voor droefheyts strenge lodt:
't Is goedt al wat de Goetheydt doet:
Ten besten van de Vromen
Dient ooch de tegenspoet.

3. Dat Godt ons komt kastijden,
Is rechte Vaders aerdt /
En 't is bly-endigh lijden /
Dat ware vreughde baert.
Laet ons maer toonen lijdtsaemheyt.
Ons naeckt gewis verblijden /
Godt heeft het toe-gesept.

4. En laet ons recht bedencken
De lijdtsaemheyt van Job, Jac. 5: 11.
En al die Godt gaet schencken
De worst'lingh van Jacob.
O! 't is de beste Medecyn /
Die 't Vleesch wel schijnt te krencken /
Maer 't werdt Ziels soeten Wijn.

5. Recht kan Gods Woort dit toone /
Exemp'len zijnder veel:
Maer Gods wel-liefe Soone
Een voor-beelt is geheel /

Digitized by Google

Die door volmaeckte lijdtsaemheyt,
Verworven heeft de Kroone /
Vol glans en heerlijckheyt.
6. In hem wy overwinnen
Al 't lijdens groot gewelt.
De lijdtsaemheyt van binnen
Maeckt uytterlijck een Helt.
O 't is een Heldt! en sterchen Man /
Die / met vernieuwde sinnen /
Al 't quaedt verwinnen kan.
7. Sal yemandt dan beswijcken /
Als een met onbescheyt
Sijn boos gemoedt laet blijcken
Aen hem door toornigheyt?
O neen / wy moeten vast'lijck staen /
In 't quaedt hem niet gelijcken /
Maer met goe re'en aengaen.
8. IN 't quade te verdragen
Daer leyt de sterckheyt in /
Niet om malka'er te jagen
Met een verbolgen sin.
O! dat is geen vernieuwt gemoet /
De Heer die wil hem plagen /
Die selve wraecke doet.
9. Al ons' hoop en betrouwen
Moet zijn op Godt den Heer /
Hy sal ons voort op-bouwen /
En stercken t' sijner eer.
In swacken hy zijn kracht betoont /
Sijn gunst sal niet op-houwen /
Daer Godt in 't herte woont.
10. Comt / laet ons met gebeden
Aenhouden by den Heer /
En met gebogen leden
Geloovigh knielen ne'er /
Eerbiedigh voor sijn Majesteyt /
Hy heeft ons gunst en vrede
In Christo toe-geseyt.

11. Och!

Digitized by Google

11. Och! in dit droevigh leven
Gantsch geen volmaeckthept is /
Geen mensch / hoe hoogh verheven /
Is vry van kommernis.
In 't kort / elck een heeft sijn verdriet /
Godt elck sijn deel wil geven /
Niemandt sijn kruys ontvliedt.
12. Bedencht vry dat geen saecken
Geschieden by geval /
Men kan 't niet anders maecken /
Want Godt regeert het al:
SOO Neemt u kruys oock een voor goet /
En denckt / dit 's van den Heere /
Die 't tot mijn besten doet.

Innige sucht na 't Nieuw Jerusalem.

Stem / Vande Thien Geboden;
Ofte / Nerea schoonst' van u Geburen.

1. WEl op / mijn Ziel / verlaet 't gewemel /
Verlaet het woelen van der Aerdt:
Sendt al u sinnen na den Hemel /
Al u gedachten Hemelwaert.
2. U Ziel is niet uyt d' aerd' genomen /
Hoe-welse nu op aerden leeft /
Sy is van boven af gekomen /
En daerom we'er na boven sweeft.
3. Het vuyr / al is het ne'er gedwongen /
Van selven wel na boven streckt;
Al is u Ziel in 't lijf gedrongen /
Sy echter we'er na 't hooge treckt.
4. Na boven / daer de sael'ge Zielen
(Wiens lichaem nu het graf verdooft)
By soo veel hondert duysent krielen
Met gulden Kroonen op haer hooft.
5. Dit is de Stadt / daer al de straten
Met Peer'len kost'lijck zijn belept /
Al meer is daer / als 't hert kan vaten /
Veel meerder dan de tonge sept.

6. Dit

Digitized by Google

6. Die trotsaert / die de Scepter swierde /
Dien Babel gantsch ten dienste stondt /
Die op-geblasen 't al regierde /
Hem dus te spreken onderwond':
7. Kan peinandt beter huys beschouwen /
Dan dat mijn arm nu heeft berept?
Dat ick my hebbe laten bouwen
Ter eeren van mijn Majestept.
8. MAer dat ick dit van u ginck seggen
O! over-aerdts Jerusalem /
Wiens fondamenten vaster leggen /
Gewis het had' veel beter klem.
9. Ghy zijt het Bethel / Godes wooningh /
Ghy zijt des Opper-vooghds Paleys /
U schoonste staet lijdt geen verschooningh /
„ Daer 't beste is / daer stut den epsch.
10. Men hoeft in u geen Maen of Sonne:
Veel minder hoeft men Kaers en licht:
U Lam licht / als 't is onbegonnen /
Soo oock gedurigh nimmer swicht.
11. U ondervloer met al sijn Sterren
Schijnt hooger als het hooghste dingh:
Sijn hooghte doet 't gesicht verwerren:
Hoe hoogh is dan de solderingh?
12. Daer sit de ongeschapen Soone
Met onuytspreckelijcke prael /
By Vader op een Hemel-troone /
In soo vercierden Goden Zael.
13. Daer siet men schoone glansen schijnen
Als Dienaers in het Opper-hof /
En hondert duysent Cherubijnen
Daer swieren tot haer Scheppers lof.
14. Daer is het / daer myn Ziel wil wesen /
Daer haecht / daer hieghtse soo na toe.
Om u te sien mijn Godt gepresen /
Van wien te sien sy noyt werdt moe.
15. Gelijck een Hert vermoept door 't jagen
Seer hyget na een versche sloot /

Soo

Digitized by Google

Soo wensch ick na die soete dagen
Om daer te wesen na de doot.
16. Die dagen / dat ick mach aenschouwen
Het helder licht van u aenschijn /
Daer altijt vreught is / geen benouwen /
En altijt blijdtschap / nimmer pijn.
17. Komt haestigh / Heer / wilt niet vertragen /
Ey ! haest u doch / en komt met spoet /
Vrenght haestigh doch die soete dagen !
Soo haest mijn Siel na 't soetste soet.

Christelijcken Ridder.

Stemme: Wel op, wel op, ick gae ter Jacht.
Oste / Vluchtige Nimph, &c.

1. WEl op / wel op / ô Christen Heldt,
Vrome Ridder, trecht te veldt /
Om te strijden / In deef' tijden /
Tegen u Vijanden loos /
Als Werelt / Duivel / 't Vleesch seer boos.
2. All' dese zijn met groot gewelt
Stadigh tegen u gestelt /
Om te schepden / U te lepden
Met list van des Levens-baen /
Om quade wegen in te gaen.
3. De Werelt met haer schoonen schijn
Vecht seer listigh haer fenijn /
Haer gebreken / Quade streken
Sy bequame Deughden noemt /
En soo het slimste quaedt verbloemt.
4. Edele Ridder, neemt wel acht ;
Sy is wreed' / doch als sy lacht.
Schijn-deughts reden / Kan sy smeden ;
Ja met schijn van heyligheydt
Sy u van Deughdens Wegh af-leydt.
5. Moedige Heldt, zijt op u hoedt.
Selfs u vleesch en jeughdigh bloedt /
Is genegen / Kuyme wegen
Van de Werelt in te gaen /
En sou u ook seer graeg verra'en.

6. Gy hebt oock mede tot party
Valsche Leer of kettery /
Die als Spinnen / Fenijn winnen /
Suygen 't valschelijck uyt Gods Woort /
En brengen soo haer dwalingh voort.
7. De Satan loos u Erf-vyandt
Biedt haer al te saem' sijn handt /
Soeckt de sinnen / In te winnen:
Stadigh om den Ridder gaet /
Als een seer wreede Leeuwe quaet.
8. Hier tegen moet ghy / Christen Heldt,
Lustigh strijden met gewelt /
U op-maken / Bidden / waken /
Op dat Godes stercke handt
U in den noodt doe onderstandt.
Eph. 6. 13. 9. Doet aen de Wapen-rustingh Gods /
Tegen u Vyanden trots /
't Hooft wilt bieden / Sonder vlieden /
Staet vast in dees' boose tijdt.
Verricht u saeck met grooter vlijt.
10. Stelt u met Wijsheyt in slagh-oordt
Met het Sweerdt van Godes Woort,
Al u leden / Wilt bekleden /
Deckt u Hooft met goedt beleyt /
Set op den Helm der Saligheyt.
11. Omgort u met de Waerheyt stout /
Op 't Schilde des Geloofs vertrout /
's Vyands schichten / Moeten swichten /
Op dees' Schildt wel toe-gerust
Werden sy geheel uyt-geblust.
12. Geschoeyt vast aen de Voeten meed'
Met den Euangelijs Vreed',
Gaet in vreden / Veerdigh treden /
Als een Heldt ten strijdt bereydt /
Diens Borst bedeckt Rechtvaerdigheyt.
13. Strijdtbaer Heldt, betrout alleen
Vast op Christum den Hoeck-steen /
Die in lijden / U helpt strijden:

Vreest

Digitized by Google

Vreest niet u Vpands gewelt /
Want door sijn kracht behoudt ghy 't veit.
14. Als ghy u strydt hebt uyt-gestaen /
Soo sult ghy de Kroon ontfaen /
Door u daden / Uyt genaden /
Ende leven eeuwighlijck
Hier na in Godes Hemelrijck.
15. Helpt ons hier toe / ô Heere goedt /
Geeft ons den wil / kracht en moedt
Om te strijden / En te lijden /
U te volgen onderdaen /
Soo als ghy ons zijt door-gegaen.

Geestelijcke Vryagie,

Tusschen Christum en sijn Bruyt.

Stem: O! weeligh Amsterdam.

Christus den Vryenden Bruydegom.

1. TKeet voort / o! teere spruyt /
Mijn Suster liebe Bruyt /
Sions Dochter schoon /
Komt / uyt-verkooren Maeght /
Die my alleen behaeght;
Hier is 's Levens-Kroon.
2. Ick heb u langh bemint /
Meer als een Moe'r haer kint:
O! mijn gunst noyt breeckt.
Waerom dus langh getoeft?
U Minnaer ghy bedroeft /
Die u vriend'lijck smeeckt.
3. Mijn Schoone / hoe dus traegh?
Ick roep / en vry u staegh
Door mijn Geest en Woordt.
Komt Lief / 't is meer dan tijdt;
Verhardt u herte niet:
Komt doch heden voort.
4. Smijt weech u snood' gewaet /
Dat u seer leelijck staet /

Dupl

Digitized by Google

Vupl en seer gescheurt /
Mijn Bruyloffs-kleet aentreckt /
U schaemt daer me'e bedeckt:
Dus niet langer treurt.
5. Nu lief pronckt met mijn deught:
Ick ben (weest nu verheught)
U Gerechtigheyt:
U schuldt heb ick voldaen /
En 's Levens rechte baen
Al voor u berepdt.
6. Hierom weest niet verbaert /
Ghy zijt my lief en waert /
Als mijn vleesch en been:
Een Trouw-ringh van mijn handt
Heeft t' samen vast verpandt
't Hooft met al sijn le'en.
7. Komt / Schoone / uyt den slijck /
Nu in mijn Vaders Rijck
Sal ick u ontfaen /
En u vercieren schoon
Met 's Levens-gulden kroon /
Doen een wit kleedt aen.
8. Dan sult ghy / Bruyt Sion /
Daer blincken als de Son
Heel bevrijt van pijn.
Een vreught van eeuwigheydt
Heb ick voor u berept /
O ghy Liefste mijn.

De Herbooren Bruydt Christi.

Stem als vooren.

1. Ick koom / mijn Godt / mijn Heer!
Ick voel ghy sterckt my seer
Door u Woordt en Geest;
Door u nu we'er-gebaert /

En

En vry van d'ouden aart/
Ben ick onbevreest.
2. Ick was in anghst en noodt/
In lijden overgroot
Neergedaelt/ O Heer!
In Sathans bangh gewelt
Was ick al vast gestelt/
Heel gesoncken ne'er.
3. Ghy/ Heer/ hebt my gesocht/
En oock seer dier gekocht
Met u heyligh bloedt:
Door u Gerechtigheydt
Geniet ick saligheydt:
Hier door krijgh ick moedt.
4. Met Mellick/ Olij/ Wijn/
Laeft ghy de Ziele mijn/
Ick en voel geen wee.
Mijn sonden roodt als bloedt/
Maeckt ghy/ O! Godt seer goedt/
Witter als de snee.
5. Hier door en vreef' ick niet/
Nu ghy my bystandt biedt/
Vrickel/ Doodt noch Hel.
Geen druck noch tegenheydt
Mijn liefde van u scheydt/
O Emanuel.
6. Ghy hebt mijn schult voldaen/
En my gegeven aen
't Kleedt van uwe deught/
Dit maeckt my nu bequaem/
U Vader aengenaem/
Eeuwighlijck verheught.
7. Dus roepen wy te ga'er
Nu/ Abba liefe Va'er/
Met een vry gemoedt/
U zy lof/ prijs en eer/
Mijn Bruydegom/ mijn Heer/
En mijn Godt seer goedt.

Digitized by Google

Troost eens Geloovigen in sijn Geestelijcke Verlatinge.

Stem/ Psalm 79. De Heyd'nen zijn in u Erfdeel, &c.

Ofte/

Antwerpen rijck ghy Keyserlijcke Stede.

1. GHy Christen hert/ Die dickwils schijnt verlaten/
En droef benert/ Somtijts geen troost kont vaten:
't En is niet nieuws/ dat ghy voelt over-komen/
't Is meer geschiedt aen veel ontelb're Vromen.
Gedenckt Gods lieve Job Heeft oock gesmaeckt dit sop:
De Man oock na Gods herte/ Psal. 22: 2.
De Koninckliick Propheet Droegh me'e dit bitt're leet/
Beanghst/ beswaert vol smerte.
2. Godts een'gen Soon/ de Soon van sijn behagen/
Die moest dit pack op 't alderswaertste dragen.
Gedenckt dat hy riep anghstigh boven maten/
Mijn Godt! mijn Godt! hebt gy my nu verlaten. Matt. 26: 46.
Soo ghy u/ Menschen kindt/ Somtijdts verlaten vindt/
En gaet bedroeft dus quijnen/
Neemt moed' in u verdriet/ Godt en verlaet u niet/
Hoe welt 't u soo mocht schijnen.
3. Siet/ wat ons God door den Propheet laet weten/
Hoe kan een Moe'r haers Suygelinghs vergeten?
En schoon sy 't deed', Ick sal u niet begeven,
Want in mijn handt staet vast u naem geschreven: Jesa. 49: 15.
Gedenckt dat u verdriet Tot uwer nut geschiet/
Sijn heyl'gen Naem ter eeren:
Sijn Woordt/ en sijn Verbondt Leert dat in korten stondt
Sijn gunst u we'er sal keeren.
4. Let met aendacht op u voorgaende leven/
Of ghy u Godt geen oorsaeck hebt gegeven
Tot al dit quaedt: Bekent het/ wildt u buygen/
In waer' ootmoedt u selve tegen tuygen.
Bidt Godt dan om genaed/ Want vast sijn gunste staet/
Wy leven door betrouwen.
O Mensch! en twijffelt niet/ Of schoon ghy 't eyndt' niet siet/
Godt sal sijn Woordt wel houwen.

Geestelijcke

Digitized by Google

Geestelijcke Zee-Vaert /

Deur de woeste werelts-zee, en 't dal der tranen na 't Vreughdenrijcke Nieu-Jerusalem.

Stem: Broeders, Susters vreest doch niet.

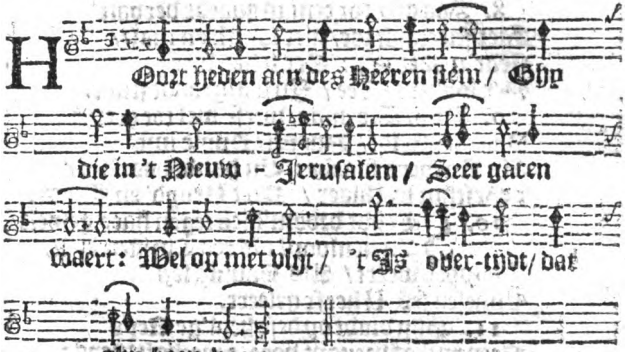

2. Gy dient te weten ongeseylt /
Hoe dese Stadt moet zijn bezeylt.
Om vast te gaen / Gods suyver Woordt
Wijst / soo 't behoort / U dien wegh aen.

3. U licht der Zee-vaert vindt gy daer /
Kaert, Passer, Boogh, Compas wijst klaer
Den rechten wegh: Dat ghy niet seylt /
En 't Schip verzeylt / En 't al verliest.

4. 't Schip is gereedt / Den wint bequaem /
Het Tij is goedt / 't Weer aengenaem:
U dapper spoedt / Versiet u wel /
Vzenght voor u snel / Noodtsaeck'lijck goedt.

5. Want gy moet door een woeste Zee /
Daer klippen zijn / Veel Zanden me'e /
Met p'rijckel groot, Weest moedich dan
Vevaren Man / U naeckt aenstoot.

6. Door quade luchtt / en meerder leedt
Is Liefde / Hoop / Geloof een kleedt /

Digitized by Google

Goedt in 't Onweer / Stozm / Winden me'r /
Veel Hagel / Snee / Daer vallen ne'er.
7. Indien het u waept upt het Roer /
Staet niet als een versufte Loer:
Den wegh is smal: Neemt met voozdacht
Wel neerstigh acht Op d' leeger wal.
8. Soo ghy tot eenigh quaedt vervalt /
Siet sneedigh toe / niet langh en malt /
Redt u daer upt: Eer u het wee /
Der sondens-Zee / In d'afgrondt slupt.
9. Dus / Zee-man / weest wel toe gerust
Vooz Wereldt / Dupvel / Duyle lust /
Als Roovers snoodt: En houdt vooz haer
't Geschut wel klaer / Met Krupd' en Loodt.
10. STrijdt vzoom'lijck tegen haer gewelt
En aenloop / als een Christen Helt /
U dapper weert / Als Paulus les
Ephesen ses U heeft geleert.
11. Ghy vindt op dese heyl'ge Reys
Geen rust of vzeught vooz 't weeligh vleys:
't Is ongerust; Dien boosen aart
Is heel vervaert Op dese Rust.
12. Het klaeght en plaeght u met gewelt
Als maer u Schip stoot / slingert / helt /
In 't quade we'er. Neemt nimmer acht
Op ydel klacht / Stoot het ter ne'er.
13. Vedwingh t dien lust / en neerstigh past /
Dat ghy daer van nopt werdt verrast.
Bidt / stadigh waecht / En toont niet vlijt
Gedult altijdt / De Stadt genaecht.
14. Zeeman / behoudt een goede moedt /
In druck tempeest en tegenspoedt /
't Geen u bezwaert: Ghy werdt bedzoeft /
Als 't Goudt bepzoeft / Op desen vaert.
15. Stelt u betrouwen op den Heer /
Hy is met u al in de weer /
U wel bewaert / Hy heeft vooz heen
Ooch al gele'en / Op desen vaert.

16. Hy

16. Hy sorght voor u/ en neemt u waer/
Gelijck als sijn Oogh-appel klaer.
In water/ vyer/ Hy u bestaet/
En niet verlaet/ Seer goedertier.
17. Hy geeft u krachten goede moedt/
Dus na deez' Stadt u haestigh spoedt
Uyt lief dens lust. Neemt u tijdt waer/
Merckt d'Haven klaer: Van uwe rust.
18. Daer Christus u heeft plaets bereydt
In 't Nieu-Jerus'lems Heerlijckheydt
Met volle vreughd'. Die wettigh strijdt
Wert daer verblijdt/ Eeuwigh verheught.

DANCK-LIEDT,

Na Verlossinge uyt een vyerige Koorts.

Stem: Ps. 24. De Aerd' is onses Gods, &c.

1. NU wil ick/ Heer/ met blyp gelupt/
Mijns herten lof u storten uyt/
Met nieuw gedicht u lof verhalen.
Och! mijn vernuft komt hier te kort/
In my u Geest/ Heer/ neder-stort;
Verrijck my soo/ ick sal betalen.
2. Ick weet dat van een sterflijck Mensch
Hier niet volkomen na sijn wensch
U lof na waerd' kan zijn gesongen;
Nochtans werd' ick/ 'k weet schier niet hoe/
Gedreven wonder hier na toe/
Door veel weldaden aengedwongen.
3. Gy hebt/ O Godt/ u Vaders aart
Aen my onlanghs op nieuw verklaert/
In harde Koors/ u tuchtinghs roede:
Al sloegh u handt my vinnigh seer/
Soo voeld' ick door u handt noch meer/
Dat het geschiede my ten goede.
4. Ick dacht/ O Vader! slaet vry stijf/
En suyvert vry mijn sondigh lijf/

Digitized by Google

Om soo mijn Ziele te genesen:
Geeft my maer Christelijck gedult /
De maet uw's tuchtinghs dan verdult /
't Sal my dan nut / u eerlijck wesen.
5. Breeckt vry mijn Tabernakel of /
Maeckt vry mijn lijf tot asch en stof /
Ick ben bereyt / ick wil vertrecken:
Ick wil heel graegh ontbonden zijn
Dan 't nietigh vleesch vol sond' en pijn /
't Welck ghy gesuyvert op sult wecken.
6. Hier op was vast mijn Hoop gestelt /
Liefd' en Geloof maecht' my een Helt.
Op desen Schildt straey vrucht loos vielen
Al 's Werelts glans / 's Vleeschs lusten groot /
Den anghst des Graefs / Hel / Sond' en Dood /
Ja al des Duyvels scherpe pijlen.

7. DOch / Heer / ghy toonde my wel ras /
Dat dit u heyl'ge Wil niet was /
Maer dat ick moet hier langer woone n /
De felle Koors, en Sieckte bangh /
Geduerde na u wil niet langh /
Dus wil ick my ooch danckbaer toonen.
8. 't Is alles wel / al wat ghy doet:
Nu wensch ick hier geen meerder goedt /
Als dat ick tot u eer mach leven /
En hier mach blincken als een Licht /
Dat u bereert / mijn naesten sticht /
Als door u Heyl'gen Geest gedreven.
9. U gunst is onbepaelt / o Heer /
Hoe veel ick peyns / ick vind' noch meer /
Ick ben met lof heel overladen.
Ick han soo niet / Heer als ick wil.
Bedaert / mijn zwache tongh / weest stil /
Hier na sal ick mijn lust versaden.
10. Hier na / als uyt dit Tranen-dal /
Ick tot den Heer opvaren sal /
Om eeuwighlijck by hem te woonen /
Dan sal met een volmaechte stem /
Mijn Lof-gesangh eerst hebben klem /
Met Abrahams geloob'ge Soonen.

Digitized by Google

Gebedt

Gebedt over droevigh onweder,

En hooge Water-vloeden.

Stemme: Blijdtschap van my vliedt.

1. MIn bedroefde Ziel/ Treurt en bidt nu klachtigh/
Dus ick neder-kniel Door u / Godt Almagtig/
Want u strenge handt / In u toorn ontstoken /
Tegen ons gehant Is om 't quaedt te wreken.
'k Roep Genade / Heer / Ach! slaet niet soo seer /
Als wy hebben wel verdient.
Och! u droef onwe'er Dat smijt heel ter ne'er /
't Welck ghy nu seer hard' verlient.
Och! de sture baren Den Zee-man bezwaren /
Die nu anghstich tot u schreyt.
Och! wilt haer bewaren / En u roeden sparen /
Door u groote goedigheyt.

2. Och! de woeste Zee/ Door den windt gedreven /
Schepen breecke ontwee/ Menschen brenght om 't leven.
Veele noch in noodt / In deef' bange tijden
Worst'len met de doodt/ Droeve schip-brenck lijden.
Met veel bangh geween/ Anghstigh droef gesteen /
Perst haer al dat ongemack.
Och! de woeste Zee/ Laet selfs niet met bre'e
Die bangh leggen op een wrack.
Stomm'len heen en weder/ Nu eens hoogh/ dan neder/
Ja daer spoelen dickmael af.
Och! men hoort nog breeder/ Dat de wint waeyt wreder.
Och! de Zee werdt menighs graf.

3. DE verbolgen Zee Perst met groote hoopen /
Dreyght tot meerder wee Dycken t'overloopen.
Och! soo niet / o Heer / Wilt de Zeen gebieden /
Dat sy dalen ne'er / En soo van ons vlieden.
Och! sulck een ellendt / Heere van ons wendt:
Straft ons niet na onse schult.
Och! wilt hebben acht Op der Vromen klacht /
Die met tranen zijn vervult /
En met droef onlusten/ 's Daegs nog 's nachts en rusten/
Dragen soo haer 's naesten wee.

Digitized by Google

Och dat tranen blusten/ 't Vyer uws gramschaps susten/
Van sou stillen haest de Zee.

4. Laet ons' Oogen-vloedt d'Hooge Zee doen ebben/
En om Christi bloedt/ Gunst voor straffen hebben.
Wy dan willen Heer/ Vlijtigh ons begeven/
Om tot uwer eer Heyligh lijck te leven.
Och! de snoode sond' Laes! ons Ziele wondt/
En u heyl'gen Naem onteert.
Laet tot gener stondt Uw' Genaeds-Verbondt
Van ons Sondaers zijn geweert.
Wilt u Zegen geven/ Dat wy mogen leven/
Als u kinderen behoort/
Door u Geest gedreven/ Uwe'er eere geven/
En goe vruchten brengen voort.

Aendachtigh Vreughden-Sangh eens Jongelinghs, over sijn blijde Intreed' in de Gemeenschap der Heyligen.

Stemme: Psal. 42. Als een Hert gejaeght, &c.
Ofte na de nieuwe vrolijcke Wijse deses Musijcks.

2. Door veel woeste hinder-palen/
Die ontroerden mijn gedacht/

En

Digitized by Google

En my deden droevigh dwalen/
Heeft sijn handt my over-bracht.
Sijn Geest heeft mijn geest beroert/
Heel verlicht en aengevoert/
Om hem even soo te eeren/
Als hy in sijn Woordt doet leeren.

3. Och! ick heb te langh gaen wachten/
(Goede Godt/ het is mijn schult)
Om mijn plichten te betrachten/
'k Heb misbruyckt u groot gedult.
Och! dien overschoonen tijt
Ben ick vruchteloos al quijt.
Dat ick dese frisse leden
Tot u dienst niet ginghe besteden.

4. Heer/ ghy hebt my noch gaen sparen/
Niet ontydigh wegh-gerockt/
In mijn onherboren Jaren
Als een Bloem niet af-geplockt.
Maer verkooren/ op-gesocht/
Met u dierbaer bloedt gekocht:
En my waerdelijck verheven
Uyt de doodt ten eeuwigh leven.

5. Heer/ u Geest heeft my geraden
Te volvoeren nu mijn plicht/
En door veelderley weldaden
Meer en meer mijn Ziel verlicht.
Ghy hebt my met u ver-eent
Door den Doop, in u Gemeent,
Als een Zegel, dat mijn Sonden
Suyver zijn door Christi Wonden.

6. Een seer over-groote vreughde
Myn uyt dit bedencken sproot.
Ach! mijn Ziel haer seer verheughde/
Want ick nieuwe gunst genoot.
Mijn geest vrolijck opwaerts vloogh
Met een vast Geloof om hoogh/
Door de Hoop en Liefd' gedreven
Om mijn Schepper lof te geven.

Digitized by Google

7. Waer me'e sal ick / Heer / betalen
U genaed' heel onverdient /
Dat ghy my dus gaet ontpalen /
En vejegent als een Vrient.
Och! mijn op-getogen sin
Weet noch eynde noch begin.
Treckt u lof self uyt my / Heere /
Soo bekomt ghy recht u eere.

8. Och! hoe gaet mijn Ziel verlangen /
Om in u Eerwaerde Zael /
Tot haer spijse te ontfangen
Heer / u Heyligh Avondtmael.
Och! dat Heyligh Broodt en Wijn
Sal mijn Ziel heel dienstigh zijn /
Om 't Geloove te versterchen /
Danckbaerheyt in my te werchen.

9. Gantsch mijn geest is op-getogen
In dit sinne-rijck bedenck /
Want ghy stelt ons daer voor oogen
Een seer rijckelijck geschenck.
Och! dit is mijn Ziel soo saet /
Dat mijn geest op springen moet /
Voor die vreught gantsch uyt-gelaten /
Als den Mos in dichte vaten.

10. Want het bloedt uyt Christi wonden
Uyt-gestort om onse schuldt /
Is de Medicijn bevonden /
Die mijn Ziel met vreughd' verbult.
Daerom ick in mijn gemoet
Voel den voor-smaeck van het soet /
Dat ghy na dit droevigh leven
Ons / O goede Godt! sult geven.

11. Laet u Geest / Heer by my blijven /
Op dat hy my troost en leert /
Wilt voort uyt mijn herte drijven
't Quade dat daer noch regeert /
Dat geen lusten mijner jeughd
My beroven dese vreught /

Digitized by Google

Die ick nu gevoel van binnen
Door vernieuwing' van mijn sinnen.
12. Laet oock die die my benijden
En nu last'ren over-al /
Haer tot geener tijdt verblijden
Over my door een'gen val.
Dus u Dienstknecht / trouwe Heer /
Wel bewaert tot uwer eer.
Laet u Licht / Heer in my lichten /
Om mijn Naesten steeds te stichten.
13. Lof zy Godt den Vader machtigh /
Die sijn lieven Soone geeft.
Lof zy Godt den Soone krachtigh /
Die mijn Ziel ontkluystert heeft.
Lof zy Godt den Heyl'gen Geest,
Die ons heylight en geneest.
Drie Persoonen, Een in Wesen,
Eeuwigh zy u Naem gepresen.

Vreughden - Sangh der
BRUYDT CHRISTI.

Stem: Cupid' onlanghs gele'en, &c.

1. MYn Ziel nu vrolijck singht /
Mijn Geest van vreught opspringht /
Ick heb stof / Mijns Vrients lof Uyt te quelen /
Daer my de liefd' toe dwinght.
Mijn Vriendt die geeft my moedt /
En spreeckt / u stem is soet /
U gestalt / My bevalt / Nu seer schoone /
Reyn / onbevleckt en soet.
2. Hy roept verlieft dus uyt
Ghy neemt mijn hert / o Bruyt! Cant. 4: 9.
Dat door 't licht / En gesicht Van u oogen /
En u Hals-kwingh spruyt.
Hy kust (als Trouws-verbondt)
My met sijn reyne Mond / Cant. 1: 1.

Haelt

Haelt my in/ Als Vriendin/ Met verlangen /
Spijt Duyvel/ Doodt en sond.
Esa.53.6. 3. Eertijdts was ick verdwaelt
In Satans net gevaelt:
Och! myn sond'/ My daer bond' Vast gevangen:
Col.2.14. 't Handtsoen heeft hy betaelt.
1 Pet.2.24 Hy droegh in droeben schijn
Esa.53.5. Myn wel-verdiende pijn /
Onverdient Heeft myn Vriendt Straf geleden /
Om dat ick vry soud' zijn.
4. Ick ben heel vry gestelt
Ro.6.22. Uyt Sathans wreed' gewelt /
Gal.4.6. Dus ick blij/ Uytroep vry/ Abba Vader/
Eph.5.3. Lof Vreden-Vorst/ en Helt.
Hy is myn Hooft alleen /
Ick ben syn vleesch en been /
Cant.6.3. Hy is myn/ Ick ben syn Uyt-verkooren:
Syn Rijck is my gemeen.
Psa.16.9. 5. HOe is myn Ziel dus blij?
1 Pet.1.8 Siet! ick ben weder vry /
Ick en sal Voor den val Niet meer vreesen /
Rom.6.22 Godts Soone blijft my by:
In 't soet/ en oock in 't sur /
Esa.43.3. In water/ en in vuyr
Geenen noodt Is soo groot/ Datse schepde
Rom.8.34 De gunst van myn partuyr.
6. Een Trouringh van syn handt
Heeft my aen hem verpandt:
Apo.19.8. 't Witte kleedt Is gereedt My te cieren
In 't eeuwigh Vaderlant.
Een blinckende cieraet/
Esa.61.3. Een vreughden-rijck gewaet
Met een kroon/ Geeft Godts Soon Uyt genaden/
En vreughden sonder maet.
7. Myn Ziel/ wilt roepen uyt
U Vreuchden-rijck gelupt/
Prijst den Heer/ Die in eer/ Heeft verkooren
Esa.62.5 U voor syn waerde Bruyt.

Digitized by Google

Cant.2.5 Ick ben van liefde kranck/
Den tijdt valt my hier lanck/
Och! wanneer/ Sal ick/ Heer/ Te recht smaken
Rom.3.24 Volmaeckte Hemels-drancke?
8. Ick voel in mijn gemoedt
Een proefjen van dit soet/
Dies ick tracht/ Met aendacht/ Om te scheyden
2 Cor.5.4 Van 't ydel vleesch en bloet.
Komt/ komt gewenste/ tijdt/
Vol-endight hier mijnen strijdt.
2 Cor.2.5 Komt/ o! dag/ Dat ick mag Hier verhuypsen/
En eeuwigh zijn verblijdt.

LIEFDENS-LIEDT,

Des Geestelijcken Bruydegoms.

Verijmt uyt het vierde Capittel van
het Hooge-Liedt Salomons.

Stemme: Clorida soo het wesen mach, &c.

1. SIet/ ghy zijt schoone/ mijn Vriend in/
Siet/ ghy zijt schoon in mijnen sin/
Uw' Ooghjens wel gelijcken
De schoone Duyven Ooghjens net/
Uw' Vleghjens schoon geset/
U vriend'lijckheyt doen blijcken.
2. Soo is u Hayr seer net en schoon/
Dat sedigh staet/ by u ten toon/
En proncht tot uwer eeren/
Gelijck de Kudde Geytjes ras/
Die 't groeysaem vette Gras
Op Gileads Bergh af-scheeren.
3. Soo zijn u Tanden even me't/
Gelijck het wit gewolde Vee/
Die netjes zijn geschoozen:
En oock gewosschen net en klaer/
Die Tweelingen vruchtbaer
Al t' samen brengen voozen.

4. 't Schar-

Digitized by Google

4. 't Scharlaken Snoer is niet soo roodt /
Als zijn u lieve Lipjes bloodt :
Hoe lieff'lijck luydt u spreken ?
Uw' lieve Wanghjes delecaet By App'len van Granaet
Recht mogen zijn geleken.
5. U Halfjes schoonheyt heerlijck blijckt /
Die Davids Tooren wel gelijckt /
Daer men ten pronck aen stelden
Wel duysent Schilden openbaer / De welcke alle gaer
Zijn 't Wapen-tuygh der Helden.
6. U beyde Borsten lijcken me'e
De jonge tweelinghs van een Rhee /
Die onder Lelyen weyen /
Tot dat den lichten dagh komt aen /
De schaduwen vergaen /
Dan gae ick my vermeyen /
7. Al na den Myrthe-Berrigh heen /
En tot den Wierooch-heuvel kleen.
Vriendinne / ghy zijt schoone /
Aen u / mijn Lief / is geen gebreck /
Geen rimpel nochte vleck ;
Dus staet mijn Bruyt ten toone.
8. Komt herwaerts af van Libanon /
Komt Schoone af van Libanon /
Siet van Amana tinnen /
* Van Senirs spits / en Harmons top /
Daer Luypaerts komen op /
En woonen de Leeuwinnen.

*** *** ***

9. ICk moet door liefde roepen uyt /
Ghy neemt mijn hert / o Suster Bruyt /
Met een van uwe Oogen :
En met u Keeten (Hals-cieraet)
Dat u soo geestigh staet /
Ben ick tot liefd' bewogen.

* Strabo seydt in 't 14. Boeck / dat desen Bergh is beseten van verscheyden Cyrannen.

10. Hoe

Digitized by Google

10. Hoe schoon munt uwe liefde uyt
Die ick mijn Suster / lieve Bruyt /
Verr' boven Wijn moet loven:
De reuck van uwe Olij soet /
Die gaet in overvloet
All' Specerij te boven.
11. Soet Honinghseem / mijn lieve Bruyt /
Dat druypt van uwe Lipjes uyt.
Noch moet ick al meer seggen /
Want bijde Melck en Honingh soet
(Die yeder prijsen moet)
Onder u Tonghjen leggen.
12. H schoon Gewart dat ruyckt soo soet
Gelijck de reuck van Lib'non doet.
Mijn Suster Bruyt / mijn reyne /
Ghy zijt een vast besloten Hof /
Een dichte Welle / of
Een zegelde Fonteyne.
13. Uw' scheuten zijn een Paradijs
Van Granaet-appels hoogh van prijs /
Verrijckt met Ed'le vruchten.
Daer Cypprus / Nardus / en Saffraen /
Caneel / en Calmus staen /
Die dicht malka'er om-vluchten.
14. Daer staen oock cier'lijck op een rey /
De proncken Boomen alderley /
Van Wierooch / Aloe / Myrrhe /
Met al de schoonste Specerij /
Die daer me'er wassen bij /
En 't aerdigh Hof verciere.

De Geestelijcke Bruydt.

15. Ghy zijt den Hoven een Fonteyn /
Een Put van 's Levens-water reyn /
Gelijck uyt Lib'non vloeyen.
Ontwaeckt ghy Noord' en Zuyden Wind: /
Door-waept mijn Hof bemint /
Dat sijn Spec'eyen groeyen.

O! dat

O! dat mijn Liefste by my quam/
En in sijn Hof een plaetse nam:
En at sijn Ed'le vruchten.
Die hy my mildelycken geeft/
En daer de eer van heeft/
't Verlangen doet my suchten.

LIEFDENS - GESANGH,

Uyt het Vijfde Capittel van 't Hooge - Liedt Salomons.

Stemme: O Kers - nacht schoonder, &c.

Bruydegom.

ICk kom nu in mijn Hof getreden/
Daer heen getrocken door u beden.
Mijn Suster/en mijn waerde Bruyt:
Mijn Hof/ daer ick mijn Myrh kan plucken/
En Specerij uyt d' aerde rucken/
Met alle soort van geurich krupt.

2. Ick ben daer aen den dis geseten/
En heb mijn honigh-raet gegeten/
Ick droncker Melck/en frisse Wijn/
Ick was vol vreught/en gingh belasten/
Dat all' mijn lieve Vruyloofts-gasten
Met my heel vrolijck souden zijn.

3. Ick spraek/Komt by my ne'er gezegen/
Mijn vol-geschafte Schotels legen/
Gepropt met puyck van Hemels-kost:
Komt onder 't lommer van de telgen/
Met over-groote vreughde swelgen
Mijn Suycker soete Eng'len Most.

Bruydt.

4. DE slupmer hadd' mijn oog' bevangen/
Mijn herte waeckte/en niet lange
Daer na/een klop mijn dut-slaep brack:
Mijn Liefstens klop mijn hert deur-voorden/

Det-

Verselt met honigh-soete woorden/
Die hy dus voor mijn deure sprack.
5. Mijn Suster/seyd' hy/mijn Vriendinne/
Mijn Lief/die 'k boven al beminne/
Mijn Duyf/mijn al-volmaechte Bruydt:
Ick koom hier voor u deur geloopen/
Ick bid/ick bid u/doet my open/
En my niet langer buyten sluyt.
6. 't Gekrinckelt hooft van u Beminden
Sult ghy met dau vervullet vinden/
Besproepet met een killigh nat:
Sijn Locken eerst soo net geblochten/
Verbrodt/bethjst door nachtse vochten/
Gelijchen ick en weet niet wat.
7. Ick/vaddigh door het eerste slapen/
Seyd'/stan ick by malkander rapen
Mijn Rochen-tuygh/sluys uyt-gedaen?
Sal 't wit van mijn gewasschen voeten
Nu we'er in swarte vuylte wroeten?
Hoe kan ick nu we'er op gaen staen?
8. Mits ginck mijn Lief sijn handen scheuren
Van 't gat van mijn ondanckb're deuren:
Doen was 't/helaes! doen was 't te laet:
Soo verr' hond' my de slaep vervoeren;
Maer 'k voeld' mijn ingewand' beroeren/
En ick veranderde van raedt.
9. Ick sluyt mijn Rocken aen-getogen/
Ben na de deure toe gevlogen/
Om in te laten mijnen Godt/
En heb mijn vingers uyt-gesteken/
Die 't nat met geurich Myrrh bestreken/
Op d'handt-haef droopen van 't slot.
10. De deur ginck op/sy kost niet rasser/
Maer/laes! oth armen! niemant wasser:
Mijn Heer/mijn Lief/was wegh-gegaen:
Ick was schier doodt/en om sijn sproeken
En wou/en most mijn herte breken/
'k Bedeerd': en kost niet langer staen.

Digitized by Google

11. Ick weder op / en trock aen 't soecken /
Door-sagh / door-keeck vast alle hoecken /
Ick socht wel / maer 't was alles mis:
Doe riep ick / en begost te huylen /
Waer mach ! waer mach myn Liefste schuylen ?
Die nergens qu te vinden is.

12. Mijn Liefste bleef vast ongevonden /
De Wachters onderwijl my wonden /
En elck my weede slagen gaf:
Noch most ick dit al meer besuyren /
Vermits de Wachters op de muyren
My noch mijn Sluyer namen af.

13. 'k Bezweere u / hoe soudt ghy groeten
Mijn Lief / soo ghy hem quaemt ontmoeten /
O Dochters van Jerusalem ?
Dit sult ghy hem / dit sult ghy seggen /
Dat ick van liefde kranck moet leggen /
Soo seer / en teer bemin ick hem.

14. Vraeght ghy my / Kan u Liefste wesen
Soo boven and're uyt-gelesen /
Dat ghy soo ernstigh ons gaet aen ?
Ja. Blanck en roode verw' hem cieren /
Tien duysent onder sijn banieren /
Hem op sijn woordt ten dienste staen.

15. Vergult / ja enckel Goudt sijn Hoofs is /
Waer by het sijnste Goudt verdooft is /
Dat oyt het Goudt-rijck Ophyr soudt.
En 't Haer van sijn gekrulde Locken
(Bequaem om herten aen te locken)
Soo swart hem als een Raven stondt.

16. De Oogen / die sijn Hoofs vercieren /
Zijn als der Duyven / die daer swieren
Op vlugge Wiecken heen en we'er /
Op lief'lijck stroomend' water-plassen /
Sy zijn als 't waer met Melck gewassen /
En staen in Rasjens soo ter ne'er.

17. Sijn purp're roode Wangen bloeyen /
Als bedden daer de krupden groeyen /

Wiens

Wiens reuch elck een tot vreught geniet:
De Lelyen die heer'lijck prijcken/
Sijn soete Lippen wel gelijcken/
Waer uyt een beeck van Myrrhe vliedt.
18. De Handen daer hy mee quam dringen
Flus aen mijn deur/ die zijn als Ringen
Waer in Turkoys gesteente staet:
De glans sijns Buycx verdupstert d'oogen/
Die met Saphiren overtogen
Het Elpen-been te boven gaet.
19. Sijn ronde Schinckels de Pylaren
Van 't gladde Marmer even-naren/
Gegront-vest op het dichste Gout:
En sijn gestalte werdt geprezen
Deu Libanon gelijck te wesen/
En 't hooge Ceder-bomen hout.
20. Noyt werdt soo soeten soet gevonden
Als't soet gehemelt van sijn Monde:
Wat setje mij beneffens hem?
Soo is mijn Lief/ soo schoon/ en heerlijck:
Al wat aen hem is/ is begeerlijck/
O! Dochters van Jerusalem.

Weemoedige Klachte, over 't missen van Tijdtlijcke ende geestelijcke Zegeningh: Ende Troost-Reden daer tegen.

Stemmen: Psal. 3. Hoe veel is des Volcks Heer.
Oste/ Van den Lof-sangh Mariæ Ende/ Amintas quam in rouw. Item/ De stille nacht die naeckt, &c.

Een seecker goeden Vriendt, onmatelijck verslagen,
Gingh treurigh na sijn Tuyn, om vry'lijck daer te klagen:
Dit sach sijn waerde Vriendt, die stil hem na-gegaen,
Heeft heymelijck gehoort dees' droeve klachten aen:

1. BErst uyt bedroefde stem/
En wilt uw's hertens klem
Met bange tranen uyten:
Terwijl ick ben alleen/
Vliegh op-waerts mijn geween/
Wilt aen den Hemel stuyten.

2. Dringht vry de Wolcken door /
En wilt des Heeren oor
Met klaghen nu bewegen.
Ach ? Heere / niet vertoeft /
Siet ! hoe dus bangh bedroeft
H Dienaer is verleghen.
3. Ick ben dit leven sat /
Mijn oogen veeltijds nat /
En 't hert vervult met suchten /
Sulcks ick ellendigh Mensch /
Seer menighmalen wensch
Dit leven te ontvluchten.
4 Ter wereld niemandt weet
Van mijn verdriet en leedt /
Geen Mensch sal my beklagen :
Ick voel alleen mijn smert /
En draegh steeds in mijn hert
Veel ongestene slagen.
5. Och Heere ! stuurt de Doodt /
Ick stel my voor hem bloot /
Ey ! laet hy my niet sparen /
Maer storten in het graf /
Vermalen heel tot kaf /
Dit sal my niet verbaren.
6. Hy is mijn Medicijn /
Een Hulper in mijn pijn /
Verlosser uyt mijn lijden.
Eylaes ! hoe raeck ick vry ?
'k Sie over-al partij /
Die ick niet kan ontvlieden.
7. Mare Melancolij
Komt my oock dickmael bij /
Gaet my met armoed' driegen :
En toont / dat al mijn sweet
Nu van geen winst en weet ;
Gods Zegen wegh gaet vliegen.
8. Wat baet mijn vroegh opstaen /
En 't spade bedde gaen /

Digitized by Google

En steeds al 't lastigh woeten?
Wat baet konst of verstandt?
Gantsch niet. U milde handt
Die moet het al versoeten.

9. Och! die u Zegen mist/
Kleynaghtingh ende twist
Komt hem gestaegh bestrepen:
Die werd' ick wel gewaer/
Ick moet steeds voor en naer
Het leppigh spreecken lpen.

10. Van die vol ongedult/
Wy geven alle schult/
Ick moet de last heel dragen:
Al woet ick als een Slaef/
Om winst steeds jaagh en draef/
Ick kan die niet bejagen.

* * * * * * * * *

11. MAer 't geen my meest noch quelt/
Is/ dat myn hert ontstelt
Vol sorgen is geresen:
Want myn ontroert gedacht/
Het Geest'lijck niet betracht/
Gelijck het deed' voor desen.

12. Myn pver in 't Gebedt/
Myn stichtelijck opset/
Voel ick/ och Heer! vermind'ren:
Hoe deer'lijck werdt myn staet?
Genaed'! o God! genaed'!
Och! wilt myn val verhind'ren.

13. Ick stort vast tranen uyt
Met een beklemt gelupt/
't Hert is benert met suchten/
Och! hoe sal ick myn noodt/
Myn lijden/ en aenstoot
Verdryven/ of ontvluchten?

14. Och! werwaerts keer ick my/
Dat ick mach raecken vry/
Van my ontroerde sinnen?

Digitized by Google

Eylaes! waer sal ick heen?
'k Ben nergens niet te vre'en /
Mijn quellingh is van binnen.
15. Och! waer vind' ick nu baet?
Want die my naest bestaet
Geeft voedtsel tot mijn treuren.
Ick die geheel scheen vast /
Moet onder mijnen last
Schier breecken ofte scheuren.
16. Waer zijt ghy vast Geloof?
Laet ghy my tot een roof
In droefheyts-poel verdzincken?
Och neemt tot my u keer /
Ick ben eylacy! Heer /
In noot van te versincken.
17. O Heer! mijn groote noodt
Staet voor u naecht en bloodt /
Gedaen zijn nu mijn klachten /
Des Droefheydts tranen-vloet /
En Wanhoops hooge bloedt /
Die willen my versmachten.
18. Och! helpt / Heer / 't is al tijdt /
'k Werd' swacker in den strijdt:
Ick kan de last niet dragen /
Wie sal verlossen my?
Als ghy / o Heere! ghy!
Verhoort! verhoort mijn klagen.

Troost-Reden over de voorgaende Klachte.

Stemme als vooren.

De Man die eyndt sijn Klacht met tranen in sijn oogen,
En heeft sijn liefste Vriendt tot suchten me'e bewogen,
Die klopte aen de poort, (welck' hem wierdt op-gedaen)
En sprack voort sijnen Vriendt met dese reden aen:

1. MAch my / seer waerde Vrient /
Nu vryheyt zij u verlient /

Als

Als Vriendt tot Vriendt te spreeken /
Ick heb' (gantsch onverwacht)
Gehoort u droeve klacht /
En naer / en anghstigh smeecken.

2. Ick hoop / ick heb verlof /
En sal vertroostinghs stof
Voor uwe droefheydt vinden:
Ey! laet u bangh geween /
En neemt in 't goed' de re'en
Van een der beste Vrinden.

3. Ey! dwinght u droeve stem /
En wilt u hertens klem
Voor Redens-kracht ontslupten;
U selven ghy-benert /
In droefheydts-net verwert /
En gaet de maet te bupten.

4. Waer toe dit groot gerucht?
Waer toe dit diep gesucht?
't Is kindts aldus te klagen:
Toont dat ghy zijt een man:
En neemt met blijdtschap an
't Geen Godt u geeft te dragen.

5. Des Heeren lichts Jock
Schijnt u een lastich Block /
Ey? vaet het eens te degen /
Die 't u te dragen geeft /
Wel kennis van u heeft /
Hy laet u niet verlegen.

6. Ghy meent ghy zijt in noodt /
Ghy roept vast om de Goodt /
Nu ghy wat hebt te dragen:
Ghy toont een lupaerts aert /
Zyt van Gods last verbaert /
En graegh van moept' ontslagen.

7. Den Palm-boom swaer belast /
Van veel te beter wast.
't Gout suyvert door 't beproeven:
Een Christen wordt bekent

Vest in druck / en ellent.
In wereldt / snoode Boeven.
8. Een soet wel-riechend' krupt /
Geeft stercker reucke upt /
Wanneer 't stijf wordt gestooten.
Soo heeft oock menigh Helt
Na lijdens groot gewelt
Meer eer / en kracht genooten.
9. Gedenckt / mijn waerde Vrient /
Dat wie den Heere dient
Die moet aendrechtingh lijden;
Godt tuchtight peder Kint /
Het welck hy teer bemint /
En eeuwigh wil verblijden.
10. Wilt ghy zijn Godes Kint /
Soo zy van u bemint
Sijn roe / soo wel als gaven.
De Heer stelt in dit perck
U als een Kindt te werck /
Maer niet als een der Slaven.
11. Een Slaef doet met verdriet
't Geen dat sijn Heer gebiedt /
Upt vreese voor de slagen:
Maer een goedt-aerdigh Kint
Doet 't geen sijn Vader mint /
Selfs niet een goedt behagen.
12. Vidt ghy gestadigh niet?
Uw' wil, ô Heer, geschied,
Weet ghy 't niet / wilt het leeren /
Dat Godt vol goedigheyt
U nopt een Jock op-leyt /
Of 't is sijn Naem ter eeren /
13. En u ten hooghsten nut.
Gewis / mijn Vrientdt / ghy dut /
Dus aen een kruo te tillen:
Want al u tegenspoet /
Tot heyl u dienen moet.
Ey! wilt u klachten stillen.

14. En

Digitized by Google

14. En draeght u soo 't behoort /
Dringht door de Enge-poort /
Om and're op te wecken /
Zijt gestadigh in de weer /
Om tot Godts prijs en eer /
Hier als een Licht te strecken.
15. De tijttelijcke spoedt
Is moogh'lijck u met goedt /
Sy mocht u licht bedriegen:
Maer 't geen dat Godt nu doet /
Dat sal u doen ootmoet
En nutter dingen krijgen.
16. Stelt u in God te vre'en /
En acht geen spitse re'en
Van hen / die U doen quijnen;
Haer swackheydt dient verschoont /
Dus met gedult u kroont /
Op dat u licht mach schijnen.

*** *** ***

17. Ick heb oock me'e gelet /
Dat ghy in u Gebedt
Den yver voelt vermind'ren:
Daer ghy te recht om klaeght.
Weest niet te seer versaeght /
Dat beurt wel meer Gods Kind'ren.
18. Den Heer die wil hier door
Haer geven vaeck de spoor /
Om hem meer na te jagen.
Hierom vry tranen schreyt /
De Heer sal zijn bereyt
Te hooren haest u klagen.
19. Acht dit voor groot geluck /
Als Godt u door den druck
Heel weet tot hem te trecken:
Al houdt hy hem al stil /
Nochtans hy helpen wil /
't Sal u tot Zegen strecken.
20. Hy toont dan meest sijn kracht
Wanneer wy in onmacht
Zijn / soo het schijnt / verlaten:
Dan komt hy t' sijner eer /
En recht ons altijt we'er /
En sterckt sijn swacke vaten.

Digitized by Google

21. Verbeydt dit met gedult /
De tijdt moet zijn verbult /
Seer hoꝛt is hier dit lijden:
Wanneer 't u saligh is /
Dan sal hy u gewis
Tot sijner eer verblijden.
22. Dus Godt geen tijdt en stelt /
Maer als een moedigh Helt
Wilt om de Kroone strijden /
Want wie volstandigh is
Een eynde toe / gewis /
Dal eeuwigh hem verblijden.
23. Dus stelt u nu te vre'en /
Ghy hebt seer weynigh re'en
(Mijns oordeels) om te klagen.
't Geen ick uyt vryghepdt
U gunstigh heb gesepdt /
Ey! laet het u behagen.
24. 't Zijn wercken van een Vrient /
Te straffen als het dient
Een Vrient met stijve reden:
Ick hoop / ick heb verlof.
Ey! laet ons uyt dit Hof /
De Vesterns wat betreden.

De Man wry wat bedaert door sijnes Vriendts vermanen,
Die wascht sijn aensicht af van sijn bedroefde tranen,
Hy gaet met sijnen Vriendt, neemt op sijn reden acht,
Dus hebben sy dien dagh seer sticht'lijck door-gebracht.

NIEUW-JAERS-LIEDT.

Stemmen:

Droeve Princesse, &c. Of / Christelijcke Krijghsman.

Jaer /

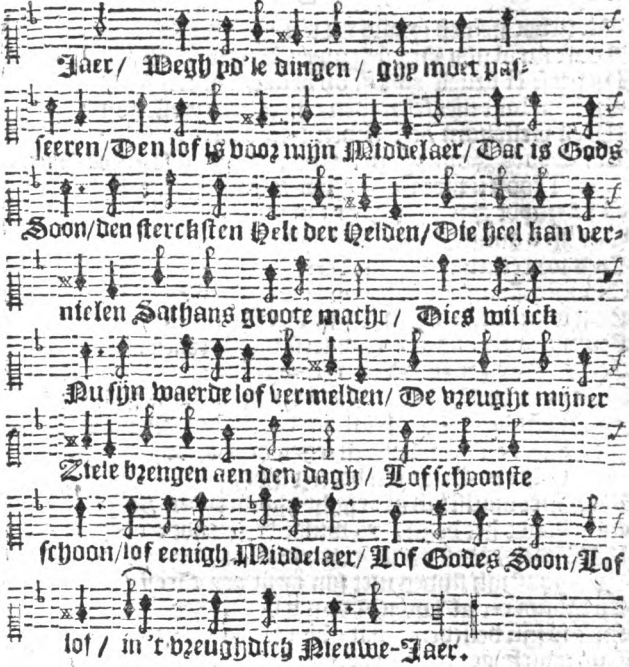

2. Al mijn gedachten zijn op-getogen /
Om Godes lof te roepen uyt /
Eylaes! mijn krachten niet veel vermogen;
Dies roep ick met een swack geluyt /
Lof / groote Godt! Ghy werdt een Mensch gebooren /
En komt hier te vooren gelijck als een Kindt.
Die Duyvels macht ten vollen kan verstooren /
Maen seer behoeftigh / en arm in doecken windt /
Eylaes! om ons / O Liefde wonderbaer.
Lof Godes Soon / Lof / lof / in 't vreugdich Nieuwe-Jaer.

3. Nu is verschenen de Mozgen-sterre /
Dit schoonste Licht nu heer'lijck schijnt /
Dit sigh voor heenen Abram van verre /
De nare nacht daer door verdwijnt /

Digitized by Google

Dit groot geluck is ons nu toe-gekomen /
Loost nu al ghy Vromen uwen Vrydegom /
Hy heeft U druck en last op hem genomen /
Ey! en wilt niet schromen / heet hem wellekom:
Weest wellekom / o! lieven Middelaer:
Lof Godes Soon / Lof / lof / in 't vreugdig Nieuwe-Jaer.

4. Troost u hier mede / dat Godes Soone /
O! Vrydt Sion / u acht soo waert /
Dat hy u gunstigh gaet bekroonen /
En voor rechtvaerdigh u verklaert:
IN vaste Trouw' wil hy met u vereenen /
En u voort verlenen me'e sijn Heer'lijckheyt /
Eeuwige vreuchden / in plaetse van weenen /
Sullen Uw' lat zijn in der eeuwigheyt:
Dus waerde Vrydt / Gods uytverkooren Schaer /
Singt Godes lof / Lof / lof / in 't vreugdig Nieuwe-Jaer.

5. KANT u gerustigh tegen de Sonde /
Strijdt als een Heldt een korten tijdt /
Wort niet onlustigh al krijght ghy wonden /
Ghy houdt het veldt / en windt den strijdt:
U Middelaer wil stadigh by u blijven /
En u gunstigh stryden met sijn Heyl'gen Geest /
En tot sijn eer al 't quaedt van u verdrijven /
En 't is sijn believen / dat ghy niet en vreest /
Dus danckbaer zijt u lieve Middelaer:
Lof Godes Soon / Lof / lof / in 't vreugdigh Nieuwe-Jaer.

Over de Salighmaeckende Geboorte

JESU CHRISTI.

STEMMEN:

Schoonste Nimphje, &c. Ofte / Lustigh Hymen, &c.

1. ICh voel nieuwe vreughde soet' In 't gemoet /
Want mijn Heylandt is gebooren /

'k Wil

'k Wil me'e vveren deese Feest / Vly van Geest /
Oock sijn heylsaem Woordt gaen hooren.
2. 'k Wil mijn vreught / met vly gelupt / Stoxten upt /
En Godt danckbaerheyt bewijsen:
Vrengen tot Godts eer in 't licht / Nieu gedicht /
Om sijn heyl'ge Naem te prijsen.
3. Want seer groot is nu het goet / 't Welck ons doet
Onse Heer en Godt van boven /
Die als een onmoosel Lam Neder quam /
In een vuylen stal verschoven.
4. 't Heest sijn Wijsheyt soo behaeght / Van een Maeght
t' Sijner tijdt te zijn gebooren.
Hy die 't al geschapen heeft / 't Leven geeft /
Komt hier als een Kindt te vooren.
5. d' Eng'len fongen seer verheught / Vol van vreught /
Vy de Harders seer verslagen /
Eer den hooghsten God vermaert / Vreed' op Aerd' /
In den Mensch' een goedt behagen.
6. d' Armoed' die een yeder haet / Hy aenvaet /
Om ons daer door rijck te maecken /
Met de schatten van den geest / Aldermeest /
Die geen mot noch roest genaecken.
7. Wd'le mensch / noyt recht vernoeght / Hoe 't God voeght /
Laet u aerdtsche gier'ge lusten.
Hy die 't alles vrachte voor Voor sijn Woort /
Moest daer in een kribbe rusten.
8. Ach! de liefde drongh dus me'er 's Hemels Heer /
Om sijn Vruyt heel te genesen /
Doen sy lagh in krancheydt groot / Ja heel doodt /
Om de sonden heel verwesen. Ephes. 2:6.
9. Hare doodelijcke wond' Hy verbond' /
Trooste haer met soete reden.
Door sijn doodt en lijden zwaer / Kocht hy haer /
Werdt haer Hooft / en sy sijn Leden.
10. Eenen Trou-ringh van sijn handt / Haer verpandt /
Eeuw'ge liefd' is tusschen beyden /
Daer noch anghst / noch vrijckel groet / Dupbel / Doodt /
Noyt haer liefde sullen scheyden.
11. O! hoe soet is dit bedenck / En geschenck /
Dat mijn Ziel dus doet verlangen /
Ick wensch stadich na dien dach / Dat ick mach
Dese vreughde me'e ontfangen.

Nieuwe-

Digitized by Google

Nieuwe - Jaers - Gesangh.

Stemme: Doet u ooghjens open, Schoon Lief, &c.

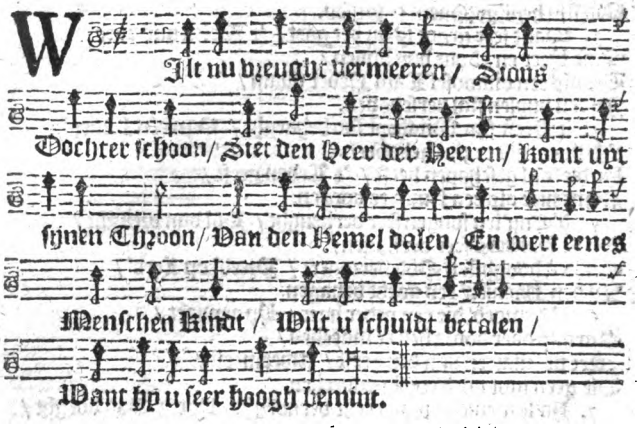

2. Om u te verhoogen /
Hy hem heel verneert :
Wilt dit wel be-oogen /
U na Beth'lem keert /
Daer dien Heldt geboren
Werdt / uyt een seer kuysche Maeghd /
Gods Soon komt te vooren /
Die des Werelts sonden draeght.
3. Daer 't al voor moet buygen /
Werdt eens Menschen Kindt /
Komt de Vorsten suygen
Van een Maeghd bemint :
d'Alderrychste Koningh /
Ja Gods een'gen waerden Soon /
Heeft een Beesten wooningh /
Leydt daer armelycktren toon.

4. Komt

Digitized by Google

4. Komt hier aerdtsche Heeren /
Vol van Majesteyt /
Siet / den Heer vol Eeren /
Vol van nedrigheydt.
Wilt van Christo leeren
Nedrigheyt in hoogen staet /
Die 't al gaet regeeren /
U hier in te vooken gaet.

5. Al ghy reyne Zielen /
Christi waerde Bruyt /
Wilt eerbiedigh knielen ;
Stort Lof-sangen uyt
Voor des Hemels Heere /
Toont dat ghy hem recht bemint /
Weest vroom 't sijner eere /
En tot weder-liefd' gesint.

6. 't Is nu dubbel reden
Dat wy vroolijck zijn /
Want den Vorst der Vreden /
Onsen Medicijn /
Heeft ons heel genesen
En hy stelt ons eenwigh vry /
Kan men droevigh wesen ?
Als ons komt dien Bruyd'gom bij.

7. Hy brenght ons van verre
De volkomen vreught /
Dese Morgen-sterre
Ons op 't hooghst' verheught /
Die heel heeft verdreven
Al de nare duyster heydt
En een licht gegeven /
Dat ons na den Hemel leydt.

8. Nu schijnt klaer de Sonne
Der Gerechtigheyt ;
Die den Vorst verwonne
Heeft der Duysterheyt /
Die ons had' gevangen
In het nare duyster graf /

Die

Digitized by Google

Die is selve bange /
Wy zijn vry / hy draeght de straf.
9. Nu wy zijn verheven
Uyt de duysterheyt
Laet ons stadigh leven
In Gerechtigheyt:
Want een heyligh leven
Is ons noodigh allegaer /
Om God lof te geven
In dit vredigh Nieuwe-Jaer.
10. Laet ons triumpheeren /
Singen overluyt /
Onsen Heer ter eeren /
Nieuwe Liedtjens uyt /
Had' ick duysent Tongen /
Och! sy songen allegaer /
Door vreughd' aengedrongen)
Godes lof in 't Nieuwe-Jaer.

ALsoo de Geloovigen inde Kers-dagen seer stichtelijck en troostelijck uyt den Woorde Gods aenhooren de Mensch-werdinge onses Salighmakers Jesu Christi. En het H. Avondmael tot gedachtenisse sijns salighmakenden Lijdens ontrent dien tijdt me'e werdt uytgedeelt, als een uytgedruckt pandt sijner liefde tot sijn dier-gekochte Ledematen. So heeft een der selver (dese twee saken grondelijck bedenckende) met vrolijckheyt sijns herten dit volgende Gedicht, en Gesongen.

VREUGHDEN - SANGH

Over de Geboorte onses Salighmakers JESU CHRISTI,

Ende troostelijcke bedenckinge des H. Avondtmaels.

Stemme/ Psal. 27. Godt is mijn licht 't welck my leydt in sijn wegen.

1. VEernieude Schaer/ Bruyt Christi uyt-verkoren /
In 't Nieuwe-jaer prijst God met vrolijckheyt /
Godt

Digitized by Google

Godt sendt sijn Soon/ die wort als Mensch geboren/
Soo komt als Knecht de Heer der Heerlijckheyt.
d'Oorsaeck hier van/ was dat ons' snoode sond'.
Als een Tyran/ ons' Vryheyt had berooft/
Sijn wreeden beet ons dood'lijck had' gewondt/
En heel geschent/ Gods Beeldt in ons verdooft.
2. Maer God de Heer die mogt dit niet verdragen/
Komt by ons ne'er/ neemt onse Menscheydt aen/
Heeft van dees' last sijn waerde Bruydt ontslagen/
En door haer schuldt genadigh heel voldaen.
Hy wascht de smet/ daer mee sy was verduylt;
En kleedt haer net/ met sijn gerechtigheydt;
Hy wisschet af de tranen die sy huylt/
En kroont haer hooft met eer en heerlijckheyt.
3. Ons dees' Geboort dan moet tot vreugde strecken/
En geven voort Lof-sangen in 't gemoet/
De Eng'len Gods die komen ons op-wecken/
En prijsen Godt/ voor 't geen dat hy ons doet.
Ruymt 's Weerelts lust/ vertrekt uyt mijn gedacht/
Laet my in rust voldoeren mijn Lof-sangh:
Mijn hert is vol/ mijn mondt ontbreecht noch kracht.
Gaet ghy/ mijn geest/ in stilheydt uwen gangh.
4. 't Vernuft verstomt/ verwondert boven maten/
Hoe of het komt/ dat dit geschieden moet/
Maer door 't Geloof soo kan den Geest dit baten/
't Welck hier de Ziel in vrede leven doet.
O! soet bedenck van 's Hemels wijs beleyt/
O! groot geschenck/ en loutere gena.
Dat Godt genaemt werdt ons Gerechtigheyt/
Vrie-eenigh Godt/ lof sy U voor en na.
5. Kortt'/ langhste nacht verduystert door de sonden:
Wegh Sathans wacht/ gerecht'heydts Son die schijnt.
't Is al vernieuwt en d'Oude Slangh gebonden/
Wiens macht door 't Nieuw-geboorten Kindt verdwijnt.
De Doodt is doodt/ O Sonde/ Prickel/ Hel/
U wreed' aenstoot is vruchteloos verdooft/
Want nu regeert ons Vorst Emmanuel/
Nu triumpheert/ o Bruydt! u Opper-hooft.
6. DAt ons verplicht/ om met Godt vruchtig leven
En sanghs-gedicht te prijsen onsen Heer/
Die ons om niet dees' Vryheydt heeft gegeven/
Die voort verlicht met sijn heylsame Leer:

Digitized by Google

En stadigh wijst / hoe dat hy door sijn doodt
Ons' Ziele spijst / die waerlijck honger heeft /
Ons onder 't pandt van heyligh Wijn en Brooodt
Tot dranck en spijs sijn Bloedt en Lichaem geeft.
7. Wel op / mijn Geest / wilt nu ootmoedigh treden /
Buyght onbevreest / door uwen Heylandt ne'er /
Stort voor hem upt Danck-offer en Gebeden /
Die u verquickt door sijn heylsame Leer:
Die u dus noodt / en als een Vriendt ontfanght?
O Hemels-brooodt! hoe heer'lijck is u smaeck /
Na meerder vreught mijn Ziele nu verlanght /
Om heylighlijck door u te zijn volmaeckt.
8. Mijn geest die gaet in 't Lust-hof hem vermaken /
En wordt versaedt met vruchten soet van stof /
Die boven 't soet van veel Banckettten smaken:
Dies hy verheught / singht nu sijn Heylandts lof.
O! soet gedacht / blijft my gestadigh by /
O! Hemels-kracht / bewaert mijn swacke Teught /
Voor Wereld / Vleesch / en Sathan / mijn party /
Tot uw's Naems eer / en mijner Zielen vreught.

Deerlijcken staet der Godtloosen, En Raedt daer tegen.

Stemme: Psal. 42. Als een Hert Gejaeght ô Heere.

1. Y'le Mensch / gy die op Aerden
Al u vreught en Hemel soeckt /
Houdt de sonde hoogh van waerden /
Die Godt haet / en heel vervloeckt:
Och! 't is hier een korten tijdt /
Dat de schijn-vreught u verblijdt /
Gaet gy voort / gy moogt wel schromen /
Als Godt sal ten Oordeel komen.
2. 't Quade dat gy gaet bedrijven
Tegen uwen Grooten Godt /
Voet de straffe eeuwigh blijven;
Hopt verandert 't Helsche lodt;
Sonden-vreuchde haest vergaet /
Wellust / Rijckdom / Hoogen-staet

Moet

Digitized by Google

Moet in korten tijdt hier enden /
Nopt vergaen de Helsch' ellenden.
3. Want na veele duysent Jaren
Dat gy d' Helsche pijne voelt /
Sal sy u niet min beswaren /
Want Gods toorn nopt verkoelt.
Die hier 't grootste goedt versmaedt /
krijght dan 't alder-quaetste quaet.
Altijdt sult gy daer dan sterven /
Nimmermeer eens rust verwerven.
4. Doodt daer sonder doodt sal wesen /
't Eynde sonder eynde zijn /
Sonder hoop / maer steeds in vreesen:
Nopt verlichtingh van de vijn.
Soeckt en roept gy na de Doodt?
Sy is doof / laet u in noodt;
Sy vliedt wegh / gy blijft in 't lijden:
Nopt kont gy haer pijn ontrijden.
5. altijdt suchten / altijdt kermen /
Rasende vol pijn verwoet;
Godt sal uw's daer nopt ontfermen /
Staegh u quelt het Helsch gebroedt:
Gy mist 't aengename Licht /
En siet Duyvels wreed' gesicht.
Soo gy wilt ontgaen dit lijden /
Gy moet 't quaet der sonden mijden.

Heerlijcken staet der Godtsaligen.

Hier op kan gepast worden de Nieuwe Voyse des Musijcks, welcke staet fol. 53. op de Aendachtige Vreughden-Sangh eens Jongelinghs, &c.

1. DJer-gehoorchte vrome herten /
Die in Christo zijt volmaeckt /
Die hier nu in pijn en smerten
's Hemels soet inwendigh smaeckt /
Weet dat Christus heeft bereydt
Voor u d'eeuw'ge salighheydt.

Digitized by Google

Hier door streckt al u begeeren /
Om te leven tot sijn eeren.
2. Laet een Slaef sijn Heer wel dienen /
Om sijn slagen te ontgaen /
Kind'ren Godts het beter mienen /
Nemen 't Jock met vreugden aen.
Gy zijt Christi vleesch en bloedt /
Erfgenamen van sijn goedt /
Dus gaet gy met hert en sinnen /
Godts Gebodt op 't hoogst' beminnen.
3. Gy mint niet dit vliedend' leven /
Want gy vindt hier in geen rust.
't Geen God namaels u wil geven /
Is u hert / u sin en lust.
Daer is Leven sonder Doodt /
Blijdtschap sonder anghst of noodt /
Volle Rijckdom / Staet en Eeren /
Altijdt by den Heer der Heeren.
4. Honger / dorst sal daer niet wesen:
Quellingh / siechte noch geen pijn:
Nopt geen arbeydt / sorgh noch vreesen /
Daer sal koud' noch hitte zijn:
Daer en is geen haet of nijdt;
Nopt aenbechtingh / twist of strijdt:
d'Een den ander sal beminnen /
Ongeveynst van hert en sinnen.
5. d'Eng'len sult gy daer gelijcken
In de Deugdt en Heyligheydt.
Daer sal dan ten vollen blijcken
Voor u Godes Heerlijckheydt.
Vader / Soon / en Heyl'gen Geest
Siet gy daer / houdt met haer Feest:
d'Engelen u vriendschap toonen /
Altijdt vrolijck by u woonen.
6. Och! al rijmd' ick duysent Jaren /
Schreef hier van tot aller tijdt /
Nopt soud' ick het minst verklaren /
Hoe sy sullen zijn verblijdt /
Die hier heyl'ge wegen gaen /
Christum hebben aen-gedaen.
Och! wat heeft mijn Ziel verlangen /
Om die vreughde te ontfangen.

Tegen

Digitized by Google

Tegen 't Comedi - Spelen,

Uyt UDEMANS, over 't Sevende Gebodt.

Stem: Psal. 146. Wel op, mijn Ziel, &c. **Of/** Rosemond die lagh Gedoken. **Of/** Philis quam Philander, &c.

1. CHristelijcke Jongelingen /
Rechte Minnaers van de Deugt/
Die met u aendachtigh singen
Stichtelijck in den Heer verheught /
Soeckt hier toe bequame stof /
Die u sticht tot Godes lof.

2. Van de Rijm-konst u vermaken/
Hebt gy in haer soethept smaeck/
Daer kondt gy wel aen geraken /
Die u dient tot reyn vermaeck.
Schouwt Comedis, geyl gedicht,
Dat een reyne Ziel ontsticht.

3. Blinde Heydens ongebonden /
Dertel volck en geyl van aert /
Hebben eerst dit Spel gevonden.
Dit kindt is van haer gebaert :
* Maer haer Wijsen hoogh geacht
Laeckten altijdt dit geslacht.

* Cicero in sijn Oratie voor Publius Quintius / ende meer andere.

4. Van 't een Christen oyt betamen/
Dat hem in de eerbaerheydt
Sal het blinde Volck beschamen /
Munten uyt in stadigheyd ?
Neen : Gods gunst ons meer verplicht :
Voor ons schijnt het heyligh Licht.

5. Gods genaed' is ons verschenen /
Om te wand'len eerbaerlijck
In den dage/ boven geenen
Die noch zijn in 't duyster Rijck :
Want 't is re'en/ dat Christi Bruydt
Moet voor and're steken uyt.

Tit. 2.

6. Schoon sy gaen de stoffe leenen /
Uyt des Heeren reyne Woordt/

Digitized by Google

En daer uyt (alsoo sy meenen)
Brengen goede stichtingh voort.
Yd'le Mensch/'t is al om niet: Want de Heere dit verbiet.

7. Och! dit Speelen mach niet wesen / Jesa. 66.
Gy misbruyckt des Heeren Woordt. 21.
Godt wil dat wy daer voor vreesen/ Psal. 119.
En werdt over dien verstoort / 120.
Die sijn Woordt neemt in den mondt / Psal. 50.
En is vuyl in 's herten grondt. 16.

8. Nemen sy nu and're saecken
Tot haer stof uyt 's Werelts loop /
Sal dit dienen tot vermaecken /
Van den algemeenen hoop;
't Werdt met sotterny door-speckt /
Die een reyne Ziel bevleckt.

9. Komen sy de stof t'ontleenen
Van een Heydensen * Poeët /
Men sal vinden dat die gene
Dertelheyt daer onder smeedt:
Boven dat soo komt daer by De verbloeckt' Asgodery.

* Terentius, Plautus, &c.

10. Geen van Christi reyne leden
Dit in 't aller-minst betaemt /
Oock moet die (na Paulus reden) Ephs. 5. 3.
Werden van ons niet genaemt /
Maer behoorelijck gestraft / En ten vollen af-geschaft/

11. Oock soo is het buyten reden /
Dat dit volckjen ongeacht /
Vaeck verwiss'len hare Kleeden / Deuter.
Mannen nemen Vrouwen dracht / 22. 5.
Tegen 't heylige Gebodt Van den Heere Zebaoth.

12. 't Loon/ daer veele gaen om spelen
Is een winst van yd'le eer:
Gulsigheyt/ en dertel quelen /
And're beuselingen meer.
Kort om/ de geheele saek Is een vleesschelijck vermaek.

13. Spelers, en die 't oyt aenschoude/
Souden dan niet / in dien staet /
Willen dat de Heere soude Snijden af haer levens draet/

Die

Digitized by Google

Die daer reechenschap begeert /
Of sijn Naem soo werdt ge-eert.
14. Niemandt maeh een dinck na-trachten/
Daer in dat hy ongerust
Doodt/ en Godeek soud' verwachten.
Wegh gevarelijcke lust:
Soete Jeught/ na vreughde jaeght /
Die u sticht/ en Godt behaeght.
15. Godt die vreyght u toe te komen /
Als een Dief komt in der nacht.
Och! de Mensch die mach wel schromen
Dien Godt toe-komt onverwacht.
Denckt/ wie na den vleessche leeft /
Rom. 8. 13. In Godts Rijck geen deel en heeft.
* Tertullianus Cypriannus / Chrysostomus / Lactantius / Augustinus/ etc. 16. * Veel vermaerde Godts-geleerden
Al van Oude tijden aen /
Hielden 't Speelen van geen weerden /
Siet hoe sy het tegen-staen.
Heden-daeghs werdt dit geslacht
Van Godts Dienaers me'e veracht.
17. Let hier op/ verdwaelde sinnen /
't Mach mee reden niet bestaen /
Dat die geen die Godt beminnen
Souden spelen/ of daer gaen.
Och! ick heb'se me'e bemint /
Maer den anders nu gesint.

Tegen de Huydendaeghsche
DANSSERYEN,
Uyt Udemans / over 't Sevende Gebodt.

STEMMEN:

Psalm 146. Wel op, mijn Ziel, wilt nu Prijsen. Ofte / Rosemont die lag gedoken. of/ Philis quam Philander, &c.

1. HUydendaeghsche Dansserpen
Moet gy Christelijcke Jeught /

Digitized by Google

Niet bemijnen/ maer vermijen /
Want sy leeren Eer noch Deught.
Danssery is voort-gebracht
* Van het blind' vervloeckt geslacht.

2. Bacchus-feesten / Galsigheden/
Zijn de Teelers van dit Kindt;
Dertelheydt/ onkuysche zeden
Men steedts in het Danssen vindt /
't Geen tot vuyle lusten streckt/
En een reyne Ziel bevleckt.

3. 't Geen onvruchtbaer is ten goede /
En occasy geeft tot quaedt /
Al dit moeten wy verhoeden;
Want het Godt niet toe en laet.
Soo is nu de Danssery;
Dus die niet geoorlaft zy.

4. Hier op mochte yemandt seggen /
* Dit en kan ick niet verstaen;
Maer ick sal het weder-leggen:
Dit heeft oock Godts Volck gedaen,
Mirjam en veel Vrouwen meer
Dansten vrolijck voor den Heer.

5. Wanneer David had' geslagen
Goliath den Philisteen,
Sagh men Vrouwtjes in die dagen
Met een groot getal by een,
Danssen, en met bly geluyt,
Roepen Godes daden uyt,

6. Doen eertijdts de Arck des Heeren
werdt uyt Obeds Huys gebracht,
Danste David Godt ter eeren,
Daer sijn Vrouw' hem om veracht',
Daerom haer de Heere plaegd',
Toond' dat danssen hem behaegd'.

7. HIer op segh ick nu met reden /
Gy misbruyckt des Heeren Woord.
't Waren geen lichtvaerdigheden /
't Quam uyt den Geloove voort.

Vrouwt-

* Volgen de het getuygenisse van de Grieckse ende Roomse Schrijvers/ gelijk dit bewijst den geleerden Gilbertus Cognatus in sijne annotatien op de Dialogen van Lucianus van 't Danssen.

* Tegenwerp.

Exod. 15. 20.

1 Sam. 18. 6.

2 Sam. 6. 14.

Digitized by Google

Vrouwtjens maeckten doe een Ry,
Maer geen Man en waerder by.
8. 't Danssen was in Davids tijden
Als oneerlijck/ me'e veracht/
Om dat hy dit niet gingh mijden/
Heeft sijn Vrouwe hem belacht.
Dat hy Danste door Godts Geest/
Is haer onbekent geweest.
9. Dese saeck en kan niet strecken/
Dertel Volck/ tot uwe baet.
't Blijckt dat gy u vuyle vlecken
Met sijn Deugt bedecken gaet.
Sijn doen was een heyl'ge saeck;
U doen vleesschelijck vermaeck.
10. Uyt sulck Danssen is gekomen
Jud. 21. Vickwils jammer en ellent.
21. Silos Dochters zijn genomen
Van haer Danssen, en geschent.
Matt. 14 En des heyl'gen Doopers hooft
10. Is door 't Danssen oock gerooft.
Exod. 32. 11. Israël met blij behagen
19. Dansten rondt som 't Kallif heen:
Och! wat bitt're droeve slagen
Hebben sy daerom gele'en.
Exod. 32. Wel drie duysent kleyn en groot
28. Van die Danssers zijn gedoodt.
12. Soete Jeught/ u Danssen, Springen,
Al u dertel mal gelaet/
En u geyl en ydel singen/
Voor Godt als een gruwel staet:
Laet dit quaedt/ bidt om genaed/
Eer hy u in gramschap slaet.
13. Gy moet met u radde leden
Dringen door de Enge-Poort/
En den smallen wegh betreden/
Daer een Dansser niet behoort.
Christi Jock en heyl'ge last
Eenen Dansser niet en past.

Digitized by Google

TEgen de Dansserpen hebben geschreven vast alle Oude ende Nieuwe Leeraers der Kercke Christi, met Namen Basilius, Chrisostomus, Ambrosius, Augustinus, Cyprianus, &c. met alle de vermaerde Theologanten onses tijdts, die uyt eenen monde, de Dansserpen ontraden, misprijsen, verbieden, verfoeyen, verdoemen ende vervloecken.

Hier van breeder by Udemans over 't 7. Gebodt, fol. 280.

Ende Roelof Pieterſz in sijn Enge-poorte, over 1 Johan. 2. verſſ. 15, 16, 17. fol. 340. en meer andere. Oock Frans Esausz. den Heussen in sijn Christelijcke Jongelingh.

Bruylofts-kleed der Geloovigen, dienstig voor, in, en na 't gebruycken des H. Avondtmaels.

Stemmen: *Esprit qui fais Mouvoir mes nerfs & mes arteres.*

O! nacht jaloerse nacht. Ende van Susanna: Ghy Mannen, &c.

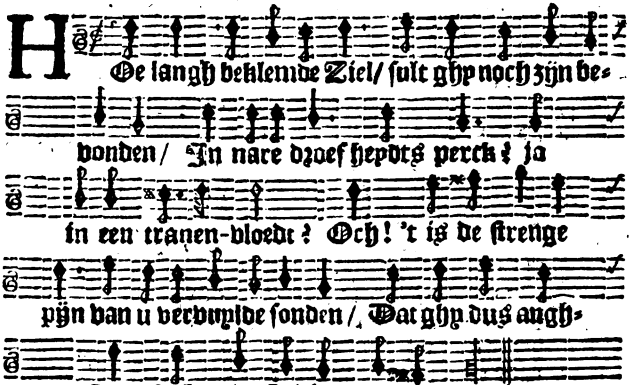

2. 't Is langh genoegh getreurt: neemt moedt/ en staeck u schrepen/
Wascht u we tranen af/ gaet tot den Medicijn:
Voor uw' naeckthepdt sal hy u 't Bruylofs-kleet bereyen/
En laven u we Ziel met Hemels-Broodt en Wijn.

3. Doet

3. Doet aen dit Deugdenkleet in tranen wit gewassen/
Die sonds erkentenis uyt d'oogen vlieten doet/
Maer echter rood' geverft in't Purper van de plassen/
Die Christus aen het kruys doorsteeken/ heeft gebloet.
4. Een onversoenden haet neemt tegens u gebreken:
Mijn Ziel/ versoeptse al/ O! en verschoont'er geen.
Hebt ghy noch eene lief/ seer diep in 't herte steken/
Hy moeter mee al uyt/ en Godt gelieft alleen.
5. U alder-liefste sond' heeft uwen Heer gesteeken/
Sijn heyl'ge Ziel en lijf veel lyden aengedaen:
Hy kent dien snooden Boef/ gewis hy sal hem wreeken/
Indien ghy wilt met hem tot aen sijn Tafel gaen.
6. Dus kant hem uyt u hert/ en komt met kuyse zeden/
En met een waer berouw eerbiedelijcken voort/
Soo sult ghy dan te recht u op sijn Bruyloofts kleeden:
Gelijck een waerde Gast/ ja liefde Bruyt behoort.
7. Met een opregt Geloof/ en Liefd' moet gy hem groete
Soo sult gy dan gewis/ gewis hem welkom zijn/
Ja met een welkoms kus sal hy dan u ontmoeten/
En spijsen aen sijn Dis met heyligh Broodt en Wijn.
8. Hy sal u daer (mijn Ziel) gewisse panden toonen
Sijns over-grooten gunsts/ die eeuwigh sal bestaen/
Hy wil tot uwen troost gestadigh by u woonen:
Dat doen u kinners klaer deef' teeckenen verstaen.
9. Komt en aensiet het Brood/ dit Brood voor u gebroken
En let wel met aendacht op den vergooten Wijn:
Ghy siet hoe dat eertijdts u sonden zijn gewroken
In hem/ die voor u heeft gedroncken haer Azijn.
10. Soo is om uwe schult sijn suyv're lijf gebroken/
En oock sijn dierbaer bloedt voor u me'e uytgestort:
Hier door zijt ghy geheel genesen/ vry-gesproken.
't Welck door 't oprecht Geloof u toe-ge-eygent wort.

*** *** ***

11. Treed toe/ mijn ziel/ ontfangt geloovig dese panden/
O! sietse aen met lust/ met een doordringend' oog:
En vaets' eerbiedigh aen met reyn gewasschen handen/
En heft u herte dan en sinnen meer om hoogh.
12. Om hoog/ ik seg/ om hoog/ om dat een hoog gevoelen/

Ja

Ja Hemelsche gedacht op desen handel past.
Verfoept uw' buyle sond'/ verlaet u lieve Boelen/
Van sulke seecher zijn een wellekome gast.
13. Gods Soon den grootsten Helt/ die heeft haer last gedragen.
Die Hemels Vreden-Vorst / die Raedt en groote Kracht/
Heeft u Vyanden al/ Sond'/ Duyvel/ Doodt verslagen/
En heeft door harden strijdt u't leven toe-gebracht.
14. O! over-groote Lief d'/ O! Wijsheyt boven maten/
Wy staen geheel verbaest voor soo een Wonder-werck.
Wy konnen niet na waerd' / ja't minste deel niet baten:
Hoe Godt aldus verlost sijn reyne ware Kerck.
15. Godt is nu we'er met ons / (mijn Ziel wilt vrolijck wesen)
En ghy weerom met Godt ten bollen nu bereent.
De Duyvel/ Doodt/ en Hel/ behoeft ghy niet te vreesen:
Gods Soon u Hooft maeckt u een Lidt van sijn Gemeent'

*** *** ***

16. TRoost u hier in/ mijn Ziel/ u Edelheyt wilt toonen
Met reden hert en sin/ met weesen en gelaet/
Gelijck het wel betaemt Gods uytverkooren Soonen/
Diens ware heyligheydt de vronck is van haer staet.
17. Der Liefdens Sonne-glans die op u komt te schijnen/
Die moet van u weerom veel warmte schieten uyt/
Daer door den klammen damp der sonden moet verdwijnen/
Die noch op u (eylaes) uyt qua gewoonte spruyt.
18. Ick wil/ spreekt onse Godt/ mijn wooninghh op u maken/
Ghy die my waerlijck eert/ sult mijns Geests Tempel zijn.
Wel op dan/ O mijn Ziel/ dit zijn geen kleyne saken/
Komt suyvert meer u Huys voor u wen Medicijn.
19. 't Moet alles zijn vernieuwt/ Godt selve sal 't beginnen.
Dat heeft hy u seer vast verscheyden mael belooft.
Ghy krijght een nieuwe hert en nieuw verlichte sinnen/
Diens krachtigen geweit den Ouden Mensch verdooft.
20. Hoe sal ick goede Godt/ mijns herten vreught verhalen/
Dat uwe soete gunst soo lieffelijcken voelt:
Sy is soo overgroot / hoe sal ick die bepalen
In dit nau leemen Huys / daer 't soo geweldigh woelt:
21. Mijn Ziele toont gedult / hier na sal 't beter wesen/
U vreught in volle maet/ en nimmer in geween.
Sond'/ Duyvel/ Doodt en Hel die sult ghy daer niet vreesen/
En heeft u dit bereydt. Dus weest

Door Een, Te vre'en.

Op-

Digitized by Google

Opmerckinge op de Woorden Joan. 19. 5.

SIET DE MENSCHE.

Stemmen: Ps. 38. Wilt in uwen toorn, &c.

Ofte: Poliphemus aen de strande.

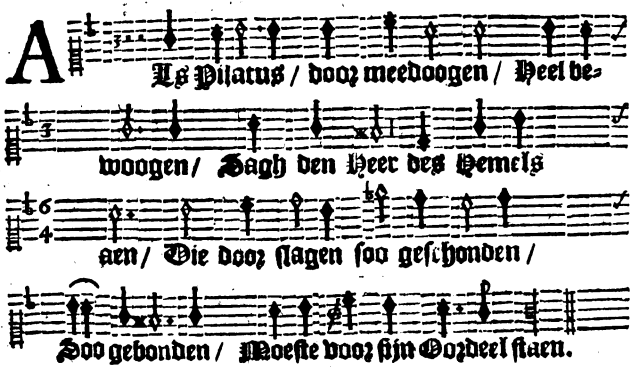

2. Dede hem die wreede smerte
Wee aen 't herte/
Perste woorden uyt sijn mondt;
Weynigh wel/ maer groot van krachten /
Dies wy achten /
Dat Godts Geest die in hem zondt.

3. Siet/ ey (seyd' hy). Siet de Mensche,
Siet de Mensche!
Ick magh seggen / Siet u Godt!
Als een mensch om u geslagen/
Die moest dragen
Om u sonden pijn/ en spot.

4. Hy kreegh daer soo felle wonden/
Die verbonden
Heeft de wonden van de Ziel.
Och! daer stondt Godts schoone Soone
Soo ten toone/
Dat hy niemandt en beviel.

5. Ey!

Digitized by Google

5. Ey! sie daer! de strenge banden
Aen de handen/
Die de Zielen maken vry/
Die daer leggen vast gebonden Voor de sonden
In des Duyvels slaverny.
6. Hy/ die d'aerde richt rechtvaerdigh/
Staet onwaerdigh
Voor het Roomsch onrecht Gericht:
Hy die met een woordt te spreecken
Kracht kan vreecken/
Hier nu voor een mensche zwicht.
7. Hy/ die als een Vorst van vrede/
Geeft de vreede/
Hy die nimmer Oorlogh sticht;
Maer de sijne na sijn sterven Vreed' doet erven/
Wordt den oproer opgericht.
8. Hy/ die Vooden heeft het leven
We'er gegeven/
Die ons eeuwigh leven doet:
Die de Vooder van de Zielen kan vernielen/
Om ons leven sterven moet.
9. Hy/ die ons in onse wegen
Geeft den Zeegen/
Is met onse vloeck belaen:
In wien nimmer eene sonde Is bevonde/
Sterft/ als hadt hy meest misdaen.
10. Wei mijn Ziele wilt dan wensche
Desen Mensche
Voor 't Geloof soo aen te sien:
Dat u heelingh in sijn wonden Zy gevonden/
Vreughde in sijn bitter lt'en.
11. Danckbaer/ danckbaer wilt u toonen/
En bekroonen/
Die ghy dus mismaeckt aensiet:
't Is u Bruydegom/ u Heere/ Geeft hem eere/
Die u dus sijn gunst aenbiedt.

Tranen-

Digitized by Google

Tranen-Vloedt der Boedtveerdigen,

tegen het Vier der Pestilentie, heftelijck brandende van de Soomer van den Jare 1636.

Stem / Psal. 97. De Heyd'nen zijn, &c.
Oste: Antwerpen rijck, &c.

1. O Goede Godt / o! Heere der Heyrscharen/
Hoe langh dus bangh sult gy u volk bezwaren /
Met ramp op ramp/ door uwe straf rechtvaerdigh
Heer! ick beken/ wy zijn 't wel dubbel waerdigh:
Wy voelen noch genaed/
Selfs in dit bitter quaed/
Van uwe vyer'ge Roeden/
Die wy gevoelen staegh.
Och! laet genaed' de plaegh
Van uwen toorn verhoeden.

2. Wy vallen/ Heer/ ootmoedigh voor u voeten.
Och! tot u eer wilt meer en meer versoeten
De droeve plaegh/ die wy (eylaes) gevoelen.
Laet Tranen-vloedt de hitt' uw's gramschaps koelen.
Och! houdt u strenge handt
Niet tegen ons gekant
Om onse snoode sonden.
Hoor dit ons droef Gebedt/
En voor u oogen set
Ons' Heylandts repne wonden.

3. Des Pestes vyer/ door uwen toorn ontsteecken/
Verteert u Volck. Veel * Krupssen/ Voodes teecken/
Steeds wassen aen. De Krancken deerlijck klagen/
En veel dan noch beschaemde wonden dragen/
En zijn met pijn vervult /
Pijn maeckt haer ongedult/

* Gelijck tot Enchuysen in gebruyck plagh te zijn, dat na 't getal der dooden, die in eenigh huys waren, oock soo veele Kruyssen boven malkander voor of ontrent de deuren gestelt wierden, als noch by de Papisten gebruyckelijck, doch onder de Gereformeerde en andere doorgaens stichtelijck verbeetert.

Dus

Digitized by Google

Dus veel onsinnigh tieren/
Ja / rasen soo verwoet/
Dat men haer houden moet
Met dryen / en met vieren.

4. Dit hooren wy / en sien 't met natte oogen:
Maer boven al is onse Ziel bewoogen
Met al dien hoop/ die haer niet wel bereyden/
En troosteloos dus uyt dees Wereldt scheyden/
Veel zijn van deughden bloot/
Fris d'een dagh / d'ander doodt/
En doen (soo 't schijnt) geen boeten.
Ghy stoot haer/ als onwaerd'
U gunst hier op der Aerd'/
Met gramschap onder voeten.

*** *** ***

5. OCh! dach aen dagh siet men veel Dooden dragen
Die die verliest/ die hoort men treurigh klagen:
Och! och! by een en wil het meest niet blijven/
Want hier en daer / wel twee / drie / vier en vijven/
Ja oock ses / seven / acht/
Uyt een huys zijn gebracht;
Veel Huys-gesinnen sterven.
Genaed'/ genaed'/ O Heer!
Och! laet tot uwer eer
Ons uwe gunst verwerven.

6. U reyne Schaer/ die tegen sond' steeds strijden
Door uwen Geest/ die doet u handt oock lijden
Dees' felle Pest: Ja oock de grootst' ellenden:
Doch dit u goedtheydt doet ten goeden enden.
Dees kranckheydt pijn en noodt/ Ja selfs de bitt're Doodt/
En kan haer Ziel niet krencken:
Ghy houdt haer al te waerd'/ Dat sy betreen de Aerd'/
En wilt haer d'Hemel schencken.

7. Geeft dat wy (Heer) staegh sterven mogen leeren/
Met ware boet nu leven tot u eeren.
Dit is het hooghst'/ daer wy gestaegh om smeecken:
Och! geeft ons lust altijdt daer van te spreecken/
Op dat wy met aendacht Op u komst' houden wacht/
En droolijck tegen treden/
Elck roept met vlijtigheydt Komt/ Heer/ wy zijn bereydt/
Met u te gaen in vreden.

Gedicht den 21. October 1636.

Gebedt-

Digitized by Google

Gebedt - Liedt, voor een Diaken, en andere, die den Armen bedienen.

Stemmen: Psal. 93. Godt regeert, &c. Ofte: Al wat men hier in dese Wereldt siet.

1. O Groote Godt/ vol kracht en heerlijckheydt/
Die d'armen Dienst my nu heeft op-gelepdt:
U bidd' ick/ Heer/ my door u Geest regeer/
Dat die my sterck/ en steeds myn plichten leer.
2. Ghy hebt my/ Heer/ een grooten schat betrouwt/
Die ghy bemindt/ en hoogh van waerden houdt/
Ja/ als u selfs aen my recommandeert.
Geeft dat ick die dien met een hert verne'ert:
3. Daer 's meenigh Menensch ellendigh en bedroeft/
Die tijdtlijck Broodt/ en Geest'lijck spijs behoeft.
Tot dit gebreck my gaven nu verlient/
Op dat die mach behoor'lijck zijn gedient.
4. Verleent my/ Heer/ een recht me'e-doogend' hert/
Tot haren troost/ in honger/ koud'/ en smert.
Geeft dat ick soeck haer nut/ met hert en sin/
Gelijck myns selfs gesonthepdt/ eer/ gewin.
5. Ghy weet/ O Godt! hoe menigh eer'lick hert
Door armoeds last bedroeft is en verwert:
Dit quelt myn Ziel/ och! spreeckt in haer gemoedt/
Dat ghy haer lieft/ dit tot haer besten doet.
6. Geef dat ick/ Heer/ in al haer droef gelach
Meest met u woordt haer lieflijck stichten mach.
Regeert myn Tongh/ en geef u Zegen/ Heer/
Tot haren troost/ u heyl'gen Naem ter eer.
7. Geeft dat ick me'e met ware lydtsaemhepdt
Verdragen mach der somm'ger onbeschepdt:
Laet liefd' in my behouden d'overhandt/
Dat ick haer mach bejeg'nen met verstandt.
8. Geef dat ick nopt in mynen Dienst vertraegh/
En dit myn Jock door u gewilligh draegh;
U Leden dien met all' eerbiedighept/
Tot uw's Naems eer/ O! Godt vol Majesteyt.

Gedicht den 28 February 1638.

Digitized by Google

Deught-lievende Jonckheyts-Plicht.

Stemme: Salutaris haesti, &c.

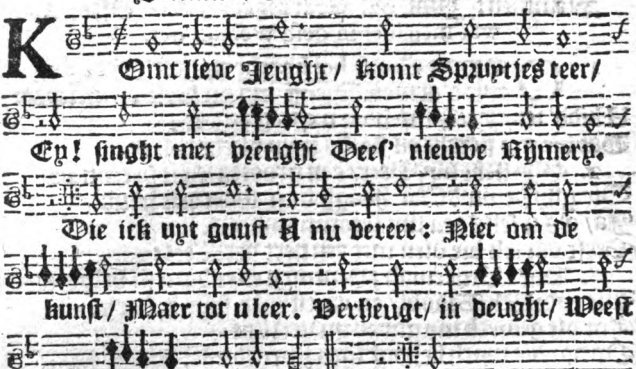

2. Ick als u Vriendt / Die spreeck u aen /
Als die 't wel mient Met eer en gewin.
Ey! neemt in 't goedt 't Geen ick vermaen /
O Jeught! ghy moet dien wegh in-gaen /
Die door Gods hulp u leydt ten Hemel in.

3. Ey! loopt met vlijt Den goeden loop /
Doorsoeckt altijdt Des Heeren reyne Leer.
Ey! scheydt u af Van 's werelts hoop /
En achtst' als haf. Gedenck u Doop;
Die u verplicht te leven tot Godts eer.

4. Dit heyligh pandt Danckbaer erkent:
O! 't is een bandt / O Jeught! van Godts verbondt:
U selven ghy niet meer en bent;
Godt ingelyft door 't Sacrament /
Door 't bloedt sijns Soons gesuyvert van u sond'.

5. De Doop verplicht / En u aen-leydt /
Te zijn een Licht In Christi reyne Kerck.
Gebruyckt oock in eerbiedigheyt
Het Avondtmael: 't Maeckt u bereydt
In waer ootmoedt / 't maeckt u geloove sterck.

6. Mijn

Digitized by Google

6. MYn Ziel opspringht In groote vreught/
En Godt lof singht Met groote danckbaerheyt
Ick segh u dit/ Myn lieve Jeught;
Och wist' hoe sich de Ziel verheught/
Die smaecht geruft des Nachtmaels soetigheydt

7. Ey! dient dan niet De sonde meer:
Die in't verdriet U lijf en Ziel verleydt.
Draeght/ soete Jeught/ 't Jock van den Heer:
Dat baert u vreught/ Dat geeft u eer/
Den rijcksten schat/ De grooste soetigheydt.

8. Ey! lieft of singht Geen geyl gedicht/
Noch dansi en springht/ Als Venus-janchers doen.
Maer toont u deucht/ laet sien u licht.
Laet u dan van een dertel Wicht/
Of wie het zy/ soo mal en sot niet bro'en.

9. Toont/ tot haer spijt/ U Ed'len aerdt/
Dat ghy niet zijt/ Noch 's werelts Slaef wilt zijn:
Maer houdt u vast/ en al te waert/
Met lompen last te zijn bezwaert/
Laet haer den draf/ Neemt ghy de suyv're Wijn.

10. Hoe Godt ge-eert Wort en gedient/
Sijn Boeck u leert/ En't wort u staegh gepreeckt.
Neemt waer den tijdt/ Die Godt verleent;
Toont door u blijt Dat ghy 't wel meent.
Vidt Godt om hulp/ sijn gunst u nopt ontbreeckt:

11. Die broegh Godt soeckt/ oock broegh Godt vint/
Ey! u verkloeckt: Ghy vint het hooghste goedt.
Romt Veraers die graegh veel vint/
Die rijckdom/ eer/ of wellust mint/
In Godt vindt ghy dit al in overvloedt.

Gedenckwaerdige Daedt van Quissera, Koningh van Perssen.

Op de Stemme: Edel Artisten koen.

1. DE deught van Quissera Verpligt my nu te dichten/
Die heel het Perssen Rijck Quam met sijn glans te lichten:

Digitized by Google

Als Koningh daer regeerde
Met wijsheydt/ deught/ en eer/
Sich selven overheerde/
Ons allen tot een leer.

2. De Koningh was gesint Een schoon Palleys te maken/
In een playsierigh Dorp/ Bequaem tot dese saken
Daer schoone Beemden groeyden/
En puyck van Bosjes was;
Daer soete Beeckjens vloeyden
Door 't aengename gras.

3. De plaets die is volmaeckt/ De Koningh wil voort-varen/
Kocht al de huysen op/ Die in de wege waren/
Maer/ tot sijn ongenoegen/
Een Vrouw was onberept/
Om haren wil te voegen
Na 's Koninghs Majesteyt.

4. Sy wil hier na geen geldt/ Of na de reeden hooren;
Sy weygert hem het Huys Daer sy is in gebooren:
Haer Huys stond' juyst in 't midden/
Daer 's Koninghs Hof moest staen:
Met dreygen of met bidden
Wil sy daer niet af-gaen.

5. Sy wil mee/ na haer Doodt/ Daer in begraven blijven.
Den Vorst wil tegens danck Dit Wijf oock niet verdrijven;
Doch echter niet na-laten
(Tot meerd'ringh van sijn lof)
Om heer'lijck aen te vaten
Het bouwen van sijn Hof.

6. Sijn Majesteyt beveelt De Basen met haer Gasten/
Dat men dit Boeren-huys In't minst niet sou belasten.
Dus maeckt die groote Koningh
Dit Hof in korten stondt;
Daer men een Boere-wooningh
Juyst in het midden vondt.

7. Dit Kostelijck Paleys Quam heer'lijck uyt te steecken/
Daer men oock over-al Met lof van moeste spreecken/
Dat van veel vreemde lieden
Met wonder wierdt aenschouwt.
Een wonder in die tijden
Seer kostelijck gebouwt.

*** *** ***

8. DAer quamen op een tijdt Twee groote Ed'le Heeren
Gesanten van een Vorst/ Om Quissera te eeren:

Die

Digitized by Google

Die namen groot behagen
In 't Koninckliyck gebouw /
Daer sy in 't midden sagen
De wooningh van de Vrouw.

9. Den een/ een Philosooph/ Singh alles nau aenschouwen/
En voor sijn Majesteyt / Ontrent deef' reden houwen.
U groot gebouw / mijn Heere/
Dat is nu heel volmaeckt/
Daer door tot meerder eere
Het Persen Rijck geraeckt.

10. Wie kan na waerd' de stof Van dit Paleys uyt-spreken?
De Konst/ hier in betoont/ Komt heer'lijck uyt te steken.
Maer 't Noodt-lodt t'allen tijden
De groot ste glory hoont /
Besmet / en gaet benijden.
't Geen haer volmaeckthejdt toont.

11. Hier sien wy 't Noodlot mee U heer'lijck werck besmetten/
En komt een leelick stuck Hier in het midden setten:
Dit al te lompen Schuurtjen
Dit oud' en Boers gebou/
Met dit bouw-balligh muurtjen/
Best buyten passen sou.

12. Hoe kan sijn Majesteyt Dit schendigh stuck verdragen/
Sal een hertneckigh Wijf Den grooten Koningh plagen?
Een heer'lijck Vorst onteeren?
Verderben sijn Paleys?
Ick souw haer anders leeren.
En straffen na den eys.

13. Hoe! sal des Koninghs wil Voor d'hare moeten duycken?
Sal een oud' gnorrigh Wijf Dus sijn gedult misbruycken?
Mijn Heer/ 't is buyten reden/
Dat dit aldus geschiedt /
Dit dient soo niet geleden/
Dees' ruds en past hier niet.]

*** *** ***

14. N Een/ seyd' dien grooten Vorst/ Ik heb hier reden tegen/
Zijt ghy een Philosooph? Soo vat dit stuck te degen/
Dees' oude Boere wooningh
Hier als een Peerel leydt/
En toont dat by een Koningh
Moet zijn Gerechtigheydt.

Digitized by Google

15. O! de Gerechtigheyt Gaet alles hier te boven:
En 't is de schoonste pronck In alle Vrincen Hoven.
Het maeckt de sterckste muuren/
Bevrijdt eens Koninghs Hof/
Doet lange tijden duuren
Sijn onbekrompen lof.
16. Dit oude Boerenhuys Kan best mijn lof vermelden
Men kan my buyten dit Voor een Verquister schelden:
En een Beminner noemen
Van ydelheydt en pracht.
Hoe kan ick dit verbloemen/
Als ick dus werd' geacht?
17. Ik ben (geloof dit vry) Door eer-sugt niet gedreven/
Om dat ick eere socht/ Dit Vrouwtjen toe te geven.
Gods vrees' ging my beletten/ Verheerde mijn gemoet/
Om yemandt af te setten/ Te dwingen van sijn goet.
18. Had ik dit Vrouwen-huys Haer tegen wil ontnomen/
So vreesd' ik dat Gods straf My we'er sou over-komen/
'k Heb/ in mijn jonge Jaren/ Een proef hier af gespeurt:
Ick sal nu openbaren/ Wat doenmaels is gebeurt.

*** *** ***

19. Ik sag een jongen Boef Eens voor my henen treden/
Die goyd een hont sijn been Aen stucken buyten reden/
De Lecker ging daer henen/ Lacht' om 't bedreven stuck/
En laet dit Beesjen weenen/ En leggen in den druck.
20. Ik sag een Man te Paert Met haest doe komen rijden/
Den jongen singt en springt/ Het Paert slaet af ter zijden:
Brack hem sijn been aen stucken/ Gelijk ick doe bevond/
De pyn die deed' hem bucken/ Kreet luyder als de hondt.
21. De Ruyter siet dit aen/ En/ sonder yets te seggen/
Liet hy de Jongen daer Dus seer ellendigh leggen.
Hy scheen het niet te hooren/ Hoe dat de Jongen raest:
Hy gaf het Paert de spooren/ En reed' met meerder haest.
22. Nog vlugger was de wraek/ Sy kost hem achter-halen/
En 't voorste van sijn Ros In eenen kuyl doen dalen:
Hy trachter uyt te rijden/ Het Paerd met spooren stack/
Dat doen tot grooter lijden Een van sijn Beenen brack.

23. Dit

Digitized by Google

*** *** ***

23. DIt heb ik (seyd de vorst) Gesien/en wel onthouwen:
De straf die volgt het quaet / Dat hond' ick daer aenschouwen /
Wil God rechtvaerdigh plagen /
Dat aen een Beest geschiet ;
Te min wil hy verdragen
Doet gy een Mensch verdriet.

24. Soud' ik dan dese Vrou Haer eygen Huys ontrooven!
Noyt sal so boosen feyt De glans mijns lofs verdooven.
De Goden souden wreken
Het recht van dese Vrouw /
En 't quaed-doen sou my steken
Met prickels van berouw.

25. Gy zyt een Philosooph/ Of immers wilt het wesen/
Maer hebt Naturens-boeck Niet al te wel gelesen /
Dat most u komen leeren /
En 't heeft het my gedaen /
Dat roem van groote Heeren
In recht-doen moet bestaen.

26. Die lof die volge my/ Dat nimmer in die dagen /
Als ick de Scepter-staf En Kroone heb gedragen :
Ick yemandt hebb' benomen /
Het geen dat hy besat :
Maer lust heb kunnen toomen /
Dat elck het sijne hadt.

De Hooghste Volkoomentheydt
eens Christen-Mensches in dit leven.

Door eenen Armen Man Aen - gewesen.

Stemmen : In 't midden van de lucht heeft Jupiter, &c.
Of/ Ick vryde op een tijt een soet Menniste Susje.

1. WEl aen/O Christen-volk! ten goede neygt u ooren/
Hier is in dit gesangh een nut bedenck te hooren /
Indien gy dit betracht/ en nimmermeer vergeet ;
Soo sal u dieren tijdt niet qualyck zijn besteedt.

Digitized by Google

2. Hier komt een Armen Man/ als in een klaer vertooningh/
Is Priester en Prophet/ een Helt/ een machtigh Koningh/
Is wonder wel geruft / en vindt sich in sijn staet
Verheven/ wel getroost/ tot in den opper-graedt.

3. SJet/ eertijds was een Man/ een Meester veeler saken/
Gantsch besich om geluck en waerdigheyt te smaken /
Hy vandt hem t'eenemael met zegeningh verrijcht /
En nauw'lijcks isser een die desen Man gelijcht :

4. Sijn Schuren staen gepropt/ sijn Tafel over-laden
Met veelderhande spijs/ om 't lichaem te verzaden :
Sijn leden overdeckt met kostelijcke stof /
En wat een yeder spreecht het dient tot sijnen lof.

5. Sijn kassen zijn vervult/ hy kan het nau bevatten /
Sijn Kamer is verciert mer alderhande schatten :
Al wat hy maer bestaet 't geluckt hem 't eenemael /
En eben niet te min ontbrack hem 't principael.

6. Sijn hert was ongeruft : al dit geluckigh leven
En kond' geen ware vreught en geen genoegen geven :
Den Man vertreurd' sijn tijdt/ sijn hert was ongeruft :
Dies vindt hy geen vermaeck in 't midden van de lust.

7. Wat doet de Meester doch? Hy overweeght de trappen
Sijns Rijckdoms/ sijns gelucks ; sijn hooge Wetenschappen /
En konsten siet hy deur. Maer alles niet te min
Hy vindt noch vreed' noch lust/ noch ruft in sijnen sin.

8. 't Gemoed/door nood' geperst/gaet sich ten Hemel wenden/
Niet sonder Godts bestier / en daer sijn klachten senden /
Hy vindt in 't tijdelijck niet waer in 't geluck bestaet /
Dies is 't dat sijnen wensch na 't Hemels wesen gaet :

9. Hy roept des Heeren hulp/ doch blijft in dit beswaren /
En sonder volle troost/ tot hy de Negen Jaren :
Doe wende sich de Heer/ en gaf hem te verstaen /
Dat hy op seech're plaets most blijtigh henen gaen /

10. Daer soud' hem zijn getoont / daer soud' hy eenen vinden/
Die hem dien vasten knoop soud' lichtelijck ontbinden /
Dies gaet hy op dien wegh/ en vindt een Armen Man /
Een Man / die niets bestaen/ noch overwinnen kan.

11. Hy sagh hem in de hond' met dun beropde kle'eren /
Een stuyver nauw'lijcks waerdt/ och! 't soud' een Heyden deeren;
Sijn voeten bloodt/ gescheurt/ de versen vol van styck :
Eylaes! hy was soo kael / jae d'Armoed' heel gelijck :

12. Doch rijck in sijnen Godt / die schat lagh heel verborgen.
De Meester sprack hem aen ; Godt geef u goeden Morgen.

Ick

Digitized by Google

Ick heb/ spzack d'Armen Man/ qua mozgen nopt gehadt.
De Meester werdt ontroert/ en heeft sijn wensch herbat;
13. En seyd'; God wil u/ Vziendt/ een goeden dagh nu geben.
Ick hadde (spzack hy we'er) nopt quaden dagh mijn leben.
Den Meester wederom; Godt wende uwen druck.
Den Armen seyd' hier op; Nopt had' ick ongeluck.
14. De Meester spzak verbaest; God wil u saligh maken:
U selsaem seggen/ Vziendt/ en kan my niet vermaecken/
U antwoozdt/ soo my dunckt/ en komt dus niet te pas.
Den Armen seyd' hier op; Ick nopt onsaligh was.
15. De Meester meer ontstelt/ verwondert boven maten/
Spzack tot den Armen Man/ ick kan dit stuck niet baten/
Ick bidd' u/ Waerde Vziendt/ geef reden en bescheydt.
Seer gaerne/ spzack de Man/ het sal u zijn gesept.

* * * * * * * * *

16. GY wensch't/ Dat my de Heer wil goeden mozgen geben:
Ick spzak/ dat ik nopt hadd' qua mozgen al mijn leben/
Noch nopt een quaden dagh; Godt is mijn hoogste lodt/
Hy geeft het geen my dient; ick danck altijdt mijn Godt:
17. Hy heeft/ uyt enckel gunst/ sijn Soon booz my gegeven/
Hy heeft tot hoogen-staet en rijckdom my verheven;
Soo dat my alle dingh ten besten dienen moet/
Tot eere van sijn Naem/ tot troost van mijn gemoedt.
18. In honger en in dozst/ in Hagel/ Sneeu en Regen/
Is't weder goet of quaet/ hoe 't komt/ 't is my een Zegen:
Dus prijs ick staegh mijn Godt: Al ben ick dan verfmaet/
Een spot van 't schamper volck/ God is mijn toe-verlaet.
19. Ick doe dat my betaemt/ en laet Godt booz my sozgen;
Hy geeft het geen my dient; Ik krijg nopt quaden mozgen/
Noch nimmer quaden dag. Gy wensch't my we'er geluck.
Nopt ongeluck ick hadd'/ antwoozd' ick op dit stuck:
20. Ick ben nu al gewent in vzeed' met Godt te leven/
Mijn naem staet in sijn Boeck booz eeuwigh op-geschzeven;
Al wat'er komt van hem/ het zy of suyz of soet/
Ick weet dat tot geluck my alles dienen moet.
21. Gy wensch't my weder toe; God wil u saligh maken.
Ick spzack/ Dat ick nopt was/ noch sal onsaligh raken:
Ick ben met Godt ver-eent/ ick sijn/ en hy de mijn/
Niet booz een kozten tijdt/ maer het sal eeuwigh zijn.
22. WEl/ spzack de Meester doe/ hoe kunt gy dit dan stellen!
Of Godt u/ na sijn Recht/ woud' stooten in der Hellen/
Wat soud'jer tegen doen? Ick hebb'/ spzack d'Armen Man/
Twee Armen/ daer ick me'e hem vast om-vatten kan.

Digitized by Google

23. Met dees' mijn Slincker-arm sal ick hem vast ombangen/
Dat is/ met Ned'righept aen sijne Menschept hangen:
En seggen/ Benje Mensch? O Heere! 't is om my/
Ten eynd' dat ick by Godt door eeuwigh vrolijck zy.
24. En dees' mijn Rechter-arm is stercker door betrouwen/
Door Hoop/ Geloof/ en Liefd' kan ick mijn Schepper houwen:
Want die verknocht my soo aen sijne Godtheyt vast/
Dat mijne Ziel op Doodt/ noch Duyvel niet en past.
25. Hy kan my niet ontgaen. Stoot hy my in der Hellen/
Soo moet hy daer met my; Hoe kan ick my ontstellen?
'k Ben liever in de Hel/ als Godt daer by my is/
Als in des Werelts vreughd'/ daer ick den Heere mis.

*** *** ***

26. DE Meester door dees' re'en werdt in sijn Ziel bewogen/
Hy sprack tot d'Armen Man met sinnen op-getogen/
Van waer komt gy/ mijn Vriendt? Hy antwoort/ Vanden Heer.
Hy vraegt: Hoe vondt gy hem? Hy antwoordt hier op weer:
27. Doe ick eerst ging my selfs/ en 't aerdtsche goedt versaken/
Doe voeld' ick dat Hy my/ en ick Hem quam genaken;
Sijn liefde my als doen een weder-liefde gaf/
Dies 's wereits vreughd' en schat my was als dreck en kaf.
28 De Meester wederom; Waer hebt gy Godt gelaten?
Hy sprack: In mijnen geest/ daer woont hy 't mijner baten.
Hy vraegt; Wie zijt gy/ Vriendt? Want so een ick niet ken.
Hy antwoort; Weet/ mijn Vriendt/ dat ick een Koningh ben.
29. De Meester seer ontroert/ riep; Ach! dat dit doch blijcke/
Dat gy een Koningh zijt/ Waer is u Koningrijcke?
Den Armen Man die sprack; Het Rijck dat ick regeer/
En als een grooten Veldt met wijsheyt over-heer/
30. Dat is mijn eygen hert/ en gantsch verdorven sinnen/
Die kan ick door Godts Geest bedwingen en verwinnen/
Dat sy niet buyten spoor moetwilligh konnen gaen/
Maer moeten tegen danck my wesen onderdaen.
31. In 't hort/ mijn Majestept kan in regeeren blijcken/
Soo dat geen Aerdtsche Vorst by my is te gelijcken.
De Meester vraeght door 't lest; Och! Vrient/ geef my beschept/
Hoe komt gy aen dit Rijck en hooghst' Volkomenheyt?
32. Hy antwoort; Door Gods gunst bequam ick dese kragten/
Ick dwongh mijn losse tongh/ en heyligd' mijn gedachten/
Soo ben ick door 't Geloof vereenight met den Heer;
't Geen minder is als Godt vernoegh' my nimmermeer.
33. Dus hebb' ick Heerschappy en God'lijck Rijck gevonden/
Dus ick een Koningh wert/ en dwong mijn buyle sonden;

En

Digitized by Google

En ben noch boven dien een Priester voor den Heer /
Sijn Tempel is mijn hert; Ick ben steeds in de weer.
34. Hem voor sijn groote gunst te doen Danck-offerhanden /
Tot aengename reuck/ die 't vyer der Liefd' doet branden /
Sijn heyl'ge Naem ter eer. Ick ben oock een Prophet /
Die 's Heeren reyne Wil me'e te verhalen weet.
35. En hoom oock/ als het dient/ mijn Naesten t'onderrichten/
En ben gelijck een Licht/ om andere te stichten.
En soo gy uyt mijn re'en nu stichtingh hebt ontfa'en /
Geeft Godt daer van de Eer: 't Is tijdt voor my te gaen.
36. Daer heeft de Meester doe recht na sijn wensch bernomen
Hoe verr' een Christen ziel kan door Godts zegen komen:
Hy danckt den Armen Man/ en bidt Godt nacht en dach /
Dat hy soo Hoogen Staet en Rijckdom krijgen mach.

Ick en sal my niet bekommeren om Rijck, maer goed, ende Godvruchtigh te wesen; 't is den eenigen schat die sonder eynd' is: Dat ick Rijck zy in Godtsaligheyt, en ick sal my niet mogen beklagen over d'armoede: Die Godt haet, is alleen arm.

J. de la MONTAGNE.

Aen-maning tot Dankbaerheyt/

Aen de Gemeente Christi tot ENCHUYSEN, wegens de Baerblijckelijcke Liefde van haer Getrouwen Herder,

D. THEODORUS BROUWERUS.

Stem / Psalm 95. Komt laet ons blyd zijn &c.

1. KOm nu / Enchuysers, prijst den Heer /
Gy Godts Gemeente/ geeft hem eer.
Die u sijn gunst we'er gaet betoonen;
Dat hy Brouwerus hert soo leydt /
Dat hy dat groot Beroep af-seydt /
Om hier Godts Kudde by te woonen.
2. Hy toont dat hy u hert'lijck mint.
Gy zijt tot hem oock soo gesint /
Als tot u lieven trouwen Herder /
Dien Christi Schaer/ in 's Vaders Stadt
Is een vermaeck/ en hoogste schat:
Schoon Leyden treckt/ hy gaet niet verder.

3. Schoon

Digitized by Google

3. Schoon Leyden veel af-leyden kan /
Aen Brouwer heeftse niet de Man:
Dies Leyden niet meer mach betrouwen/
Datse met haer aentrech'lijckheydt
Wien sy oock roept / na Leyden leydt:
Nu wy Brouwerus hier behouwen.

4. Weest danckbaer Achtb're Magistraet;
En ghy/ Eerwaerde Herchen-raedt;
En all' ghy Christi Ledematen/
Aen sulcken Herder, sulcken Licht,
Die met sijn Leer en Leven sticht/
En u niet kan noch wil verlaten.

GUNST-BEWYS,

aen den Godtsaligen, Welgeleerden D°. JACOBUS HOVIUS, Getrouwen Dienaer Jesu Christi in sijn Gemeente tot ENCHUYSEN.

Stem: Ps. 38. Wilt in uwen toorn gestadigh, &c.
Ofte: Poliphemus aen de Strande.

1. KOmt / Enchuysers, wilt bekroonen
En beloonen
Met een toegenegen sin/
Hovius, uw' trouwen Voeder
Zielens-Voeder /
Die u toont oprechte Min.

2. Enckel liefde tot sijn Schapen
Was een wapen
Voor het aensoeck en gewelt.
Rotterdam hem wel bestrede:
Maer met reede
Vield' Enchuysen noch het velt.

3. Hy is met verscheyden tochten
Aengevochten;
Tochten wonnen reden niet/
't Reden-oogh van dese Herder
Sagh al verder
Als 't gemeene oogh op siet.

4. Hovius volvoert sijn plichten/
Soeckt te stichten

Hier

Digitized by Google

Hier t'Enchuysen Christi Bruyt/
Al wat hier de Eer des Heeren
Schijnt te weeren/
Dat drijft hy ter herten uyt.
5. Dies wy hem nu door sijn blieben
Meerder lieven/
Als voor desen is geschiet.
Komt/ O vroome Reformeerde!
Houdt in weerde
Die ghy dus getrouw nu siet.
6. Wilt voor al den Heer der heeren
Nu vereeren/
Die ons sulcke Herders geeft/
Die des bleys en bloedts aenraden
Veel versmaden/
Als 't aen een gebleken heeft.
7. Rotterdam haelt blaeuwe scheenen/
Elders heenen
Moet die van Enchuysen gaen/
Hovius, die trouwe Herder/
Wil niet verder/
Hy is
Cloeck In 't Wederstaen.

Een Vriendtschaps - Plicht.

Gunstelijck vertoont

Aen den Achtbaren HEER N.

Ick heb/mijn Heer/sijn brief/met aendacht doorgelesen/
En geef op sijn versoek/mijn Antwoort we'er op desen/
Mijn Heer/ heeft aen my klaer sijn droeshept wel betoont/
Dat sijn gedane gunst ondanckbaer werdt beloont/
En klaeght dat hy een Vriendt veel weldaet heeft bewesen/
Die dit niet heeft erkent/ noch opt daer van gepresen.
Sijn weldaet telt hy op/ en noemt de plaets en tijdt/
Daer hy hem van beroemt/sijn Vrient sijn gunst verwijt.
Ick acht dit/ waerde Heer/ voor kleene beuselingen/
Die ghy niet wel en vat/ en u tot schelden dringen/
Ick gver voor u eer/ en segh (als tot een Vriendt)
Dat u geroemde gunst heel tot u schande dient.

Mijn

Digitized by Google

Mijn Heer/ met u verlof verschoont mijn gunstigh schrijven;
Want waert gy my geen Vrient/ ick sou dit laten drijven:
't Is beter van een Vrient/ met weynigh schaemt bezwaert/
Als dat een Laster-mondt die schendigh openbaert.
Gods Woordt/ en Reden leert/ dat die de deught beminnen/
Het goedt uyt liefde doen/ en niet om lof te winnen:
Want soeckt gy hier door lof/ veel gunst/ of groot gebiet/
Soo doet gy 't voor u selfs/ maer voor u naesten niet:
Het voordeel dat gy krijgt van u weldaet te roemen/
Is dat gy danck verliest/ en men u groots gaet noemen:
Dat gy in schijn van deught/ Gods-dienstigheyt/ of gaef/
Wilt/ die u gunst geniet/ schier houden voor u Slaef/
Om die/ soo hy niet wil staen dansen na u pijpen/
Sijn genereus gemoedt dan als een Slaef te nijpen/
Dat hem veel meerder smert/ en ongenoegen geeft/
Als soetheydt van de gunst die hy genooten heeft.

WIl yemant volle gunst van dienst of gaef verwachten/
Die moet met soete re'en sijn weldoen weynigh achten/
En toonen metter daedt/ dat hy 't met vreughde doet/
't Geen hy als Vriendt verplicht/ en onderhouden moet/
Dat sal een waerden Vriendt met Vriendtschap we'er ontsteken/
En toonen danckbaerheydt/ om lof van dien te spreken/
En dat met volle wil/ uyt plicht van danckbaerheyt/
Sijn veerdigh 't aller tijdt tot sijnen dienst bereyt.
Soo hem de tijdt of macht belet om dit te toonen/
Soo sal nochtans die lust staegh in sijn herte woonen.
Een Vriendt/ die weldaet doet/ drijft die uyt sijn gedacht:
Maer die de gunst geniet/ gedenckt die dagh/ en nacht.
Een Vriendt/ een waerdigh Vriendt/ die soeckt sijn lof te weeren:
En een rechtaerdigh Vriendt/ wil sijn wel-doender eeren:
En als een edel hert voor weldaet niet begeert/
Te meer een deuchtsaem Mensch hem hooger lieft en eert.
Schoon yemant gunst of gaef vryvilligh komt te schencken/
Aen die geen weet en heeft die danckbaer te gedencken/
Soo is de deught soo e'el dat sy haer selven kroont/
Door vruchten van Godts Geest/ die in sijn herte woont.
Hier mede Heer/ en Vriendt/ sal ick mijn schrift besluyten;
Een die u 't beste gunt gaet vry sijn meeningh uyten:
Ick ben hier in gerust/ gy neemt het al in 't goedt/
Wat u getrouwe WITS uyt gulle Vriendtschap doet.

Eynde van 't Eerste Deel.

Register

Digitized by Google

Register ofte Bladt - Wijser

Van 't

EERSTE DEEL.

A.

ALs wy te recht aenmercken. 40
Als Pilatus door mee-doogen, heel bewoogen. 93

B.

BErst uyt bedroefde stem. 67

C.

CHristelijcke Jongelingen. 85

D.

DEnght, waerde Lief, ô heyl'ge Maeght. 16
Dier-gekochte vroome herten. 83
De deught van Quissera Verplicht my nu te dichten. 99

G.

GY Christelijcke Jeugt, Die u vrywilligh scheydt. 9
Gy reuckeloose Jeugt, En onbedachte sinnen. 24
Gy Christen hert, Die dickwils schijnt verlaten. 50

H.

HOort heden aen des Heeren stem. 51
Huyden - daegsche Dansseryen. 87
Hoe langh beklemde Ziel, sult gy noch zijn bevonden. 90

I.

ICK ging eens op een tijdt in 't groen my wat vermaken. 11
Ick koom, mijn Godt, mijn Heer. 48
Ick voel nu mijn Ziele dringen. 56
Ick koom nu in mijn Hof getreden. 64
Ick wil met singen Godts lof vermeeren. 74
Ick voel nieuwe vreughde soet In 't gemoet. 76
Ick heb, mijn Heer, sijn Brief. 109

K.

KOmt trage Mensch te vooren. 22
Komt droeve Ziel, wiens nare klachten. 37
Komt voort, mijn Ziel, en treedt eens onder d'oogen. 38
Komt lieve Jeught, Komt Spruytjes teer. 98

Komt,

Digitized by Google

Komt nu Enchuysers, prijst den Heer. 107
Komt, Enchuysers, wilt bekroonen, 108

M.

MEt recht klaegh ick, Vleesch, over dy. 18
Mijn droeve Ziel moet treuren. 26
Met droefheydt klaegh ick mijn verdriet. 29
Mijn bedroefde Ziel, Treurt en bidt nu klachtigh. 55
Mijn Ziel nu vrolijck singht. 60
Mach my seer waerde Vriendt. 70

N.

NU wil ick, Heer, met bly geluyt. 53

O.

ODeught, ô suyv're Deught. 14
Ontlast u hert van tranen. 28
O goede Godt, ô! Heere der Heyrscharen. 95
O groote Godt, vol kracht en heerlijckheydt. 97

R.

RUymt uyt mijn hert, gy aerdsch' bekommeringen. 34

S.

SY alle die in sonden leven. 25
Siet, gy zijt schoone, mijn Vriendin. 61

T.

TReet voort, ô! teere Spruyt. 47

V.

VErnieuwde Schaer, Bruydt Christi uytverkooren. 80

W.

WIlt u opmaecken, 't is tijdt te waecken. 21
Wel op, mijn gemoedt, Wilt nu speculeeren. 31
Wel op gy mensch, die t'aller tijdt. 39
Wel op, mijn Ziel, verlaet 't gewemel. 43
Wel op, wel op, ô Christen Heldt. 45
Wilt nu vreught vermeeren. 78
Wel aen, O Christen-volck! ten goede neyght u ooren. 103

Y.

YD'le Mensch, gy die op Aerden. 82

EYNDE.

Digitized by Google